

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet samt till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Avsikten är att den föreslagna lagen ersätter 1995 års lag om polisens personregister. Tillämpningsområdet för den nya lagen föreslås omfatta den automatiska behandlingen av de personuppgifter som är nödvändiga för att polisen skall kunna sköta sina uppgifter enligt polislagen samt behandlingen av andra personuppgifter då personuppgifterna bildar eller är avsedda att bilda ett personregister eller en del av ett sådant.

Utgångspunkten för propositionen är att den allmänna personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet även skall tillämpas på behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet. Avvikelser från dessa görs endast då det är nödvändigt för att säkerställa effektiviteten i polisens verksamhet. Avvikelserna föreslås gälla

främst inhämtande och registrering av känsliga uppgifter, den registrerades rätt till insyn samt användning och utlämnande av registeruppgifter. Lagen innehåller också bestämmelser om inrättande av personregister, registeransvarig, datainnehållet i polisens riksomfattande personregister, informationssystemet för misstänkta med uppgifter av tipsnatur, Europolinformationssystemet och skyddspolisens funktionella informationssystemet, förvaringstiden för uppgifterna i polisens personregister, utlämnande av uppgifter ur personregister mellan myndigheter genom teknisk anslutning samt polisens internationella informationsutbyte.

Dessutom föreslås att lagen om nödcentraler, lagen om utlänningsregistret, skjutvapenlagen och lagen om privata säkerhetstjänster ändras.

Lagarna avses träda i kraft tidigast sex månader från det att de har blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	4
1. Inledning.....	4
2. Nuläge	5
2.1. Lagstiftning och praxis.....	5
2.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	6
Internationella fördrag	6
Lagstiftningen i utlandet.....	7
Sverige	7
Norge.....	14
Danmark	15
2.3. Bedömning av nuläget	16
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	18
3.1. Mål och medel	18
3.2. De viktigaste förslagen	19
4. Propositionens verkningar	20
4.1. Verkningar för individen	20
4.2. Ekonomiska verkningar och verkningar i fråga om personal.....	20
5. Beredningen av propositionen	21
5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	21
5.2. Utlåtanden.....	21
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionen.....	21
6.1. Samband med andra propositioner	21
6.2. Samband med internationella fördrag och åligganden	22
DETALJMOTIVERING.....	24
1. Lagförslag.....	24
1.1. Lag om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet	24
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	24
2 kap. Polisens informationssystem.....	24
3 kap. Specialbestämmelser om behandlingen av personuppgifter	30
4 kap. Användning och utlämnande av uppgifter.....	32
5 kap. Utplåning och arkivering av uppgifter	36
6 kap. Specialbestämmelser om behandling av personuppgifter i samband med internationellt polissamarbete.....	39
7 kap. Den registrerades rättigheter	43
8 kap. Särskilda bestämmelser	45
1.2. Lagen om nödcentraler	45
1.3. Lagen om utlänningsregistret	45
1.4. Skjutvapenlagen.....	45
1.5. Lagen om privata säkerhetstjänster	45

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter.....	46
3. Ikraftträdande.....	46
4. Lagstiftningsordning	46
LAGFÖRSLAGEN.....	48
om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.....	48
om ändring av lagen om nödcentraler	65
om ändring av lagen om utlänningsregistret	66
om upphävande av 113 § 3 mom. skjutvapenlagen	67
om ändring av lagen om privata säkerhetstjänster	68
BILAGA.....	69
PARALLELLTEXTER.....	69
om ändring av lagen om nödcentraler	69
om ändring av lagen om utlänningsregistret	71
om upphävande av 113 § 3 mom. skjutvapenlagen	72
om ändring av lagen om privata säkerhetstjänster	73

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

För närvarande regleras polisens personregisterverksamhet av lagen om polisens personregister (509/1995), som stadfästes den 7 april 1995 och trädde i kraft den 1 oktober 1995.

I 1 § 1 mom. lagen om polisens personregister bestäms att på polisens personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § polislagen (493/1995) tillämpas personregisterlagen (471/1987), om inte något annat bestäms i lagen om polisens personregister. Personregisterlagen ersattes med personuppgiftslagen (523/1999) fr.o.m. den 1 juni 1999. Med stöd av övergångsbestämmelsen i 51 § 2 mom. personuppgiftslagen skall en hänvisning till personregisterlagen i lagen om polisens personregister numera anses gälla personuppgiftslagen. I och med att personuppgiftslagen trädde i kraft blev det nödvändigt att göra en helhetsbedömning av behovet att ändra även lagen om polisens personregister. Enligt 51 § 1 mom. personuppgiftslagen skall sådan behandling av personuppgifter som har påbörjats innan personuppgiftslagen träder i kraft motsvara kraven enligt personuppgiftslagen senast den 24 oktober 2001. Bakgrunden till personuppgiftslagen i sin tur utgjordes av att den nationella datasekretesslagstiftningen skulle anpassas till Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, nedan direktivet.

De nya bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna i regeringsformen stadfästes den 17 juli 1995, dvs. efter att lagen om polisens personregister hade stadfästs. Bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna trädde dock i kraft den 1 augusti 1995, dvs. innan lagen om polisens personregister trädde i kraft. Bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna har senare överförts som sådana till den nya grundlagen. Enligt 10 § 1 mom. grundlagen är vars och ens privatliv tryggt. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Fastän de nya bestämmel-

ser om de grundläggande fri- och rättigheterna som höll på att beredas redan beaktades vid beredningen av den lag om polisens personregister som samtidigt var under beredning, har perspektivet på de grundläggande fri- och rättigheterna beaktats mer ingående än förut i samband med helhetsbedömningen av behovet av denna ändring av lagen om polisens personregister. I detta sammanhang har man även kunnat beakta den tolkningspraxis som inhämtats beträffande erfarenheterna av de grundläggande fri- och rättigheterna.

Riksdagens grundlagsutskott har vid bedömning av bestämmelserna i 8 § 1 mom. regeringsformen (senare 10 § 1 mom. grundlagen) generellt betonat betydelsen av detaljerade och exakta bestämmelser i lagen. Utskottet påpekade särskilt att också frågan om hur länge uppgifter i personregister skall förvaras omfattas av kravet i nämnda grundlagrum att om det skall bestämmas i lag (GrUU 8/1995 rd, 7/1997 rd och 29/1997 rd).

Riksdagens förvaltningsutskott förutsatte att efter revideringen av den allmänna personregisterlagen skall till riksdagen så snart som möjligt föreläggas ett förslag till lag om revidering av lagen om polisens personregister så, att det på lagnivå bestäms tillräckligt utförligt om polisens personregister, uppgifterna i registren, användningsändamålet för uppgifterna och tiden för bevarande av uppgifter (FvUB 30/1997 rd).

I och med de ändringar som i olika sammanhang gjorts i lagen om polisens personregister har den ursprungliga systematiken i viss mån lidit. Om de ändringsbehov som framkommit i samband med helhetsbedömningen av lagen hade utförts såsom ändringar av den ursprungliga lagen, hade systematiken lidit ännu mera. Därför har man gått in för att föreslå att lagen om polisens personregister ersätts med en helt ny lag, som dock både till sin struktur och sitt innehåll i hög grad motsvarar den gällande lagen. Det bör beaktas att varken polisens grundläggande uppgifter eller syftet med polisens informationsbehandling har förändrats efter att lagen om polisens personregister stiftades. Eftersom det i själva verket är fråga om en ändring av den nuvarande lagen, koncentrerar man sig i denna

proposition främst på att motivera de föreslagna ändringarna.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

De mest betydande ändringar som gjorts i lagen om polisens personregister efter att lagen trädde i kraft hänför sig till ikraftträdandet av Europokonventionen (konventionen om upprättandet av en europeisk polisbyrå som ingått på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, FördrS 79/1998) och i samband därmed regleringen av förvaringstider för uppgifter och regleringen av informationsinnehållet i informationssystemet och deras delregister på lagnivå (4/1998) samt till ikraftträdandet av Schengenkonventionen (658/1998) (konventionen om tillämpning av Schengenavtalet mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om det gradvisa avskaffandet av kontroller vid de gemensamma gränserna, FördrS 23/2001). Utöver dessa har i lagen gjorts några smärre ändringar (1222/1997, 1270/1997, 3/1998 och 78/1998).

Lagen om polisens personregister tillämpas på de av polisens personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § polislagen. På dessa register tillämpas dessutom personuppgiftslagen, om inte något annat bestäms i lagen om polisens personregister. Lagen om polisens personregister tillämpas däremot inte på sådana personregister inom polisen som har inrättats för andra ändamål, t.ex. personregister som inrättats för polisens interna förvaltning. På sådana register tillämpas sålunda enbart personuppgiftslagen.

I lagen om polisens personregister nämns de bestående personregister som är avsedda för polisens riksomfattande bruk och som förs med automatisk databehandling (informationssystemet för polisärenden, informationssystemet för förvaltningsärenden, informationssystemet för misstänkta, den centrala databasen i Schengens informationssystem, Schengens nationella informationssystem) samt skyddspolisens funktionella informationssystem. Utöver dessa kan för poli-

sens riksomfattande bruk inrättas temporära eller manuella personregister samt personregister avsedda för flera polisenheters bruk, personregister avsedda för en polisenhets bruk, personregister avsedda att användas av en person som hör till polispersonalen eller av en arbetsgrupp som består av personer som hör till polispersonalen. För varje register har sålunda fastställts en stadgeenlig användargrupp. De riksomfattande registren är i första hand avsedda för samtliga polisenheters bruk och för personalen vid dessa, de register som är avsedda för flera än en polisenhets bruk är i regel avsedda att användas av nämnda polisenheter och personalen vid dessa, de personregister som är avsedda en polisenhets bruk är avsedda att användas av nämnda polis enhet och personalen vid den och de personregister som är avsedda att användas av en person eller en arbetsgrupp är avsedda att användas av nämnda person eller arbetsgrupp. Dessutom skall personalens rätt att använda registren grunda sig på de uppgifter som var och en har och på behovet av upplysningar i anslutning därtill. Den behandling av data som en person som hör till registrets regelrätta användare utför betraktas som användning av uppgifterna. Om en person som inte hör till registrets regelrätta användare behöver uppgifter i sitt arbete, är det fråga om internt utlämnande av uppgifter inom polisorganisationen.

I lagen bestäms om inrättande av personregister, inhämtande och registrering av uppgifter (uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag, känsliga uppgifter, uppgifter som erhållits genom avlyssning, polisens rätt till uppgifter ur vissa register och registrering av uppgifter genom direkt anslutning), den registrerades rätt till insyn, utlämnande och användning av uppgifter samt utplåning av uppgifter ur personregister.

Polisens personregister har inrättats antingen för egentliga polisändamål (ordnings-, kriminal- och säkerhetspolisverksamhet) eller för administrativa ändamål (administrativ polisverksamhet), t.ex. skötseln av tillståndsärenden. Uppgifterna i register som inrättats för egentliga polisändamål får i regel användas och ges ut inom polisorganisationen för egentliga polisändamål. Den reglering som hänför sig till dessa register och delregister

har dock en sådan innebörd att den begränsar inhämtandet och registreringen av uppgifter, förvaringstiderna för uppgifter och utlämnandet av uppgifter till instanser utanför polisorganisationen. Utgångspunkten är att uppgifterna i register som inrättats för administrativa ändamål får användas och lämnas ut inom polisorganisationen för de ändamål som registret har inrättats för. Användning och utlämnande av uppgifter inom polisorganisationen för andra ändamål än de som avses ovan tillåts endast om de särskilda villkor om vilka föreskrivs i lagen uppfylls. En indelning i polisändamål och administrativa ändamål har även gjorts i den rekommendation om användningen av personuppgifter i polisens verksamhet som Europarådets ministerkommitté utfärdat 1987 (R (87) 15). Likaså har de administrativa ändamålen skiljts åt i artikel 102.4 i Schengenkonventionen.

I fråga om utlämnandet av andra än interna uppgifter inom polisorganisationen gäller vad som i lagen om polisens personregister bestäms om massutlämnande och utlämnande av uppgifter till utlandet. Beträffande utlämnande av sådana enskilda registeruppgifter som annars är sekretessbelagda till andra inhemska myndigheter eller till enskilda personer iakttas annan lagstiftning, särskilt 43 § polislagen. Bestämmelserna om sekretessbelagda uppgifter finns i regel i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Beträffande polisens inhämtande av information bestäms i lagen om polisens personregister till vissa delar om polisens rätt att få uppgifter av andra myndigheter genom teknisk anslutning och i maskinläsbar form samt om registrering av uppgifter i polisens personregister genom direkt anslutning. Till övriga delar ingår bestämmelserna om polisens inhämtande av information i annan lagstiftning, bl.a. förundersökningslagen (449/1987) och tvångsmedelslagen (450/1987) samt polislagen, främst i 35 och 36 § med bestämmelser om rätt att få uppgifter.

Med stöd av lagen om polisens personregister har utfärdats förordningen om polisens personregister (1116/1995), som trädde i kraft samtidigt med lagen, dvs. den 1 oktober 1995. I förordningen finns närmare bestämmelser

om innehållet i registerbeskrivningen och om datainnehållet i permanenta riksfattande personregister som förs med automatisk databehandling. År 1998 överfördes bestämmelserna om tiden för förvaring av uppgifterna från förordningen om polisens personregister till lagen om polisens personregister.

Uppförandekodexarna beträffande utövan- det av rätten till insyn i informationssystemen för polisärenden och administrativa ärenden, den centrala databasen i Schengens informationssystem, Schengens nationella informationssystem samt nödcentralssystemet har givits i form av en föreskrift från inrikesministeriet (IM-2001-00733/Si-2; 23.3.2001).

2.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Internationella fördrag

I den regeringsproposition gällande den nuvarande lagen om polisens personregister (RP 39/1994 rd) redogörs för den mellan Europarådets medlemsstater ingångna konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (FördrS 36/1992) och för den rekommendation som Europarådets ministerkommitté 1987 utfärdat om användning av personuppgifter i polisens verksamhet. Såsom det konstaterats ovan, har man i rekommendationen skiljt på uppgifter som samlats in dels för polisändamål (police purposes), dels för administrativa ändamål (administrative purposes), vilka skall förvaras i olika register. Regler som tillämpas på polisuppgifter får inte tillämpas på administrativa uppgifter. Med polisuppgifter avses uppgifter som polismyndigheterna utför i förebyggande syfte eller för att utreda brott eller upprätthålla allmän ordning. Konventionen och rekommendationen beaktades vid beredningen av lagen om polisens personregister.

Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter omfattar allmänna bestämmelser (direktivets syfte, definitioner, tillämpningsområde och tillämplig

nationell rätt), allmänna bestämmelser om när personuppgifter får behandlas (principer om uppgifternas kvalitet, principer som gör att uppgiftsbehandling kan tillåtas, särskilda behandlingskategorier, informationsplikt till den registrerade, den registrerades rätt att få tillgång till uppgifter, undantag och begränsningar, den registrerades rätt att göra invändningar, sekretess och säkerhet vid behandling och anmälan) samt bestämmelser om rättslig prövning, ansvar och sanktioner, överföring av personuppgifter till tredje land, uppförandekodex, tillsynsmyndighet och arbetsgrupp för skydd av enskilda med avseende på behandlingen av personuppgifter och gemenskapens åtgärder för genomförande. Personuppgiftslagen har utformats i överensstämmelse med direktivet.

I artikel 3.2 i direktivet sägs att direktivet inte gäller för sådan behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av gemenskapsrätten, exempelvis den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken samt samarbetet i rättsliga och inrikes frågor, och inte under några omständigheter behandlingar som rör allmän säkerhet, försvar, statens säkerhet (inbegripet statens ekonomiska välstånd när behandlingen har samband med frågor om statens säkerhet) och statens verksamhet på straffrättens område. De uppgifter som enligt 1 § 1 mom. polislagen hör till polisen, dvs. att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att förebygga brott, reda ut brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning ingår i det samarbete i inrikes frågor, allmän säkerhet, statens säkerhet och statens verksamhet på straffrättens område som avses i direktivet och omfattas sålunda inte av direktivets tillämpningsområde. Även de uppgifter som enligt 1 § 3 mom. polislagen ankommer på polisen är till dessa delar i regel likartade. Enligt 1 § 3 mom. skall polisen även utföra andra uppgifter som enligt särskilda stadganden åligger polisen samt inom ramen för sina uppgifter lämna var och en den hjälp han behöver. Polisen har exempelvis fastställts som tillståndsmyndighet i situationer, där tillståndet är av betydelse för den allmänna säkerheten. Likväl hör t.ex. skjutvapensfrågor delvis även till tillämpningsområdet för gemen-

skapsrätten. Lämnandet av handräckning i sin tur är bundet till polisens uppgiftsområde och i 40 § med allmänna bestämmelser om handräckning av polisen anges att en förutsättning för lämnandet av handräckning är att den myndighet som begär handräckning hindras i sin tjänsteutövning eller att en privatperson hindras i sina rättigheter och att polisbefogenheter måste anlitas för att dessa rättigheter skall kunna utövas. Fastän direktivet således inte direkt tillämpas på polisens behandling av personuppgifter är det motiverat att de principer som framställs i direktivet även tas till grund för den nationella lagstiftningen om behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet, om inte tryggheten av polisverksamheten oundgängligen förutsätter något annat.

Lagstiftningen i utlandet

Sverige

Utöver den allmänna personuppgiftslagen tillämpas i Sverige på behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet även polisdatalagen (1998:622), lagen om belastningsregister (1998:620), lagen om misstankeregister (1998:621) och lagen om Schengens informationssystem (2000:344).

Polisdatalagen gäller utöver den allmänna personuppgiftslagen när det gäller att 1) förebygga brott och andra störningar av den allmänna ordningen och säkerheten, 2) övervaka den allmänna ordningen och säkerheten, hindra störningar därav samt ingripa när sådana har inträffat eller 3) bedriva spaning och utredning i fråga om brott som hör under allmänt åtal. Lagen gäller inte för behandling av personuppgifter med stöd av de nämnda speciallagarna om belastningsregister, misstankeregister och Schengens informationssystem.

De i polisdatalagen ingående bestämmelserna om känsliga personuppgifter, utlämnande av uppgifter samt om rättelse och skadestånd tillämpas på all slags behandling av personuppgifter. De övriga bestämmelserna i polisdatalagen tillämpas endast på automatiserad behandling av personuppgifter.

Med avvikelse från det allmänna förbudet mot behandling av känsliga uppgifter får

uppgifter som behandlas på andra grunder kompletteras med känsliga uppgifter, om det är oundgängligen nödvändigt för syftet med behandlingen.

Med tanke på utlämnande av uppgifter ingår i polisdatalagen bestämmelser endast om utlämnande av uppgifter till utländska myndigheter eller internationella organisationer och för statistiska ändamål. Enligt lagen kan uppgifter lämnas ut till utlandet om utlämnandet följer av en internationell överenskommelse som Sverige har tillträtt. Regeringen får dessutom meddela föreskrifter om att uppgifter på begäran får lämnas till polis- eller åklagarmyndighet i en stat som är ansluten till Interpol om det behövs för att myndigheten eller organisationen skall kunna förebygga, upptäcka, utreda eller beivra brott. Uppgifter får vidare lämnas ut till utlandet med stöd av sekretesslagen. Enligt den får uppgift för vilken sekretess gäller enligt lagen inte röjas för utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation annat än om utlämnande sker i enlighet med särskild föreskrift därom i lag eller förordning eller om uppgiften i motsvarande fall skulle få utlämnas till svensk myndighet och det enligt den utlämnande myndighetens prövning står klart, att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten eller mellanfolkliga organisationen. Enligt polisdatalagen får regeringen dessutom meddela föreskrifter om att uppgifter får lämnas ut även i andra fall.

Personuppgiftslagens bestämmelser om rättelse och skadestånd gäller även vid behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen.

Beträffande den automatiserade behandlingen av personuppgifter ingår i polisdatalagen allmänna bestämmelser om behandling av uppgifter om kvarstående misstankar, gallring av uppgifter och kriminalunderrättelseverksamhet.

Om en förundersökning mot en person har lagts ned på grund av bristande bevisning får uppgifter om brottsmisstanken behandlas för annat ändamål än arkivering endast under förutsättning att den misstänkte enligt förundersökningsledarens bedömning fortfarande är skäligen misstänkt för brottet och uppgifterna behövs för att förundersökningen skall kunna tas upp på nytt. Om åtal mot en person

har lagts ned eller om denne genom laga-kraftvunnen dom har frikänts får uppgifter om brottsmisstanken behandlas för annat ändamål än arkivering endast om förundersökningen tas upp på nytt eller för prövning av ett särskilt rättsmedel. Nämnade begränsningar av behandlingen av uppgifter om kvarstående misstankar gäller inte säkerhetspolisen.

Huvudregeln är att uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål skall gallras. Detta gäller dock inte uppgifter i en förundersökning. Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om att uppgifter får bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål.

Med underrättelseverksamhet avses polisverksamhet som består i att samla, bearbeta och analysera information för att klarlägga om brottslig verksamhet har utövats eller kan komma att utövas och som inte utgör förundersökning. Underrättelseverksamheten delas in i kriminalunderrättelseverksamhet och underrättelseverksamhet som bedrivs av Säkerhetspolisen. Till kriminalunderrättelseverksamhet hör särskilda undersökningar bestående av insamling, bearbetning och analys av uppgifter i syfte att ge underlag för beslut om förundersökning eller om särskilda åtgärder för att förebygga, förhindra eller upptäcka brott. I kriminalunderrättelseverksamhet får personuppgifter behandlas endast om en särskild undersökning har inletts under ledning av Rikspolisstyrelsen eller en polismyndighet och det finns anledning att anta att allvarlig brottslighet har utövats eller kan komma att utövas. Med allvarlig brottslig verksamhet avses verksamhet som innefattar brott för vilket är föreskrivet fängelse i två år eller däröver. Uppgifterna om en enskild person som det inte finns någon misstanke mot skall förses med en upplysning om detta förhållande. Polismyndighetens eller Rikspolisstyrelsens beslut om behandling av personuppgifter skall innehålla uppgifter om ändamålet med behandlingen och de villkor i övrigt som behövs för att förebygga otillbörligt intrång i de registrerades personliga integritet. Rikspolisstyrelsen skall föra en förteckning över samtliga beslut om behandling av personuppgifter i kriminalunderrättelseverksamhet. Uppgifter som behandlas skall gallras senast ett år efter det att beslutet om behandlingen

av personuppgifter fattades, om inte förvarandet av uppgifterna under en lägre tid är av särskild betydelse för att den särskilda undersökningen skall kunna slutföras.

Polisdatalagen innehåller särskilda bestämmelser om ändamålet med och innehållet i kriminalunderrättelseregistret, registret om DNA-analyser (DNA-registret), DNA-spårregistret (spårregistret), fingeravtrycks- och signalementsregistret samt Säkerhetspolisens register (SAPO-registret) samt om gallring av uppgifter ur registren.

Ändamålet med kriminalunderrättelseregistret är att ge underlag för beslut om särskilda undersökningar avseende allvarlig brottslig verksamhet eller underlätta tillgången till allmänna uppgifter med anknytning till underrättelseverksamhet. Kriminalunderrättelseregistret får innehålla uppgifter som kan hänföras till en enskild person endast om uppgifterna ger anledning att anta att allvarlig brottslig verksamhet utövats eller kan komma att utövas och den som avses med uppgifterna skäligen kan misstänkas för att ha utövat eller komma att utöva den allvarliga brottsliga verksamheten. Uppgifter om transportmedel eller varor som kan antas ha samband med allvarlig brottslig verksamhet eller om hjälpmedel som kan antas ha använts i samband med sådan verksamhet får registreras, även om uppgifterna kan hänföras till en enskild person som det inte finns någon misstanke mot. Uppgifterna skall därvid förses med upplysning om att det inte finns någon misstanke mot denne. Kriminalunderrättelseregistret får innehålla 1) upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet, 2) identifieringsuppgifter, 3) uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken, 4) de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet, 5) uppgifter om varor, brotts hjälpmedel och transportmedel, 6) ärendenummer och 7) hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av polis-, skatte- eller tullmyndighet i vilket uppgifter om den registrerade förekommer. Uppgifterna i kriminalunderrättelseregistret om en registrerad person skall gallras senast

tre år efter att den sista uppgiften om en misstanke infördes. Om en särskild undersökning har inletts, får dock uppgifterna stå kvar till dess att undersökningen har avslutats.

Ändamålet med DNA-registret är att underlätta identifiering av personer i samband med utredning av brott. Uppgifterna i registret får även användas i förundersökningar och särskilda undersökningar. Registret får innehålla uppgifter om resultatet av DNA-analyser som har gjorts under utredning av ett brott och som avser personer som har dömts för vissa brott som anges särskilt (s.k. jämförelsespår). I registret får inte registreras upplysningar om personliga egenskaper. DNA-spårregistret får innehålla uppgifter om DNA-analyser som har gjorts under utredning av brott och som inte kan hänföras till en identifierbar person (s.k. brottsplatsspår). Uppgifter i spårregister får endast jämföras med analysresultat som inte kan hänföras till en identifierbar person, som finns i DNA-registret eller som kan hänföras till en person som är misstänkt för brott. Uppgifter i DNA-registret skall gallras senast när uppgifterna om den registrerade gallras ur belastningsregistret. Uppgifter i spårregistret skall gallras senast trettio år efter registreringen. Om det i samband med utredning av ett brott har tagits ett prov för DNA-analys från någon som inte är misstänkt för brottet får provet inte användas för något annat ändamål än det för vilket det togs. Ett sådant prov får inte heller sparas efter det att målet slutligt har avgjorts.

Ändamålet med fingeravtrycks- och signalementsregistret är att underlätta identifiering av personer i samband med brott. Registret får användas för identifiering av okända personer även i andra fall. I registret får registreras uppgifter om den som är misstänkt eller dömd för brott samt om den som har fått lämna fingeravtryck enligt lagen om särskild utlänningskontroll. Uppgifterna i fingeravtrycks- och signalementsregistret skall gallras när förundersökning eller åtal mot personen läggs ned eller när åtal ogillas. Uppgifterna får dock bevaras längre om andra uppgifter om nämnda kvarstående misstankar fortfarande behandlas. Om den registrerade döms, skall uppgifterna gallras senast vid den tidpunkt då uppgifterna gallras ur belastnings-

registret. Regeringen får meddela föreskrifter om gallring av uppgifter om den som har lämnat fingeravtryck enligt lagen om särskild utlänningskontroll.

Ändamålet med Säkerhetspolisens register är att underlätta spaning i syfte att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet, att underlätta spaning i syfte att bekämpa terrorism och att utgöra underlag för registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen. I registret får registreras uppgifter som kan hänföras till en enskild person endast om den uppgifterna gäller kan misstänkas för att ha utövat eller komma att utöva brottslig verksamhet som innefattar hot mot rikets säkerhet eller terrorism, om personen har undergått registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen eller om det med hänsyn till registrets ändamål annars finns särskilda skäl till det. Regeringen får meddela närmare föreskrifter om vilka personuppgifter som får registreras. Registret får innehålla identifieringsuppgifter, uppgifter om grunden för registrering och hänvisning till de ärenden där uppgifter om den registrerade behandlas. Andra uppgifter än sådana som hänför sig till registreringsändamål skall gallras senast tio år efter det att en sådan uppgift om personen som kan föranleda registrering senast infördes. Av särskilda skäl får dock uppgifterna stå kvar under längre tid.

Rikspolisstyrelsen är registerförare för DNA-registret, spårregistret samt fingeravtrycks- och signalementsregistret. Kriminalunderrättelsesregistret får föras av rikspolisstyrelsen eller av en polismyndighet. SÄPO-registret förs av Säkerhetspolisen.

Polisdataförordningen (1999:81) som givits med stöd av polisdatalagen och som innehåller kompletterande bestämmelser om den förhandskontroll som Datainspektionen utför, tillgång till uppgifterna om kvarstående brottsmisstankar, riksarkivets fullmakt att meddela föreskrifter om undantag från gallring av uppgifter, meddelande till Rikspolisstyrelsen om polismyndigheternas beslut gällande kriminalunderrättelseverksamhet, åtkomst till uppgifter om särskilda undersökningar, teknisk anslutning till kriminalunderrättelsesregistret och utlämnandet av uppgifter ur kriminalunderrättelsesregistret, teknisk anslutning till DNA-registren, registrering av uppgifter om den som genomgått register-

kontroll i SÄPO-registret och om teknisk anslutning till SÄPO-registret samt utlämnande av uppgifter till andra svenska myndigheter, andra nordiska utlänningsmyndigheter, utländsk underrättelse- och säkerhetstjänst samt polis- och åklagarmyndigheterna i Interpolstaterna. Rikspolisstyrelsen får efter samråd med Datainspektionen meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av polisdatalagen och polisdataförordningen.

Ändamålet med *belastningsregistret* är att ge information om sådana belastningsuppgifter som behövs i verksamhet hos 1) polis-, skatte- och tullmyndigheter för att förebygga, upptäcka och utreda brott, 2) åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning och åtal samt för utfärdande av strafföreläggande, 3) allmänna domstolar för straffmätning och val av påföljd samt 4) polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning.

I belastningsregistret införs uppgifter om den som i Sverige har dömts för brott eller för vars del ett beslut om påföljdsartad åtgärdseftergift fattats. I registret samlas också motsvarande uppgifter om domar och beslut som meddelats i utlandet, om uppgifterna kommer från en myndighet i en stat som tillhör Interpol, från Interpol eller Europol och om de gäller en svensk medborgare eller någon som har hemvist i Sverige eller om uppgifterna lämnas från en stat enligt en överenskommelse mellan Sverige och den staten.

Beträffande utlämnandet av uppgifter ur belastningsregistret gäller olika bestämmelser beroende på om det är fråga om utlämnande av uppgifter till svenska myndigheter, enskilda eller till utländska myndigheter. I fråga om svenska myndigheter kan uppgifter lämnas ut om de begärs av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller Datainspektionen, polis-, skatte-, tull- eller åklagarmyndigheterna eller allmän domstol, förvaltningsdomstol eller andra myndigheter i den utsträckning regeringen för vissa slag av ärenden föreskriver det eller för ett särskilt fall ger tillstånd till det. Regeringen får föreskriva att en myndighet som avses i första stycket får ha teknisk anslutning till registret. När en begäran om uppgifter ur registret prö-

vas, skall det avvägas om behovet av information är av intresse och om skälet till det uppväger den olägenhet det innebär för den som berörs. Uppgifter som är nödvändiga för att framställa rättsstatistiken skall lämnas till den myndighet som ansvarar för att framställa sådan statistik. En enskild har rätt att på begäran få ta del av samtliga uppgifter ur registret om sig själv. Dessutom har han eller hon rätt att få ett registerutdrag om sig själv för att ta till vara sin rätt i ett främmande land eller enligt bestämmelser i lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg. Om det är fråga om anställning eller uppdrag i en verksamhet som avser vård eller som är av betydelse för förebyggande eller beivrande av brott, har en enskild rätt att få uppgifter ur registret om en annan enskild i den utsträckning regeringen för vissa typer av fall föreskriver det. En enskild, som styrker att hans eller hennes rätt är beroende av uppgifter ur registret om en annan enskild, har rätt att få ta del av dessa uppgifter om regeringen medger att uppgifterna får lämnas ut. Uppgifter ur registret får lämnas till en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation i enlighet med internationella överenskommelser som Sverige har tillträtt. Dessutom kan uppgifter lämnas till domstol eller polis- eller åklagarmyndighet i de andra nordiska länderna, om uppgifterna begärs för utredning i brottmål. Uppgifter får även lämnas till domstol eller polis- eller åklagarmyndighet i en stat som är ansluten till Interpol eller till Interpol, om dessa uppgifter behövs för att förebygga, upptäcka, utreda eller beivra brott eller för ett utlänningsärende. Regeringen får dessutom meddela föreskrifter om att uppgifter får lämnas till utlandet även i annat fall.

I lagen ingår detaljerade bestämmelser om gallring av uppgifter i belastningsregistret.

Belastningsregistret förs av Rikspolisstyrelsen.

Syftet med *misstankeregistret* är att underlätta tillgången till sådana uppgifter om skäligen misstanke om brott som behövs i verksamhet hos 1) polis-, skatte- och tullmyndigheter för att samordna förundersökningar mot en person och för att förebygga, upptäcka och utreda brott, 2) åklagarmyndigheter för beslut om förundersökning och åtal och 3)

polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i författning. Uppgifterna i registret kan även lämnas till enskild, om de är av särskild betydelse i dennes verksamhet.

I registret får förvaras uppgifter om den som har fyllt 15 år och som enligt förundersökningsledarens bedömning är skäligen misstänkt för brott mot brottsbalken, annat brott för vilket svårare straff än böter är föreskrivet eller motsvarande brott som begåtts utomlands, under förutsättning att brottet skall avgöras i Sverige. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter registret får innehålla.

Även i fråga om utlämnandet av uppgifter ur misstankeregistret gäller särskilda bestämmelser beroende på om uppgifterna lämnas till svenska myndigheter, enskilda eller utländska myndigheter. I fråga om svenska myndigheter kan uppgifter lämnas ut till polis-, skatte-, tull- eller åklagarmyndighet eller allmän domstol samt till andra myndigheter i den utsträckning regeringen för vissa slag av ärenden föreskriver eller för ett särskilt fall ger tillstånd till. Regeringen får föreskriva att en svensk myndighet som avses ovan får ha teknisk anslutning till registret. Uppgifter får även lämnas ut i vissa andra fall med stöd av sekretesslagen. När en begäran om uppgifter ur registret prövas, skall det avvägas om behovet av information är av intresse och om skälet till det uppväger den olägenhet det innebär för den som berörs. Uppgifter kan även lämnas ut för framställande av rättsstatistik. Om det är fråga om anställning eller uppdrag i en verksamhet som avser vård eller som är av betydelse för förebyggande eller beivrande av brott, har en enskild rätt att få uppgifter ur registret om en annan enskild i den utsträckning regeringen för vissa typer av fall föreskriver det. En enskild, som styrker att hans eller hennes rätt är beroende av uppgifter ur registret om en annan enskild, har rätt att få ta del av dessa uppgifter om regeringen medger att uppgifterna får lämnas ut. Uppgifter ur registret får lämnas till en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation i enlighet med internationella överenskommelser som Sverige har tillträtt. Uppgifter får även lämnas till po-

lis- eller åklagarmyndighet i en stat som är ansluten till Interpol eller till Interpol, om dessa uppgifter behövs för att förebygga, upptäcka, utreda eller beivra brott eller för ett utlänningsärende. Uppgifter får även i andra situationer lämnas ut med stöd av sekretesslagen.

En uppgift i registret skall gallras 1) om en förundersökning har avslutats utan att åtal väckts med anledning av misstanken, 2) om åtal som har väckts med anledning av misstanken har lagts ned, 3) om domstol har meddelat dom eller beslut som vunnit laga kraft med anledning av misstanken eller den misstänkte har godkänt strafföreläggande som har utfärdats i anledning av misstanken eller 4) när en begäran om utlämning har avgjorts.

Misstankeregistret förs av Rikspolisstyrelsen.

Den svenska nationella enheten i *Schengens informationssystem* har anslutits till den centrala enheten i Schengenstaternas gemensamma informationssystem.

Den nationella enheten är avsedd att utgöra ett hjälpmedel för Schengenstaterna i efterlysningsärenden som hänför sig till Schengensamarbetet. Det har definierats vilka typer av efterlysningar och personuppgifter i anslutning till dem registret får innehålla. Registret får endast innehålla uppgifter som har behandlats av behöriga myndigheter i Schengenstaterna, i enlighet med respektive stats nationella lagstiftning. Rikspolisstyrelsen får registrera uppgifter i Schengens informationssystem endast om behandlingen av motsvarande uppgifter är tillåten enligt polisdatalagen eller någon annan svensk lagstiftning. Rikspolisstyrelsen får inte i Schengens informationssystem registrera sådana känsliga uppgifter som nämns i lagen.

Uppgifter ur registret får lämnas ut till polismyndigheterna, Tullverket, Kustbevakningen, Migrationsverket och åklagarmyndigheterna. Regeringen får dessutom meddela föreskrifter om att myndigheter som prövar ansökningar om visering och uppehållstillstånd skall ha tillgång till uppgifter i den s.k. spärllistan och att myndigheter kan få teknisk anslutning till registret.

En svensk myndighet får inte utnyttja uppgifterna i registret för något annat syfte än

det som den registrerande staten har angett vid registreringen. Om den registrerande staten har lämnat sitt samtycke, får dock en svensk myndighet använda uppgiften även för andra ändamål som har som mål att sköta ärenden om efterlysning.

Det finns detaljerade bestämmelser om gallring av uppgifter i registret.

Den nationella enheten i Schengens informationssystem förs av Rikspolisstyrelsen.

I Sverige håller man på att bereda ny lagstiftning om behandling av personuppgifter inom polisväsendet. Om saken har fullbordats ett betänkande (*Behandling av personuppgifter i polisens verksamhet*). Betänkande från Polisdatautredningen, SOU 2001:92), i vilket föreslås att den nuvarande polisdatalagen ersätts med en ny polisdatalag. Det föreslås att de separata lagarna om belastningsregister, misstankeregister och Schengens informationssystem skall förbli i kraft oförändrade.

De viktigaste ändringar som föreslagits i polisdatalagen hänför sig till behandlingen av personuppgifter i sådana fall där en person inte är misstänkt för brott och till det allmänna spaningsregistret, ASP.

Enligt betänkandet skall lagen om behandling av personuppgifter uttryckligen reglera behandlingen av personuppgifter, inte vara inriktad på att reglera vissa verksamheter eller arbetsmetoder hos polisen. Det föreslås att bestämmelserna om kriminalunderrättelseverksamhet och kriminalunderrättelseregister därför bör slopas i polisdatalagen. Dessa bestämmelser bör i stället ersättas av bestämmelser om behandling av uppgifter om enskilda personer som det inte finns någon misstanke om brott mot. Vidare föreslås att polisens möjligheter att behandla personuppgifter automatiserat i viss mån skall utvidgas. Uppgifter om en enskild person som det inte finns någon misstanke om brott mot bör få behandlas för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket är föreskrivet fängelse i två år eller mer. Bestämmelserna om behandling av personuppgifter föreslås inte gälla personuppgifter i samband med förundersökning. Alla uppgifter som är nödvändiga för att motsvara syftet med behandlingen skall kunna behandlas. Om uppgifter om en person

som det inte finns någon misstanke om brott mot behandlas, skall uppgifterna föras med en anteckning om detta. Vid sådan behandling skall uppgifterna föras med upplysningar om uppgiftslämnarens trovärdighet och uppgifternas riktighet i sak. En sådan behandling av personuppgifter bör få ske för att underlätta övervakning av personer som kan antas komma att begå brott. Detta bör dock endast få avse dömda personer som är allvarligt kriminellt belastade eller som kan antas vara farliga för annans personliga säkerhet. Vid behandling av sådana uppgifter skall registerföraren särskilt besluta om de tillåtna ändamål och övriga villkor som behövs för att förebygga otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet. Enligt dessa bestämmelser skall de personuppgifter som behandlas få bevaras högst tre år från det att uppgifterna om personen samlades in. Uppgifter som behandlas för att underlätta övervakning av personer som kan antas komma att begå brott bör dock få bevaras till dess att uppgifterna gallras ur belastningsregistret.

Inom brottsbekämpningen finns ett stort behov av ett allmänt spaningsregister. Det allmänna spaningsregistret är viktigt bl.a. för att närpolisverksamheten skall kunna fungera. I den nya polisdatalagen bör införas särskilda regler om det allmänna spaningsregistret. Bestämmelserna bör i allt väsentligt ge polisen rätt att fortsätta den behandling av personuppgifter som förekommer även för närvarande. Bestämmelserna i den nya polisdatalagen om behandling av uppgifter om kvarstående misstankar bör inte gälla vid behandling av personuppgifter i det allmänna spaningsregistret. Det allmänna spaningsregistret bör få föras i syfte att underlätta tillgången till uppgifter med anknytning till polisverksamhet som består i att förebygga, upptäcka och utreda brott. I det allmänna spaningsregistret bör uppgifter som kan hänföras till en enskild person få föras in endast om den som avses med uppgiften kan misstänkas för att ha begått ett brott och om registreringen är av särskild betydelse för brottsbekämpningen. Uppgifter om transportmedel eller andra varor som kan antas ha samband med brott bör få registreras, även om uppgifterna kan hänföras till en enskild person som det inte finns någon misstanke mot. Uppgif-

terna skall därvid föras med en upplysning om att det inte finns någon misstanke mot denne. I lagen bör vidare anges vilka typer av personuppgifter som får eller skall registreras i det allmänna spaningsregistret. Personuppgifterna i det allmänna spaningsregistret bör som regel gallras senast tre år efter det att uppgifter om att den registrerade kan misstänkas för att ha begått brott senast infördes. Om den senaste händelsen avser misstanke om ett brott för vilket inte lindrigare straff än fängelse i två år är föreskrivet bör dock uppgifterna få stå kvar i fem år efter den senaste registreringen. Uppgifter ur det allmänna spaningsregistret bör under vissa förutsättningar få lämnas ut till Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen, en tullmyndighet eller en skattemyndighet. Polismyndigheterna bör få ha direkt åtkomst till uppgifterna i det allmänna spaningsregistret.

Den nya polisdatalagen bör utöver regler om det allmänna spaningsregistret innehålla särskilda regler om register med uppgifter om DNA-analyser i brottmål och om fingeravtrycks- och signalementsregister. Särskilda bestämmelser behövs inte om sådana eventuella centrala system motsvarande de lokala system som i dag används, t.ex. rationell anmälningsrutin (RAR), datoriserad utredningsrutin – tvångsmedel (DurTvå) och kommunikationscentralernas system (KC-systemen).

Bestämmelserna i den nya polisdatalagen om behandling av personuppgifter i Säkerhetspolisens verksamhet bör i huvudsak ha samma innebörd som i dag. Den särskilda lagregleringen om SÄPO-registret bör dock inte vara kvar i den nya lagen. Några särskilda registerbestämmelser för Säkerhetspolisen bör inte heller i övrigt införas i lagen. Säkerhetspolisen bör få behandla personuppgifter för att underlätta spaning i syfte att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet, bekämpa terrorism och registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen. Bestämmelserna i den nya polisdatalagen om behandling av uppgifter om kvarstående misstankar bör inte gälla för Säkerhetspolisen. De bestämmelser i den nya polisdatalagen som gäller behandling av uppgifter om enskilda personer som det inte finns någon misstanke om brott mot bör inte gälla för Säkerhetspolisen.

Norge

På behandlingen av personuppgifter inom polisens verksamhet tillämpas i Norge en lag om straffregistrering (lov om straffregistrering 11.6.1971, nr 52) och en lag om Schengens informationssystem (lov om Schengen informasjonssystem 16.7.1999, nr 66).

Lagen om straffregistrering innehåller bestämmelser om ett riksomfattande straffregister, ett bötesregister som förs av den lokala polisen eller polisens centrala ämbetsverk, andra register som förs av den lokala polisen, ett register som förs av polisens centrala ämbetsverk samt om ett informationsblad som publiceras av polisens centrala ämbetsverk.

I straffregistret registreras uppgifter om avgöranden genom vilka straff dömts ut eller beslut om påföljdsartad åtalseftergift fattats. För behandling av brottmål kan straffregisterutdrag ges polisen, åklagarmyndigheterna och domstolarna. Var och en kan i enlighet med de närmare föreskrifter som meddelas av ministeriet kräva att få veta vilka uppgifter som finns om honom eller henne i registret. Uppgifterna kan också enligt ministeriets beslut användas för statistiska och forskningsändamål.

I bötesregistret registreras uppgifter om avgöranden på basis av vilka böter utdömts. I registret kan också införas uppgifter om andra avgöranden i brottmål. För behandling i brottmål kan polisen, åklagarmyndigheterna och domstolarna få utdrag ur bötesregistret.

Den lokala polisen upprätthåller även andra för polisens bruk nödvändiga register än bötesregistret.

I det polisregister som förs av polisens centrala ämbetsverk registreras personuppgifter som kan vara av betydelse för polisens förundersöknings- och utredningsuppgifter. Till dessa uppgifter hör även uppgifter om avgöranden genom vilka straff utdömts eller beslut om påföljdsartad åtalseftergift fattats. I detta syfte publicerar polisens centrala ämbetsverk också ett informationsblad om förbrytare och brott.

På grundval av uppgifterna i informationsbladet och polisens register kan polisen för andra ändamål än för behandling av brottmål lämna ett polisintyg om att personen blivit

föremål för straffrättsliga påföljder. I lagen bestäms bl.a. om strängheten i fråga om en påföljd och om den tid som förflutit från det att påföljden utdömdes, beroende på vilka uppgifter som inte nämns i polisintyget. När polisen lämnar ett lämplighetsutlåtande, kan den grunda sitt utlåtande även på uppgifter som på grundval av det ovan sagda inte antecknas i polisintyget. Begränsningarna i fråga om vilka uppgifter som antecknas i polisregistret gäller inte heller situationer där polisen lämnar uppgifter för att förebygga eller reda ut brott eller för att förhindra att näringsverksamhet bedrivs på ett förbjudet sätt.

Justitieministeriet har med stöd av lagen om straffregistrering meddelat föreskrifter om straffregistrering (föreskrifter om straffregistrering 20.12.1974 nr 4). I föreskrifterna behandlas straffregistret, polisregistren, polisintyg och informationsbladet.

För straffregistrets del har närmare föreskrifter meddelats om registrets datainnehåll och om utlämnandet av uppgifter.

För bötesregistrets del konstateras att det förs centraliserat, men att samtidigt kan i behövlig omfattning föras även lokala bötesregister. I bötesregistret antecknas uppgifter om böter som utdömts och om beslut om påföljdsartad åtgärdseftergift. Dessutom har det meddelats närmare föreskrifter om utlämnandet av uppgifter. I fråga om andra polisregister konstateras att den lokala polisen dessutom för register över förundersökning, utredning och förebyggande av brott enligt vad som bestäms i lagar eller anvisningar. Kriminalpoliscentralen upprätthåller för förundersökning och utredning av brott det centralregister som anges i anvisningarna. Det har utfärdats närmare bestämmelser om utlämnandet av uppgifter ur centralregistret.

Det har utfärdats närmare bestämmelser om situationer för och om förfarandet vid lämnande av polisintyg.

Närmare bestämmelser om distribution av informationsbladet har också utfärdats. Det konstateras att uppgifter om innehållet i informationsbladet ingår i anvisningarna.

Dessutom har det utfärdats gemensamma bestämmelser om datasäkerhet, nyttjanderätt och om begränsningar gällande användningen av uppgifter om personer som fyllt 75 år och om avlidna.

Lagen om Schengens informationssystem innehåller bestämmelser om hur uppgifterna i Schengens informationssystem behandlas i Norge. Registerförare för den nationella enheten i Schengens informationssystem i Norge är kriminalpoliscentralen. Lagen innehåller bestämmelser om datasäkerhet, intern tillsyn, allmänna villkor för registrering, uppgifter som skall registreras, villkor för registrering av uppgifter om observation eller om övervakning som inriktas på en person eller ett fordon, villkor för registrering av uppgifter som gäller betalningsmedel, om begränsad möjlighet att använda uppgifter för andra än det ursprungliga ändamålet, om tillgång till Schengens informationsregister, utlämnande av uppgifter ur Schengens informationsregister, tystnadsplikt, den registrerades rätt till insyn, rättelse och utplåning av felaktiga uppgifter, begäran om insyn, rättelse eller utplåning, skadestånd, besvärsmått, utplåning av uppgifter, datasekretessmyndighetens uppgifter, datasekretessmyndighetens tillgång till uppgifter, bestämmelser om rättande av eller om upphörande med illegal behandling av data samt om särskilda bestämmelser gällande Schengenstaternas kungörelser.

Danmark

I Danmark tillämpas den allmänna lagen om behandling av personuppgifter (lov om behandling af personoplysninger 31.5.2000 nr 429), med hänsyn till de begränsningar för vilka redogörs nedan, även på behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Dessutom finns det en särskild lag om inrättandet av ett centraliserat DNA-profilregister (lov om oprettelse af et centralt dna-profilregister 31.5.2000 nr 434). Bestämmelser om behandlingen av uppgifter och om till insyn i informationssystem ingår även i lagarna om Danmarks anslutning till Europol- och Schengenkonventionerna (lov om gennemførelse af Europolkonventionen 10.6.1997 nr 415 och lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen 10.6.1997 nr 418).

Lagen om behandling av personuppgifter tillämpas inte på polisens eller försvarsmaktens underrättelsetjänster. Sådana känsliga uppgifter som nämns i lagen får behandlas om behandlingen är nödvändig för att en

myndighet skall kunna utföra sina arbetsuppgifter på straffrättens område. Uppgifter om brott får inte behandlas inom den offentliga förvaltningen, om inte detta är nödvändigt för skötseln av myndigheternas uppgifter. En myndighet får behandla uppgifter med information om personnummer i entydiga fall av identifiering och som diarienummer. Uppgifterna får lämnas ut till utlandet om utlämnandet är nödvändigt för att förhindra brott eller utföra en förundersökning av brott, behandling av brottmål, verkställande av straff eller för att skydda misstänkta, vittnen eller andra personer som är av betydelse för behandlingen av brottmål. Skyldigheten om att lämna information till den registrerade kan frångås i en situation där den registrerades intresse att få information om behandlingen av uppgifter skall ge plats för allmänna intressen, bl.a. för förhindrande, förundersökning eller röjande av brott eller för behandlingen av ett brottmål. På motsvarande sätt kan justitieministeriet bevilja undantag från den registrerades rätt att få insyn i sådana uppgifter på straffrättens område som behandlas inom den offentliga förvaltningen.

Med stöd av lagen om behandling av personuppgifter har justitieministeriet utfärdat föreskrifter om behandling av personuppgifter i det centrala kriminalregistret (bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregistret), 27.4.2001 nr 218).

Rikspolischefen är registerförare för det centrala kriminalregistret. Syftet med registret är att 1) registrera brottmålsavgöranden för användning inom straffprocessen, 2) tjäna som ett internt arbetsregister för polisen, 3) lägga grunden till utformningen av brottrasterutdrag och andra anmälningar för att användas inom straffprocessen, för privat bruk och för andra myndigheters bruk, 4) lägga grunden till uppgörandet av brottsstatistik och 5) utgöra en grund för utvärderingen av ansökningar om danskt medborgarskap. Registret är uppdelat i en del för avgöranden och en del för förundersökning. I avgörandedelen finns uppgifter om personer i fråga om vilka det har fattats ett avgörande i brottmål. Bestämmelser om datatyp och utplåning av uppgifter finns i bilagor till författningen. I förundersökningsdelen finns uppgifter som är

av betydelse för polisverksamheten. I bilagorna till författningen finns detaljerade bestämmelser om datatyper och utplåning av uppgifter. Uppgifter i registret kan föras in av domstolar, krigsdomare, kriminalvårdsverket, kriminalvårdsanstalterna och häkten, polisen samt av utländska poliser och judiciella myndigheter. I författningen bestäms dessutom detaljerat om den registrerades rätt att få tillgång till uppgifter om honom eller henne själv (straffregisterutdrag), om utlämnande av uppgifter till enskilda, utlämnande av uppgifter för forskningsändamål, utlämnande av uppgifter till myndigheter och om utlämnande av uppgifter om pålitlighet i fråga om personer som arbetar med barn. Beträffande datasäkerhet hänvisas till lagen om behandling av personuppgifter och till den föreskrift som utfärdats om datasäkerhetsåtgärder till skydd för personuppgifter som behandlas inom den offentliga förvaltningen (bekendtgörelse om säkerhetsföranstaltningen till beskyttelser af personoplysninger, som behandlas for den offentlige forvaltning).

Enligt *lagen om upprättande av ett centralt DNA-profilregister* tjänar registret i fråga som ett internt arbetsregister för polisen vid identifiering av personer. Registret förs av rikspolischefen. Registret består av en personrelaterad del med personidentifierade DNA-profiler och en slutdel med icke-personidentifierade DNA-profiler. I registret får förvaras uppgifter som är av betydelse för polisens verksamhet när det gäller att identifiera personen i fråga. I den personrelaterade delen får i fråga om personer som är eller har varit misstänkta för vissa brott lagras DNA-profiler som utarbetats på basis av prover som tagits enligt rättegångslagen (retsplejeloven). I slutdelen får registreras DNA-profiler som har gjorts på brottsplatsen eller på grundval av prov från föremål, personer eller platser som har samband med brottet. I lagen bestäms dessutom om utplåning och utlämnande av uppgifter och om den registrerades rätt att kontrollera uppgifterna.

Enligt *lagen om ikraftträdandet av Europolkonventionen* utgör rikspolischefen den i konventionen avsedda nationella enheten för Danmark. Alla förvaltningsmyndigheter kan lämna ut uppgifter till förfogande för rikspolischefen för skötseln av uppgifterna enligt

konventionen. Dessa uppgifter utlämnas vidare på begäran av rikspolischefen. Enligt konventionen är registerkontrollverket nationell tillsynsmyndighet i Danmark. Enligt *lagen gällande Danmarks anslutning till Schengenkonventionen* är den del av konventionen som gäller Schengens informationssystem i kraft i Danmark. Rikspolischefen är den i konventionen avsedda centrala myndigheten för Danmark. Registerkontrollverket är den i konventionen avsedda kontrollmyndigheten i Danmark.

2.3. Bedömning av nuläget

Lagen om polisens personregister utformades så, att den överensstämmer med personregisterlagen. Eftersom personregisterlagen har ersatts med personuppgiftslagen bör det bedömas om den nuvarande regleringen av polisens personregister är förenlig med personuppgiftslagen. Detsamma gäller i fråga om regleringen av polisens personregister i förhållande till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

I personregisterlagen behandlades inhämtande, registrering, användning och utlämnande av personuppgifter. Med personregister avsågs en datamängd som innehåller personuppgifter och som behandlas med automatisk databehandling samt sådana förteckningar och kartotek, eller en på motsvarande sätt ordnad datamängd, som innehåller personuppgifter och ur vilka information om en bestämd person med lätthet och utan oskäliga kostnader kan erhållas. I lagen definieras massutlämnande och känsliga stickprov särskilt. Med massutlämnande avsågs att ett helt personregister eller en större del av personuppgifterna om de registrerade lämnas ut eller att personuppgifter lämnas ut i en form som lämpar sig för automatisk databehandling eller så att mottagaren genom teknisk anslutning kan använda ett personregister. Med känsliga stickprov avsågs en datamängd som på grund av urvalskriterierna och användningssyftet kan medföra att den registrerades integritetsskydd äventyras.

Det allmänna begreppet ”behandling av personuppgifter” i personuppgiftslagen omfattar insamling, registrering, organisering, användning, översändande, utlämnande, lag-

ring, ändring, samkörning, blockering, utplåning och förstöring av personuppgifter samt andra åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifterna. I 8 § personuppgiftslagen med bestämmelser om de allmänna förutsättningarna för behandling av personuppgifter regleras sålunda även utlämnande av personuppgifter. I fråga om utlämnande av personuppgifter ur myndigheternas personregister hänvisas till vad som föreskrivs om offentlighet för myndighetshandlingar. Beträffande situationer av internationell karaktär bestäms särskilt endast om översändande av personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen (5 kap. personuppgiftslagen). Lagen tillämpas på automatisk behandling av personuppgifter. Lagen tillämpas också på annan behandling av personuppgifter då personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant. Sålunda är även tillämpningsområdet för personuppgiftslagen i själva verket mycket registercentrerat. Med personregister avses en datamängd som innehåller personuppgifter och som består av anteckningar som hör samman på grund av sitt användningsändamål, och som helt eller delvis behandlas med automatisk databehandling eller har ordnats som ett kartotek, en förteckning eller på ett annat motsvarande sätt så att information om en bestämd person kan erhållas med lätthet och utan oskäliga kostnader. Begreppen massutlämnande och känsliga stickprov nämns endast i lagens ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser.

Beträffande tolkningen av begreppet automatisk databehandling i dataskyddsavtal och datalagstiftningen kan paralleller dras till konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter. Enligt artikel 2 punkt c i konventionen ingår i automatisk databehandling följande åtgärder, om de helt eller delvis utförs på automatisk väg: lagring av uppgifter, utförande av logisk och/eller aritmetisk behandling av dessa uppgifter samt ändring, uträkning, återvinning eller spridning av uppgifterna.

En del av den insamling av personuppgifter som utförs av polisen är automatisk, t.ex. automatisk trafikövervakning. En betydande del av de uppgifter som polisen samlar in införs i något skede i något av polisens person-

register. Vid den tidpunkt då personuppgifterna samlas in vet man i allmänhet inte ens om så kommer att ske. Det huvudsakliga syftet med insamling av personuppgifter hos polisen är i allmänhet inte att uppgifterna registreras i ett personregister, utan skötseln av en viss aktuell uppgift. I registren görs dock i dokumenterings- och statistiskt syfte vanligtvis anteckningar om skötseln av uppgifter, och dessa anteckningar kan dock framöver användas för skötseln av nya enskilda uppgifter. Polisens inhämtande av uppgifter avviker således till sin natur oftast från t.ex. kreditupplysningsverksamhet, där tyngdpunkten för verksamheten är upprätthållandet av kreditupplysningsregistret. En del av den verksamhet som polisen bedriver för att inhämta uppgifter kan dock bestå av sådan insamling av uppgifter som inte hänför sig för något särskilt uppdrag eller sådan allmän underrättelseverksamhet som hänför sig till analyser.

Eftersom det huvudsakliga syftet med polisens inhämtande av personuppgifter inte i allmänhet är att registrera uppgifter i ett personregister, är det lagsystematiskt inte ändamålsenligt att det i en lag som i första hand skall reglera polisens personregisterverksamhet tas in bestämmelser om all slags behandling av personuppgifter inom polisen. Den utgångspunkt som i tiden valts som grund för lagen om polisens personregister är således fortfarande motiverad. Bestämmelserna om polisens befogenheter att skaffa och lämna ut personuppgifter finns då i samma författningar som bestämmelserna om polisens mer traditionella befogenheter. De befogenheter som hänför sig till förundersökning av brott definieras huvudsakligen i förundersökningslagen och tvångsmedelslagen samt befogenheterna för polisens övriga uppgifter främst i polislagen. Inhämtandet av uppgifter i samband med förundersökning sker främst genom förhör (27 § förundersökningslagen), husrannsakan och beslag (5 kap. 6 § samt 4 kap. 2—4 och 8 § tvångsmedelslagen), teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation (5 a kap. tvångsmedelslagen), täckoperation och bevisprovokation (31 a och 31 b § polislagen) samt med stöd av rätten att få uppgifter (bl.a. 35 och 36 § polislagen). Inhämtandet av uppgifter i samband med andra

uppdrag grundar sig främst på rätten att få uppgifter och på befogenheterna i polisundersökningen (4 kap. polislagen). Den tekniska utvecklingen i synnerhet inom ADB- och teleteknikens område skapar tryck även på utvecklandet av förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen samt polislagstiftningen.

I den lag som reglerar polisens personregisterverksamhet bestäms uttryckligen om särskilda situationer med tanke på dataskyddet inom personregisterverksamheten, t.ex. om användning av och utlämnande av uppgifter ur registret inom polisorganisationen, om massutlämnande av registeruppgifter och om utlämnande av registeruppgifter till utlandet. Numera behövs särskild reglering även för automatisk insamling av personuppgifter. Bestämmelser om t.ex. teknisk övervakning, bl.a. inom den automatiska trafikövervakningen, ingår redan i polislagen. Av bestämmelsernas nuvarande lydelse är det dock svårt att uppfatta förhållandet mellan författningarna och sålunda är det också skäl att ta in informativa hänvisningar i författningarna. Då skall även lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet beaktas. Lagen innehåller bestämmelser om bl.a. sekretessbelagda uppgifter och om en parts rätt att ta del av en handling.

Bestämmelserna om rätt eller skyldighet för en myndighet att till andra myndigheter lämna uppgifter som annars är sekretessbelagda kan i lagsystematiskt hänseende hänföras antingen till lagstiftningen gällande den som lämnar ut uppgifterna eller den som tar del av uppgifterna. När det är fråga om polisens rätt att lämna ut uppgifter till en annan myndighet, i synnerhet i fråga om sådant utlämnande av uppgifter som står i linje med polisens egna strävanden, faller det sig naturligt att bestämmelserna om detta ingår i polislagstiftningen. Situationen är denna t.ex. när polisen i förebyggande syfte lämnar ut uppgifter till någon annan myndighet. Om det däremot är fråga om att uppgifter lämnas ut för sådana ändamål som är främmande med tanke på polisens uppgifter, faller det sig naturligt att om sådana speciellsituationer skall vid behov bestämmas i lagstiftningen gällande den myndighet som har rätt till uppgifterna.

I inledningen har redogjorts för riksdagens grundlagsutskotts och förvaltningsutskotts bedömning av de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna ställer på lagstiftningen gällande behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet.

Den ursprungliga systematiken i lagen om polisens personregister har i viss mån lidit till följd av de ändringar och justeringar som vid olika tidpunkter gjorts i lagen.

I anslutning till totalbedömningen av behoven av ändring av lagen om polisens personregister har man fått ta del av synpunkter gällande de enskilda olägenheter som hänför sig till hur lagen fungerar i praktiken. Feedbacken och de ändringsförslag som den gett anledning till behandlas i detaljmotiveringen.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Mål och medel

I de författningar som gäller behandling av personuppgifter i polisens verksamhet skall dels de krav som gäller effektiviteten inom polisverksamheten, dels de krav som ställs på datasekretessen i fråga om enskilda förenhetligas. Kraven kan i vissa fall vara motstridiga, men ofta sammanfaller de. Registrering av onödiga eller felaktiga uppgifter är oändamålsenligt såväl för den enskildas integritet som för effektiviteten inom polisverksamheten. Om de polismyndigheter som har omfattande befogenheter att tillgripa tvångs- eller maktmedel inte har tillgång till riktiga och tillräckliga uppgifter, är det svårt för dem att rikta sina åtgärder enbart till rätta personer och även i fråga om dem att iaktta principen om minsta olägenhet. Myndigheter som är tvungna att arbeta med bristfälliga uppgifter kan inte heller se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna på ett sådant effektivt sätt som avses i 22 § grundlagen tillgodoses för personer som är potentiella eller faktiska offer för brott eller ordningsstörningar.

Kraven på datasekretess och öppenhet har i förslaget beaktats så, att det föreslås att i fråga om behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet tillämpas i första hand personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i

myndigheternas verksamhet. Nämnda allmänna bestämmelser hänger samman med varandra bl.a. så att enligt 8 § 4 mom. personuppgiftslagen gäller i fråga om rätten att få uppgifter ur myndigheternas personregister och om annat utlämnande av personuppgifter ur dessa personregister vad som föreskrivs om offentlighet för myndighetshandlingar. I 16 § 2 och 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet bestäms om hur handlingar skall lämnas ut och i 29 § 3 mom. om öppnande av en teknisk anslutning för andra myndigheter. Det föreslås att avvikelser från tillämpandet av de allmänna författningar som avses ovan skall kunna göras endast när detta är nödvändigt med tanke på tryggheten av effektiviteten inom polisverksamheten. Sådana avvikelser som hänför sig till effektiviteten inom polisverksamheten gäller i första hand behandling av känsliga uppgifter, information till den registrerade om behandlingen av uppgifter samt den registrerades rätt till insyn.

Propositionen har som mål att även främja utvecklandet och iakttagandet av god informationshantering när personuppgifter behandlas inom polisen. I motsats till den allmänna personuppgiftslagstiftningen behövs i anslutning till detta i lagstiftningen gällande behandling av personuppgifter inom polisväsendet även bestämmelser om vissa organisatoriska frågor. Genom att uttryckligen föreskriva om de mest centrala personregister som förs av polisen kan öppenheten inom polisens personregisterverksamhet bevaras samtidigt som det är möjligt att med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna på ett tillräckligt preciserat sätt fastställa bl.a. grunderna för datainnehållet i och användningsändamålet med registren och förvaringstiden för uppgifterna i dem. Det att det finns en uttrycklig reglering om registren hör även samman med frågan om informationen till den registrerade.

3.2. De viktigaste förslagen

Det föreslås att utöver den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet skall personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas subsidiärt.

Beträffande polisens personregister föreslås att väktarregistret och ordningsmannaregistret sammanslås till en uppgiftskategori för säkerhetsbranschens tillsynsuppgifter samt identitetskortsregistret och passregistret till en uppgiftskategori för identitetskorts- och passuppgifter. En helt ny uppgiftskategori är de bilduppgifter som ingår i informationssystemet för förvaltningsärenden. Det föreslås att möjligheten att inrätta personregister som är avsedda att användas av en person som hör till polispersonalen eller av en arbetsgrupp som består av personer som hör till polispersonalen slopas. Då kan registerföringen på ett bättre sätt genomföras under polisenhetens tillsyn och ansvar. Det föreslås att förpliknelsen att skriftligen fatta beslut om inrättandet av ett register och att göra upp en registerbeskrivning utvidgas. I fråga om personregister som grundar sig på internationella fördrag föreslås utgångspunkten vara den att i bestämmelserna i regel skall hänvisas till respektive bestämmelser i dessa fördrag utan att de upprepas i lagen.

Vad beträffar informationsutbytet mellan myndigheterna är målet att återrapporteringen till polisen i fråga om både icke-påföljdsartade och påföljdsartade avgöranden som fattas åklagare och domstolar skall vara mer omfattande än för närvarande. Detta skulle bidra till att uppgifterna i polisens register hålls uppdaterade och påskynda utplåningen av uppgifter som inte behövs.

Det föreslås att systemet för reglering av användning och utplåning av personuppgifter ändras så att det blir strukturellt mer åskådligt utan några större ändringar av innehållet. Eftersom polisens grundläggande uppgifter och samtidigt även syftet med polisens informationsbehandling inte har ändrats, finns det inte något behov av större ändringar beträffande innehållet. Det föreslås att nivån på det beslutsfattande som gäller utlämnandet av uppgifter skall höjas.

Vad beträffar god informationshantering föreslås att lämnandet av information om behandling av personuppgifter skall utgöra en grund även för behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet. I fråga om administrativa uppgifter föreslås att upplysningsplikten fastställs med stöd 24 § personuppgiftslagen. I samband med t.ex. beviljan-

det av tillstånd skall kunderna få information om hur uppgifterna behandlas t.ex. så, att upplysningar om detta ges på ansökningsblanketten. I samband med återkallande av tillstånd föreslås att undantag från upplysningsplikten får göras med stöd av 24 § 2 mom. personuppgiftslagen. Det föreslås att de egentliga polisuppgifterna inte skall omfattas av den i lag föreskrivna upplysningsplikten.

4. Propositionens verkningar

4.1. Verkningar för individen

Ett av målen med propositionen är att förbättra individens rättsskydd. Den grundläggande bestämmelsen om skydd för privatlivet och skydd för personuppgifter finns i 10 § grundlagen. I 1 mom. bestäms att närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. I bestämmelsen finns inte någon särskild begränsningsklausul. Såvida har det ansetts att datasekretessen vid behandling av personuppgifter alltid kräver reglering på lagnivå.

Syftet med datasekretessdirektivet är att trygga det fria flödet av personuppgifter inom Europeiska unionens medlemsstaters område och att förenhetliga regleringen av datasekretessen i Europeiska unionens medlemsstater. Enligt artikel 1.1 i datasekretessdirektivet skall medlemsstaterna skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter, särskilt rätten till privatliv, i samband med behandling av personuppgifter. Enligt punkt 2 i samma artikel får medlemsstaterna varken begränsa eller förbjuda det fria flödet av personuppgifter mellan medlemsstaterna av skäl som har samband med det under punkt 1 föreskrivna skyddet.

Genom personuppgiftslagen anpassades den finska allmänna lagstiftningen i fråga om insamling, registrering, användning och utlämnande av personuppgifter efter datasekretessdirektivet och andra internationella förpliktelser samt efter den i grundlagen ingående bestämmelsen om skydd för personuppgifter inom ramen för de grundläggande fri- och rättigheterna.

Avsikten är att den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter inom polisvä-

sendet skall gälla den behandling av personuppgifter som behövs för skötseln av polisens uppgifter enligt 1 § polislagen. Enligt förslaget skall på behandling av dessa personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet till den del det inte bestäms något annat i den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter inom polisväsendet eller i någon annan lag. Den föreslagna lagen innehåller detaljerade och noggrant avgränsade bestämmelser om bl.a. registrens datainnehåll, förvaringstiderna för de uppgifter som införs i registret, användningsändamålet med de personuppgifter som samlas in och avvikelser från ändamålsbundenheten, behandlingen av känsliga uppgifter, informationen till den registrerade om behandlingen av personuppgifter samt om den registrerades utövande av rätt till insyn. Man har gått in för att utforma bestämmelserna så tydligt att individen på grundval av dem kan förutse hur polisen kommer att utöva sina befogenheter i samband med behandlingen av personuppgifter. I detta syfte innehåller lagförslaget bl.a. en noggrant avgränsad förteckning över de uppgifter om en persons identitet som får samlas in och registreras i polisens riksomfattande personregister. Beträffande de ovillkorliga begränsningarna av den registrerades rätt till insyn föreslås att den registrerades rätt att kontrollera sina uppgifter indirekt sköts genom dataombudsmannens förmedling. Avsikten är att den registrerade i dylika fall kan begära att dataombudsmannen kontrollerar att eventuella uppgifter om den registrerade är lagenliga.

4.2. Ekonomiska verkningar och verkningar i fråga om personal

Lagen om behandling av personuppgifter inom polisväsendet, som föreslås ersätta den gällande lagen om polisens personregister, har inte några direkta verkningar i fråga om personal och organisation. Det är dock klart att tillämpandet av Schengenregelverket och utvidgningen av Europeiska polisbyråns verksamhet kommer att medföra ett tryck att öka den polispersonal som deltar i dessa uppgifter i synnerhet i fråga om upprätthållandet av Schengens informationssystem och

Europolinformationssystemet.

Kostnaderna för inrättandet av en bilduppgiftskategori inom informationssystemet för förvaltningsärenden enligt förslaget och för de anordningar som behövs vid de olika polisinsrättningarna uppskattas uppgå till ca 750 000 euro. Därtill beräknas de driftkostnaderna för register och ADB-utrustning uppgå till ca 35 000 euro på årsnivå.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Förvaltningsutskottet har i sitt betänkande (FvUB 30/1997 rd) förutsatt att regeringen ser till att riksdagen senast efter att propositionen om en revidering av den allmänna personregisterlagen har lämnats så snart som möjligt föreläggs ett förslag till lag om revidering av lagen om polisens personregister. I revideringen bör ingå tillräckligt utförliga bestämmelser om polisens personregister, uppgifterna i registren, användningsändamålet för uppgifterna och tiden för bevarande av uppgifter.

Inrikesministeriet tillsatte den 30 juni 1998 en arbetsgrupp som fick i uppgift att framställa ett förslag till en totalrevision av lagen om polisens personregister. Avsikten var att i ändringen av lagen beaktas reformen gällande de grundläggande fri- och rättigheterna, Europeiska unionens datasekretessdirektiv samt de förslag till personuppgiftslag och lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet, vilka var under beredning. Det att personuppgiftslagen trädde i kraft den 1 juni 1999 och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet den 1 december 1999 inverkade på arbetsgruppens tidtabell. Arbetsgruppen bestod av företrädare för inrikesministeriets polisavdelning, justitieministeriets lagberedningsavdelning och polisinsrättningen i Helsingfors samt dataombudsmannen.

5.2. Utlåtanden

Utlåtanden om utkastet till proposition har begärts av statsrådets kansli, justitieministeriet, finansministeriet, försvarsministeriet, kommunikationsministeriet, avdelningarna

vid inrikesministeriet, enheterna vid inrikesministeriets polisavdelning, polisavdelningarna vid länsstyrelserna, centralkriminalpolisen, skyddspolisen, rörliga polisen, Polisyrkeshögskolan, Polisskolan, Polisens datacentral, polisinsrättningarna i Helsingfors, Åbo, Tammerfors, Vanda och Uleåborgs härad, Fordonsförvaltningscentralen, nödcentralsverket, Rättsregistercentralen, Brottsåföljdsverket, Huvudstaben, gränsbevakningsväsendet, dataombudsmannen, tullverket, Utlänningsverket, Riksåklagarämbetet, Kommunikationsverket, Befolkningsregistercentralen, arkivverket, Finlands Kommunförbund, Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraatilakimiesten edunvalvonta järjestö PUSH ry och Finlands Polisorganisationers Förbund rf.

Till följd av begäran om utlåtande inkom 37 utlåtanden. Remissinstansernas allmänna bedömning av arbetsgruppens förslag var positiv. Arbetsgruppens förslag om att utgående från strukturen och innehållet i den gällande lagen stifta en ny lag genom att företa de ändringar som behövs, ansågs allmänt taget vara motiverat. Vid inrikesministeriet har av de utlåtanden som inhämtats sammanställts ett sammandrag.

Arbetsgruppen har gått in för att i sitt fortsatta arbete beakta de utlåtanden som inkommit samt även de kommentarer som de senare har fått ta del av.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

6.1. Samband med andra propositioner

I propositionen används begreppet polisenhet, som föreslås bli definierat i samband med ändringen av polisförvaltningslagen (RP 19/2002 rd). I detta sammanhang föreslås också att Polisens datacentral avskiljs från centralkriminalpolisen.

Till riksdagen har överlämnats en proposition med förslag till lagar om ändring av förundersökningslagen och tvångsmedelslagen samt av vissa lagar som har samband med dem (RP 52/2002 rd). I propositionen föreslås bland annat att bestämmelsen om utplåning av DNA-profiler överförs från sin nuvarande plats i 6 kap. 6 § tvångsmedelslagen

till ett ändamålsenligare ställe i lagen om polisens personregister. Om den föreslagna bestämmelsen om utplåning av DNA-profiler godkänns, föreslås det att en ändring som motsvarar den godkända ändringen görs i 22 § i den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition med förslag till lag om verkställighet av böter och vissa lagar som har samband med den (RP 218/2001 rd). I propositionen föreslås bl.a. att bestämmelser om efterlysning som gäller böter som kan förvandlas till fängelse skall omfatta en uppmaning som riktar sig till polismännen och har införts i polisens informationssystem. Enligt uppmaningen skall en polisman när den betalningsskyldige påträffas driva in fordran i fråga eller stämma in den betalningsskyldige till en rättegång för bestämmande av ett förvandlingsstraff. Den betalningsskyldige skall stämmas in till en rättegång för bestämmande av ett förvandlingsstraff genom en muntlig stämning av en tjänsteman som nämns i 1 eller 6 § lagen om stämningsmän (505/1986). Stämning till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff för böter skall alltså kunna skötas av fler tjänstemän än idag. Om nämnda förslag godkänns, föreslås att till 19 § 1 mom. i den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet fogas en punkt enligt vilken polisen får lämna ut sådana uppgifter ur polisens personregister som behövs för att en tjänsteman som är berättigad att delge en stämning till en rättegång för bestämmande av ett förvandlingsstraff kan delge stämningen.

6.2. Samband med internationella fördrag och åligganden

Ovan under punkt 2.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet har redogjorts för konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, rekommendationen om användningen av personuppgifter inom polisväsendet och direktivet om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.

I avdelning I i Europokonventionen be-

handlas upprättandet av Europeiska polisbyrå och dess arbetsuppgifter. I avdelningen finns bestämmelser om bl.a. upprättandet av Europeiska polisbyrå, behöriga nationella myndigheter och om de nationella enheterna. Avdelning II innehåller bestämmelser om Europeiska polisbyråns informationsregister. I avdelningen bestäms om upprättande av informationsregistret, informationsregistrets innehåll och om rätten till tillgång till informationsregistret. I avdelning IV behandlas de gemensamma bestämmelserna om informationsbehandling och i avdelning VI ansvar och rättsligt skydd. I avdelningarna ingår bestämmelser om bl.a. skydds nivå för uppgifter, ansvar för skyddet av uppgifter, användning av uppgifter, utövande av rätten att kontrollera uppgifter, rättelse och utplåning av uppgifter, förvaring av uppgifter, nationell tillsynsmyndighet och gemensam tillsynsmyndighet samt om ansvar för lagstridig eller felaktig behandling av uppgifter.

I avdelning IV i Schengenkonventionen behandlas Schengens informationssystem. Avdelningen innehåller bestämmelser om inrättandet av Schengens informationssystem, utnyttjande och användning av informationssystemet, behöriga myndigheter, skydd av personuppgifter och säkerhet för uppgifter i informationssystemet. Enligt artikel 102 får registrerade uppgifter inte användas för administrativa ändamål, med undantag för uppgifter som registrerats i systemet enligt artikel 96, vilka enligt den nationella lagstiftningen kan användas för ändamål som hänför sig till utlänningsärenden. Enligt artikel 104 skall, om inte något annat följer av bestämmelserna i konventionen, varje avtalsslutande parts lagstiftning gälla i fråga om de uppgifter som registreras i den nationella delen av Schengens informationssystem. I artikel 109 bestäms att en enskilds rätt att få tillträde till de uppgifter som finns registrerade om honom i Schengens informationssystem skall höra under lagen hos den part sin han vänder sig till. Enligt artikel 111 kan en enskild vända sig till domstol eller enligt nationell lag behöriga myndigheter med talan om framför allt rättelse, radering, upplysningar eller gottgörelse i samband med en rapport som berör honom, och enligt artikel 116 skall varje avtalsslutande part i enlighet med sin na-

tionella lagstiftning vara ansvarig för varje skada som tillfogas en person genom utnyttjande av det nationella registret i Schengens informationssystem. I artikel 114 bestäms att varje avtalslutande part skall utse en tillsynsmyndighet med uppgift att med beaktande av den nationella lagen utöva självständig tillsyn över det nationella registret i Schengens informationssystem och att enskilda personer har rätt att begära att tillsynsmyndigheterna skall granska registrerade uppgifter som berör dem i Schengens informationssystem och hur dessa uppgifter använts.

Enligt artikel 45 i stadgan för Interpol skall alla organ som företräder de stater som nämns i bilaga 1 till stadgan, bl.a. Finland, betraktas som medlemmar av organisationen, om inte de genom den behöriga statliga myndigheten i fråga meddelar att de inte kan anta stadgan. Enligt artikel 44 utfärdar Interpols generalförsamling närmare bestämmelser om tillämpningen av stadgan i form av allmänna bestämmelser och bilagor till dessa.

Generalförsamlingen antog stadgan och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den 1956 och dessa trädde i kraft samma år. Bestämmelserna om tillsynen över det internationella polissamarbetet och Interpol-arkivet utgör en bilaga till de allmänna bestämmelserna. Dessa antogs 1982 av generalförsamlingen och trädde i kraft 1984. Enligt artikel 3 i bestämmelserna skall organisationens generalsekreterare besluta om typen och strukturen av de arkiv med uppgifter om polisarbete som förs av generalsekretariatet. Ingen nationell lagstiftning är tillämplig på den behandling av polisiära uppgifter som generalsekretariatet utför vid Interpols huvudkvarter. Behandlingen av uppgifter skall ske i enlighet med de bestämmelser som utfärdats och i överensstämmelse med de avtal som ingåtts med den stat inom vars område huvudkvarteret är beläget. Enligt artikel 5 är generalsekretariatet registerförare endast för sådana polisiära uppgifter som tillhandahållits av de nationella centralerna eller med tillstånd av dem. Generalsekretariatet får inte på eget initiativ ändra eller utplåna sådana uppgifter, med undantag för utplåning i enlighet med reglerna för utplåning eller utplåning i en så-

dan situation där den nationella centralen inte längre kan uppdatera uppgifterna. Generalsekretariatet skall ändra eller utplåna uppgifterna, om den nationella central som har lämnat uppgifterna eller med vars tillstånd uppgifterna har lämnats begär detta. Generalsekretariatet får ändra eller utplåna uppgifterna om ifrågasvarande nationella central har befullmäktigat sekretariatet till detta. Enligt artikel 12 skall vissa nämnda artiklar tillämpas på behandlingen av polisuppgifter i det ADB-system som består av den centraldator som installerats vid generalsekretariatet och av de terminaler som opereras av generalsekretariatet. Bestämmelserna tillämpas även på förmedling och offentliggörande av uppgifter som behandlats i enlighet med detta. Tillstånd för inrättande av andra sådana internationella ADB-system som inbegriper centraldatorn vid generalsekretariatet beviljas av plenarsammanträdet. Ibruktageandet av ett sådant system regleras genom de särskilda bestämmelser som antas av generalsekretariatet.

Dessa särskilda bestämmelser utgörs av bestämmelserna gällande databasen för utvalda uppgifter vid generalsekretariatet och de nationella centralernas direkta tillgång till den och bestämmelserna utgör även en bilaga till de allmänna bestämmelserna. Generalsekretariatet antog bestämmelserna 1990 och de trädde i kraft genom den verkställande kommitténs beslut 1992. Enligt artikel 6 i bestämmelserna kan kopior på vissa utvalda uppgifter ur databasen förvaras i de regionala stationerna i Interpols telekommunikationsnät och i de nationella centralerna. Generalsekretariatet kan i detta syfte använda elektriska eller magnetiska hjälpmedel för överföring av behövliga uppgifter från sin databas för utvalda uppgifter till databaser utanför generalsekretariatet. Med stöd av reglerna för det internationella polissamarbetet och övervakningen av Interpol-arkivet har utfärdats regler gällande utplåning av polisuppgifter som förvaras hos generalsekretariatet. Den verkställande kommittén antog reglerna 1987 på grundval av det befullmäktigande som generalsekretariatet medgett och de trädde i kraft samma år.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Tillämpningsområdet för lagen om polisens personregister angavs i lagens 1 § 1 mom. i linje med den dåvarande allmänna personregisterlagen så att det hänförde sig till polisens personregister. Det föreslås att tillämpningsområdet för den nya lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet i linje med den nuvarande allmänna personregisterlagen i större utsträckning skall hänföra sig till behandlingen av personuppgifter. På samma sätt som i fråga om personregisterlagen tillämpas dock den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet endast på automatisk behandling av personuppgifter och på annan behandling av personuppgifter då dessa utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant. Då det inte är fråga om en automatisk behandling av personuppgifter eller då personuppgifterna inte utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant skall enligt förslaget på behandling av personuppgifter i polisens verksamhet tillämpas annan lagstiftning, t.ex. polislagen samt förundersökningslagen och tvångsmedelslagen.

På samma sätt som i dag tillämpas speciallagen om polisens personregister och behandling av personuppgifter endast på sådana personregister och på behandlingen av sådana personuppgifter som behövs för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § polislagen. På personal- och ekonomiregister och andra sådana personregister som inrättats för polisens interna förvaltning samt på behandlingen av sådana personuppgifter som hänför sig till dessa tillämpas fortsättningsvis endast den allmänna lagstiftningen om personuppgifter.

På samma sätt som i dag skall på polisens personregister och behandlingen av personuppgifter inom polisen i andra hand tillämpas den allmänna lagstiftningen om personupp-

gifter. Vid behandling av myndigheternas personuppgifter tillämpas som allmän lag även lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet bestäms bl.a. i vilken omfattning uppgifterna skall hållas hemliga och en parts rätt att ta del av en handling. I den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet hänvisas på grund av informativa skäl till en subsidiär tillämpning av de två allmänna lagarna. Till en tillämpning av arkivlagen (831/1994) hänvisas i 28 §.

I paragrafen hänvisas på grund av informativa skäl även till internationella avtal som är bindande för Finland. Dyliga avtal är bl.a. konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, Europokonventionen och Schengenkonventionen.

2 kap. Polisens informationssystem

2 §. *Informationssystemet för polisärenden.* Definitionen av informationssystemet för polisärenden motsvarar definitionen i 1 a § i den nuvarande lagen om polisens personregister.

Det föreslås att regleringen av delregistren inom informationssystemet för polisärenden ersätts med en reglering per uppgiftskategorier. Ändringen är inte innehållsmässig, utan rent uttrycksmässig. Det nuvarande begreppet delregister har skapat oklarheter, eftersom man kan tala om delregister i såväl juridiskt som i adb-tekniskt avseende. Ur juridisk synvinkel är det väsentligt att ett delregister eller en uppgiftskategori i fråga om regler för inhämtande, registrering, användning, utlämnande och utplåning av uppgifter kan skiljas från andra delregister eller uppgiftskategorier. Detta kan adb-tekniskt även genomföras t.ex. så, att uppgifterna i olika delregister eller uppgiftskategorier finns i samma databas, men är indexerade eller anmars införda på ett sådant sätt, att om så önskas kan en vy för varje uppgiftskategori skapas i databasen.

Det föreslås att det till regleringen av de olika uppgiftskategorierna inom informa-

tionssystemet för polisärenden fogas omnämningen om ändamålet med uppgifterna per uppgiftskategori. Med stöd av 15 § 2 mom. utgör såsom i dag de egentliga polisändamålen inom polisorganisationen ett ändamål, men en reglering per uppgiftskategori har dock såsom i dag en begränsande inverkan på inhämtandet och registreringen av uppgifter, uppgifternas förvaringstid samt på utlämnandet av dem utanför polisorganisationen.

Den föreslagna definitionen av datainnehållet i informationssystemet för polisärenden motsvarar med vissa ändringar nu delvis definitionen av datainnehållet i 1 a § lagen om polisens personregister och till största delen definitionen i 2 § förordningen om polisens personregister. Den mest betydande förändringen är att uppgifter om påföljder har fogats till brottsanmälningsindex- och påföljdsuppgifterna (3 mom. 5 punkten). Genom denna åtgärd ökar uppdateringen av uppgifterna i polisens personregister avsevärt och därmed får polisen en bättre utgångspunkt för att vidta de rätta åtgärderna. Begreppet "polisens åtgärd" används bl.a. i 2, 4 och 5 § polislagen. De övriga ändringarna är mindre. Förteckningen över uppgifter om en persons identitet har kompletterats med födelsedatum, civilstånd, födelsehemkommun, yrke, annan kontaktuppgift motsvarande adress och telefonnummer samt uppgift om personens död. Födelsedatum används som identifieringsgrund i fråga om sådana utläningar som inte har en finsk personbeteckning. En annan kontaktuppgift motsvarande adress och telefonnummer är t.ex. en e-postadress. Det är inte längre nödvändigt att särskilt nämna en polisinskrifning eller en polisinskrifning, eftersom det är möjligt att registrera organisatoriska uppgifter som gäller sådana myndigheter även utan bestämmelser om personuppgifter (2 mom.). Det samma gäller undersökarens namn och kontaktuppgifter i fråga om brottsanmälningsindex- och påföljdsuppgifter samt uppgifter om polis och åklagare i fråga om uppgifter om undersökning och handräckning. Det föreslås att det bland efterlysningssuppgifterna även kan registreras uppgifter om personer som är villkorligt frigivna, vilket även gör det möjligt att effektivisera den övervakning av villkorligt

frigivna som ankommer på polisen (3 mom. 1 punkten). I anslutning till uppgifter om efterspanade motorfordon talas det i förslaget i stället för motorfordon om fordon, ett begrepp som då även täcker släpvagnar (3 mom. 2 punkten). I fråga om uppgifter om undersökning och handräckning har handräckningsuppgifternas natur behandlats i den allmänna motiveringen i avsnittet om internationella avtal. Det bör noteras att av uppgifterna om handräckning framgår en persons roll, vilken beaktas vid användning av uppgifterna. Uppgifter som gäller endast handräckningsuppgifter framgår inte vid en sökning på brottsindex- och påföljdsuppgifter. Det föreslås att av uppgifterna om undersökning och handräckning skall övriga uppgifter förutom personuppgifter ges en vidare definition. Dyliga uppgifter är uppgifter om föremål och polisens åtgärder. Ett särskilt omnämnande om utandningsprov med alkometer eller precisionsalkometer behövs inte heller, eftersom de ingår i det allmänna omnämnandet om tvångsmedel och polisens åtgärder (3 mom. 10 punkten). Det föreslås att uppgifter om tvångsmedel slopas ur datainnehållet i arkivuppgifterna om undersökning och handräckning, då de inte behövs för sökning i arkivet av en handling som redan placerats i slutarkiv. Däremot behövs ett sammandrag av redogörelsen, eftersom en viss uppgift med dess hjälp kan hittas bland flera uppgifter som eventuellt gäller samma person. Målet är att i sammandraget av redogörelsen registrera sådana inte särskilt känsliga uppgifter som behövs för detta ändamål (3 mom. 11 punkten). Definitionen av systemets datainnehåll har även i någon mån ändrats och preciserats.

3 §. *Informationssystemet för förvaltningsärenden.* Definitionen av informationssystemet för förvaltningsärenden motsvarar med vissa ändringar definitionen i 1 b § i gällande lag om polisens personregister.

På samma sätt som i fråga om informationssystemet för polisärenden föreslås att även regleringen av delregistren inom informationssystemet för förvaltningsärenden skall ersättas med reglering per uppgiftskategori.

Kontrollkortsregistret skall inte längre nämnas som en uppgiftskategori inom infor-

mationssystemet för förvaltningsärenden, eftersom dessa uppgifter numera finns i gränsbevakningsväsendets gränsbevakningsregister. Väktarregistret och ordningsmannaregistret har ersatts med uppgifter om bevakning inom säkerhetsbranschen. I det säkerhetsbranschens tillsynsregister (uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen) som inrättades genom lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002) inhämtas, förutom uppgifter om bevakningsföretagens väktare och ordningsvakter, även uppgifter om bevakningsföretag, om bevakningsföretagens ansvarspersoner och ansvariga föreståndare samt om utförare av säkerhetsuppgifter. Eftersom identitetskort numera kan användas även som resedokument, föreslås att identitetskortsregistret och passregistret sammanslås till en uppgiftskategori. Det föreslås att i en ny bilduppgiftskategori inhämtas sådana fotografier och namnteckningsprov av personer som inhämtats av polisen i administrativt syfte. Det samma gäller en myndighet inom utrikesförvaltningen i fråga om pass som har beviljats av den. Dylka fotografier och namnteckningsprov hänför sig till uppgifterna om identitetskort och pass samt till säkerhetsbranschens tillsynsuppgifter. I enlighet med serviceprincipen skall ett fotografi som en person tillställts för ett annat tillståndsärende med personens samtycke få användas även vid beviljande av ett annat tillstånd.

Definitionen av datainnehållet i informationssystemet för förvaltningsärenden motsvarar med några enstaka preciseringar nu delvis definitionen av datainnehåll i 1 b § lagen om polisens personregister och till största delen definitionen i 3 § förordningen om polisens personregister. Förteckningen över uppgifter om en persons identitet har kompletterats med födelsedatum, civilstånd, födelsehemkommun, yrke, annan kontaktuppgift motsvarande adress och telefonnummer samt uppgift om personens död. Det är inte heller i detta sammanhang nödvändigt att särskilt nämna en polisinsättning eller en polisenhet. Förteckningen över uppgifter stämmer således överens med motsvarande förteckning i informationssystemet för polisärenden (2 mom.). Villkoren för planeringen av behandling av personuppgifter i 6 § personuppgiftslagen och relevanskravet enligt 9

§ 1 mom. skall naturligtvis även beaktas när det gäller varje typ av uppgifter. I fråga om uppgifter om vapentillstånd, identitetskort och pass samt säkerhetsbranschens tillsynsuppgifter har målet varit att uttrycksmässigt tydligare hänvisa till substanslagstiftningen, dock så att alla de åtgärdsgrupper som skall registreras nämns. Till det sammanslagna identitetskorts- och passregistrets datainnehåll har fogats uppgifter om elektroniska identitetskort (3 mom. 1 och 2 punkten). Definitionen av systemets datainnehåll har även i någon mån ändrats och preciserats. Den som på polisens uppdrag tillverkar vissa kort och tillståndsbevis med säkerhetsegenskaper skall på uppdrag och under tillsyn av polisen föra tillfälliga register över fotografier av personer och namnteckningar. Dessa register bör anses utgöra delar av uppgiftskategorierna inom informationssystemet för förvaltningsärenden.

4 §. *Informationssystemet för misstänkta.* Enligt 2 § i gällande lag om polisens personregister omfattar datasystemet för misstänkta (informationssystem för misstänkta) två delregister: registret över misstänkta och Europolregistret. Eftersom dessa delregister i själva verket skiljer sig avsevärt från varandra i strukturellt och funktionellt avseende, föreslås att de i fortsättningen skall behandlas som två separata informationssystem. Det nya informationssystemet för misstänkta motsvarar det nuvarande registret över misstänkta inom informationssystemet för misstänkta och det nya Europolinformationssystemet det nuvarande Europolregistret inom informationssystemet för misstänkta.

Definitionen av informationssystemet för misstänkta motsvarar definitionen av registret över misstänkta i gällande 2 § lagen om polisens personregister. Då syftet med inhämtandet och registreringen av uppgifter i gällande bestämmelse föreskrivs vara förebyggande och utredning av brott, används dock i den nya bestämmelsen ett något vidare uttryck som avser egentliga polissyften, dock så, att de uppgifter som skall registreras begränsas till uppgifter om kriminalunderrättelseverksamhet, observation och iakttagande.

I inrikesministeriets föreskrift om kriminalunderrättelseverksamhet och observation (IM-2001-1211/Ri-2; 28.9.2001) definieras

kriminalunderrättelseverksamhet och den brottsanalys som ansluter sig till den som planerad och organiserad informationshantering i syfte att uppnå de mål som nämns i 1 § polislagen samt att stödja polisens högsta ledning, polisens länsledning, häradenas polisinsättningar och polisens riksomfattande enheter vid fattandet av strategiska beslut gällande bekämpningen av brott (resultatstyrningen). Med hjälp av kriminalunderrättelseverksamhet inhämtas, analyseras och förmedlas information som är väsentlig ur brottsbekämpningssynvinkel samt produceras utredningar gällande brottslingar, brott, brottsligheten, fenomen som utgör fara för samhället samt de följder brottsligheten ger upphov till. Observation definieras som ett styrt, planerat, inriktat och dokumenterat operativt inhämtande av information i syfte att nå de mål som anges i 1 § polislagen, 5 § förundersökningslagen samt 1 § lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998). Med hjälp av observation inhämtas bevis och övrig information som behövs vid polisverksamheten gällande personer som misstänks planera, förbereda eller begå, medverka till eller redan ha begått brott. Med hjälp av observation inhämtas dessutom information om var personer som skall gripas vistas och var egendom som tillgripits genom brott finns. Observation är det övergripande begreppet för de operativa metoder som står till förfogande. Dessa omfattar de metoder för inhämtande av information om vilka bestäms i polis- och tvångsmedelslagen samt det styrda utnyttjandet av informatörer.

När det gäller definitionen av datainnehållet i informationssystemet för misstänkta fogas till grunderna för registrering på grund av medverkan straffbart bruk av narkotika. I anslutning till en reform av bestämmelserna om narkotikabrott skiljdes narkotikabrott och straffbart bruk av narkotika från varandra. Bruk samt innehav för eget bruk och försök till anskaffning av endast en liten mängd narkotika är numera straffbart bruk av narkotika för vilket en person skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Via personer som medverkat till straffbart bruk av narkotika kan man även komma åt den grova narkotikabrottsligheten.

I fråga om individualiseringen av en miss-

tänkt förblir regleringen oförändrad. En person skall misstänkas göra eller ha gjort sig skyldig eller medverka eller ha medverkat till ett visst brott, men på grund av syftet med registret kan inte en mycket precis individualisering av brottet förutsättas. Detta gäller t.ex. den verksamhet som medlemmarna i en känd kriminell grupp bedriver.

Förutom uppgifter om misstänkta och medverkan får i informationssystemet såsom uppgifter som hänför sig till brottet även registreras uppgifter om potentiella eller verkliga brottsoffer. Det kan t.ex. vara fråga om uppgifter om tips, enligt vilka en person planeras bli utsatt för brott.

I den nya bestämmelsen räknas även upp vilka uppgifter gällande identiteten i fråga om en person som får registreras i informationssystemet för misstänkta. Förteckningen är avsedd att motsvara motsvarande förteckningar i informationssystemet för polisärenden och informationssystemet för förvaltningsärenden. T.ex. uppgifter om företag är inte sådana personuppgifter som avses i lagstiftningen om personuppgifter.

Användarkretsen för polisorganisationens interna användning genom teknisk anslutning utvidgas till att omfatta förutom polispersonal som förordnats till observationsuppgifter även polispersonal som förordnats till uppgifter inom kriminalunderrättelseverksamheten. Begreppet kriminalunderrättelseverksamhet och den brottsanalys som ansluter sig till den har behandlats ovan.

I och med att användarkretsen utvidgas kan informationssystemet användas effektivare som arbetsredskap vid t.ex. underrättelse gällande ekonomiska brott och den analys av ekonomiska brott som ansluter sig till dessa. Syftet med den analysverksamhet som gäller ekonomiska brott är att förebygga, avslöja och reda ut brott som hänför sig till företagsverksamhet. Samtidigt kan iakttagandet av näringsförbud övervakas. Om t.ex. en person som tidigare flera gånger gjort sig skyldig till ekonomiska brott är ansvarsperson i ett företag, skall enligt förslaget även företagets övriga ansvarspersoner och revisorer anses kunna vara sådana i bestämmelsen avsedda misstänkta eller åtminstone medverkare. Det bör även noteras att den yrkesmässiga och organiserade brottsligheten allt oftare är en

kombination av traditionell brottslighet, narkotikabrottslighet och ekonomisk brottslighet. I fråga om underrättelser gällande ekonomiska brott och den analys av ekonomiska brott som ansluter sig till dessa hänförs enligt förslaget de uppgifter som skall registreras till företagsverksamheten. Sådana uppgifter som hänför sig till den misstänkta eller till medverkarens företagsverksamhet skall kunna registreras. Uppgifterna skall t.ex. med stöd av olika bestämmelser kunna fås av andra myndigheter. Det föreslås en ny bestämmelse i 13 § 2 mom. 4 punkten om polisens rätt att genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form få uppgifter ur handelsregistret. T.ex. uppgifter om kreditvärdighet kan även fås från privat håll. Bestämmelser om utlämnande av personkreditupplysningar finns i 20 § 4 mom. personuppgiftslagen.

Bestämmelser om den nya möjligheten för vissa andra myndigheters personal att få teknisk anslutning till informationssystemet för misstänkta finns i 19 § 2 mom.

5 §. *Skyddspolisens funktionella informationssystem.* Definitionen av skyddspolisens funktionella informationssystem motsvarar definitionen i gällande 3 § lagen om polisens personregister. I fråga om definitionen av datainnehållet i skyddspolisens funktionella informationssystem ingår i den föreslagna lagen, förutom definitionen i gällande lag om polisens personregister, en förteckning över de uppgifter som gäller identiteten i fråga om en person som får registreras i skyddspolisens funktionella informationssystem. Förteckningen är avsedd att motsvara motsvarande förteckningar i informationssystemet för polisärenden, informationssystemet för förvaltningsärenden och informationssystemet för misstänkta. Uppgifter om civilstånd behövs t.ex. vid utlåtanden om ärenden som gäller utlämningar. Den del i gällande bestämmelse som gäller den registeransvarige för informationssystemet har slopats då den inte hör samman med definitionen av registren och deras datainnehåll. Bestämmelser om att skyddspolisen är registeransvarig finns i 7 §.

6 §. *Polisens övriga personregister.* Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar med undantag av vad som nedan nämns regleringen i gällande 4—8 och 9 a § lagen

om polisens personregister, men avsikten har varit att göra bestämmelserna bättre utformade. Polisens personregister kan enligt förslaget vara riksomfattande, avsedda för flera än en polisenhets bruk eller avsedda för en polisenhets bruk. Begreppet polisenhet har föreslagits bli definierat i anslutning till en ändring av polisförvaltningslagen (RP 19/2002 rd). Enligt den avses med polisenhet polisens högsta ledning, polisens länsledning, polisinställningarna i häradet, polisens riksomfattande enheter, Polisyreshögskolan, Polisskolan och Polisens teknikcentral samt Polisens datacentral, som i samma sammanhang föreslagits bli avskiljda från centralkriminalpolisen. Personregister som inrättats för polisens riksomfattande bruk skall dock inte stå till förfogande för de icke-operativa enheterna dvs. Polisyreshögskolan, Polisskolan, Polisens datacentral eller Polisens teknikcentral. Det föreslås att bestämmelser om detta inkluderas i 15 § 1 mom. Polisens datacentralens roll som den som i praktiken för polisens register behandlas separat i motiveringen gällande 7 och 15 §.

I gällande bestämmelse nämns även register som inrättats för att användas av en person som hör till polispersonalen eller av en arbetsgrupp som består av sådana personer. Sådana register anses inte behövliga och behöver därmed inte regleras. Den egentliga registerföringen skall utföras under tillsyn av en polisenhet och på dess ansvar.

Olika undersöknings- och underrättelsepromemorior som gäller förundersökningen av en enskild brottshelhet eller enskilda observationsprojekt eller observationsoperationer skall dock inte anses vara personregister, fastän automatisk databehandling kan användas för upprättandet av en promemoria i synnerhet när det gäller omfattande ärenden. Om så önskas kan till ett visst personregister kopplas en del av en undersöknings- och underrättelsepromemoria som förs med hjälp av automatisk databehandling. Promemoriadelen, som i princip kan hänföras till dem som sköter undersöknings- eller underrättelseuppdrag eller till undersöknings- eller underrättelsegrupper, utgör dock inte heller då en del av registret. I detta sammanhang bör även noteras att enligt 5 § 3 mom. 2 punkten lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

betraktas inte som myndighetshandlingar minnesanteckningar eller sådana utkast som ännu inte har lämnats in för föredragning eller någon annan behandling av ett ärende och som har gjorts av den som är anställd hos en myndighet eller den som är verksam på uppdrag av en myndighet. På motsvarande sätt tillämpas lagen enligt 5 § 4 mom. på handlingar som har upprättats för förhandlingar, kontakter och något annat därmed jämförbart internt myndighetsarbete mellan personer som arbetar inom en myndighet endast om handlingarna innehåller sådana uppgifter att de enligt arkivlagstiftningen skall överföras till ett arkiv. Således kan t.ex. vid förundersökningen av ett brott samlas tre typer av material: en del inkluderas i det egentliga förundersökningsprotokollet, en del är ett sådant bakgrundsmaterial som skall betraktas som myndighetshandlingar och lyder under lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och som i enlighet med arkivbildningsplanen skall bevaras i samband med förundersökningsprotokollet och en del är sådant bakgrundsmaterial som inte skall betraktas som myndighetshandlingar eller i övrigt omfattas av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

I den föreslagna bestämmelsen framhålls uttryckligen den regel som redan följer av bestämmelsen om relevanskrav i 9 § 1 mom. personuppgiftslagen, dvs. att det i ett register som inrättats för ett angivet ändamål endast får inhämtas och registreras uppgifter som behövs för detta ändamål. En grundläggande regel gällande bundenhet till ändamålet finns i 15 § 2 mom. i den föreslagna lagen.

7 §. *Registeransvarig*. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar förutom de undantag som nämns nedan, 5—8 § i gällande lag om polisens personregister, men målet har varit att göra bestämmelsen bättre utformad.

I fråga om personregister som är avsedda för polisens riksomfattande bruk nämns inte längre särskilt att centralkriminalpolisen är registeransvarig under tillsyn av polisens högsta ledning. Med tanke på datasekretessen och datasäkerheten är det väsentligt att en registeransvarig, som har olika skyldigheter, definieras i lagstiftningen. Vem som sköter registerföringen i praktiken har i detta hänseende mindre betydelse. Såsom ovan konstaterats

har det föreslagits att Polisens datacentral, som i praktiken sköter registerföringen, skall avskiljas från centralkriminalpolisen och bli ett separat ämbetsverk.

8 §. *Inrättande av personregister*. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar, förutom de undantag som nämns nedan, 4 och 9 § i gällande lag om polisens personregister, men målet har varit att göra bestämmelsen bättre utformad.

När den polisenhet som svarar för verksamheten inrättar ett register behöver inte nödvändigtvis chefen för polisenheten fatta beslut om inrättandet, utan beslutanderätten kan delegeras i t.ex. polisenhetens arbetsordning.

Om inrättande av bestående personregister som är avsedda för polisens riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling bestäms i lag. I dag krävs ett skriftligt beslut för inrättande av temporära eller manuella personregister som är avsedda för polisens riksomfattande bruk samt för personregister som är avsedda för flera polisenheters bruk eller för en polisenhets bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling. Skyldigheten att fatta ett skriftligt beslut om inrättande av ett register föreslås bli utvidgad till att gälla polisens samtliga personregister förutom dem som uttryckligen nämns i lagen. I fråga om små och tillfälliga register över projekt och dylikt kan ett omnämnande i handlingen gällande inledande av projektet eller motsvarande fungera som beslut om inrättande av ett register.

I dag skall en registerbeskrivning uppgöras över registret över misstänkta, skyddspolisens funktionella informationssystem, personregister avsedda för polisens riksomfattande bruk samt personregister som är avsedda för flera polisenheters bruk eller för en polisenhets bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling. I fråga om polisens personregister finns det inget behov av att i framtiden avvika från den allmänna bestämmelsen i 10 § personuppgiftslagen, enligt vilken en registerbeskrivning skall uppgöras över alla register.

Om inrättande eller väsentlig ändring av tillfälliga eller manuella personregister som är avsedda för polisens riksomfattande bruk samt personregister som är avsedda för flera

polisenheters bruk eller en polisenhets bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling skall dataombudsmannen underlättas senast en månad innan registret inrättas eller ändras. Allmänna bestämmelser om plikt att underrätta dataombudsmannen finns i 36 § personuppgiftslagen. Enligt bestämmelserna föreligger inte anmälningsplikt om behandlingen av uppgifter regleras i lag eller om behandlingen föranleds av en uppgift eller förpliktelse som anvisas den registeransvarige i lag eller som påförts honom med stöd av lag. Det föreslås att nuvarande anmälningsplikt inte skall bevaras om behandlingen av polisens uppgifter regleras i lag eller föranleds av uppgifter som anvisas polisen i lag.

9 §. *Nödcentralsdatasystemet och utlänningsregistret.* Det föreslås att en ny hänvisningsbestämmelse om nödcentralsdatasystemet och utlänningsregistret för informativitetens skull tas in i lagen.

Bestämmelser om nödcentralsdatasystemet finns i 7 § lagen om nödcentraler (157/2000). Nödcentralsdatasystemet är ett bestående riksomfattande informationssystem som är avsett för räddnings-, polis- samt social- och hälsovårdsmyndigheterna och som förs med hjälp av automatisk databehandling. Dess huvudansvariga registerförare är nödcentralverket, men för polisens del är polisens högsta ledning registeransvarig.

Bestämmelser om utlänningsregistret finns i lagen om utlänningsregistret (1270/1997). Utlänningsregistret är ett personregister som förs med hjälp av automatisk databehandling. Utlänningsverket bär som registeransvarig det huvudsakliga ansvaret för delregistret för ansökningsärenden, delregistret för övervakning av inresor och utresor samt delregistret för medborgarskapsärenden, vilka ingår i utlänningsregistret. Dessa delregister förs av utlänningsverket. Utrikesministeriet bär som registeransvarig det huvudsakliga ansvaret för delregistret för visumärenden och delregistret för inresevillkor. Dessa register ingår i utlänningsregistret och förs separat av utrikesministeriet. Utlänningsregistret förs och används också av polisen, gränsbevakningsväsendet, tullverket och arbetskraftsmyndigheten.

Det föreslås att det i lagen om nödcentraler

och lagen om utlänningsregistret görs ändringar, med stöd av vilka bestämmelserna om den registrerades rättigheter i den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet tillämpas på nödcentralsdatasystemet och utlänningsregistret i fråga om polisens uppgifter.

3 kap. **Specialbestämmelser om behandlingen av personuppgifter**

I 2 kap. personuppgiftslagen finns bestämmelser om de allmänna principer för behandlingen av personuppgifter som även skall följas vid behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. I personuppgiftslagen finns bestämmelser om aktsamhetsplikt, planering av behandlingen av personuppgifter, ändamålsbundenhet, allmänna förutsättningar för behandling, principer som gäller uppgifternas art och om registerbeskrivning. Behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet har även vissa särdrag, om vilka bestäms i det föreslagna kapitlet.

10 §. *Behandling av känsliga uppgifter.* Den föreslagna paragrafen motsvarar regleringen i 11 § i gällande lag om polisens personregister.

Personuppgiftslagens bestämmelser om känsliga uppgifter är i någon mån mera övergripande än motsvarande bestämmelser i personregisterlagen så till vida att med känsliga uppgifter avses nu jämsides med någons övertygelse någons medlemskap i ett fackförbund, jämsides med någons sexuella beteende någons sexuella inriktning och jämsides med förmåner inom socialvården som någon erhållit någons behov av socialvård.

Det föreslås att det för informativitetens skull i paragrafen även hänvisas till tvångsmedelslagens bestämmelser om begränsningar i fråga om registrering av DNA-profiler.

Bestämmelser om registrering av känsliga uppgifter i Europols arbetsregister för analysändamål finns i artikel 10.1 i Europolkonventionen och bestämmelser om registrering av känsliga uppgifter i Schengens informationssystem finns i artikel 94 stycke 3 i Schengenkonventionen.

11 §. *Uppgifter som erhållits genom avlyssning.* Innehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar regleringen i 12 § i gällande

lag om polisens personregister. Det föreslås att omnämmandet om en uppgift som inte hänför sig till ett brott slopas såsom motsägelselfullt och omotiverat. En uppgift kan inte samtidigt vara sådan att den inte hänför sig till ett brott och att den gäller ett brott för vars förhindrande eller avbrytande avlysning får ske.

12 §. *Behandling av uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag.* Den föreslagna bestämmelsen motsvarar med nedan nämnda undantag regleringen i 10 § i gällande lag om polisens personregister. I dag får uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag även registreras i tillfälliga arbetsgruppsregister. Då arbetsgruppsregistren slopas får uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag registreras i tillfälliga enhetsvis förda register. Med uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag avses preliminära uppgifter av tipsnatur som inte hänför sig till ett uppdrag som redan sköts, men nog till ett sannolikt framtida uppdrag. För tydlighetens skull framhålls uttryckligen att i ett register får inhämtas och registreras endast sådana uppgifter som behövs med tanke på registrets användningsändamål. I mån av möjlighet skall till uppgifter av tipsnatur fogas en bedömning av tillförlitligheten hos den som lämnat uppgifter och uppgifternas riktighet. En dylik klassificering av tillförlitligheten används bl.a. i informationssystemet för misstänkta och i Europeiska polisbyråns datoriserade informationssystem (Europeiska polisbyråns informationssystem).

13 §. *Polisens rätt till uppgifter ur vissa register.* I paragrafen föreskrivs såsom i 13 § i gällande lag om polisens personregister polisens rätt att genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form få uppgifter ur vissa register. Bestämmelserna om teknisk anslutning och maskinläsbar form sammanförs dock. Det framhålls uttryckligen att polisen har rätt att få uppgifter utan hinder av sekretessbestämmelserna. Enligt 29 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får inte en myndighet lämna ut sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet endast med stöd av allmänna bestämmelser, utan utlämnandet förutsätter att personen som uppgifterna gäller gett sitt samtycke och att om utlämnandet föreskrivs i lag.

Om erhållande av andra uppgifter än registeruppgifter och erhållande av uppgifter på annat sätt än genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form bestäms i annan lagstiftning, bl.a. i polislagen. I annan lagstiftning finns även specialbestämmelser, med stöd av vilka polisen har rätt att genom teknisk anslutning och i maskinläsbar form få uppgifter ur andra register. En sådan bestämmelse är t.ex. 19 § 3 punkten lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999), enligt vilken skatteförvaltningen kan utan hinder av sekretessskyldigheten i enskilda fall på begäran lämna ut beskattningsuppgifter jämte identifieringsuppgifter om den skattskyldige till bl.a. förundersökningsmyndigheter för bestämmande av dagsbotsbelopp. Uppgifterna kan utan vederbörandes samtycke lämnas ut också med hjälp av teknisk anslutning. Teknisk anslutning behövs t.ex. vid kontroll av uppgifter på landsväg för framställande av straffanspråk.

Det föreslås att de nuvarande förteckningarna över uppgifter som kan fås genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form kompletteras så att i fråga om åklagares och domstolars avgöranden kan även uppgifter om andra än icke-påföljdsartade avgöranden fås. Även uppgifter om åklagares och domstolars andra än icke-påföljdsartade avgöranden underlättar uppfyllandet av kravet i 9 § 2 mom. personuppgiftslagen på felfrihet vid behandling av personuppgifter. För jämförelsens skull kan det konstateras att i de övriga nordiska länderna för polisen det straffregister som innehåller beslut gällande brottmål och att i dessa länder innehåller straffregistret även uppgifter om böter och beslut om påföljdsartade åtgärdseftergifter.

Enligt 12 § 1 mom. 2 punkten lagen om ett informationssystem för vägtrafiken (819/1989) får ur fordonsregistret lämnas ut uppgifter som en myndighet behöver vid skötseln av uppgifter eller förpliktelser som enligt lag ankommer på den eller som påförts den med stöd av lag. Den föreslagna 2 mom. 2 punkten täcker såsom nu även uppgifter som polisen behöver för att föra sina personregister. I fråga om fordon som är föremål för polisens åtgärder fås, förutom uppgifter om fordon som polisen spanar efter, även uppgifter om fordon som är föremål för po-

lisundersökning. Även här talas om fordon i stället för motorfordon. Begreppet fordon täcker även släpvagnar.

I den föreslagna 2 mom. 2 punkten nämns även uppgifter i magistraternas motorbåtsregister. I dag får polisen nämnda uppgifter och tidigare uppgifter ur länsstyrelsernas båtregister med stöd av datasekretessnämndens dispens.

I den föreslagna 2 mom. 3 punkten nämns jämsides med uppgifter av fängvårdsmyndigheterna sådana uppgifter av den förstadiade kriminalvården som kan gälla personer som är eller har varit villkorligt frigivna, som utför eller har utfört samhällstjänst eller som avtjänar eller har avtjänat ungdomsstraff. Med hjälp av uppgifter av fång- och kriminalvårdsmyndigheterna kan bl.a. tillsynen av villkorligt frigivna effektivieras.

De uppgifter i handelsregister som nämns i den föreslagna 2 mom. 4 punkten kan utnyttjas bl.a. i observationsverksamheten i samband med ekonomiska brott och i den analys av ekonomiska brott som hänför sig därtill.

Polisens rätt att av ett teleföretag få identifieringsuppgifter gällande teledokumentation grundar sig på 5 a kap. 3 § tvångsmedelslagen, 31 c § polislagen och 18 § lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom televerksamhet (565/1999). Det erhållande av uppgifter genom teknisk anslutning som nämns i den föreslagna 2 mom. 5 punkten gör det möjligt att använda identifieringsuppgifterna i realtid. Det är dock inte entydigt om det är fråga om en egentlig teknisk anslutning till ett register då registeruppgifter gällande en viss teleanslutning eller vissa teleanslutningar följs i realtid. Teleteknikens snabba utveckling gör det nödvändigt att kontinuerligt på nytt granska bestämmelserna gällande televerksamheten och sådana befogenheter för myndigheterna att få uppgifter som hänför sig därtill.

Punkterna 6 och 7 i den föreslagna 2 mom. motsvarar i sak gällande bestämmelser.

Då polisen med stöd av den föreslagna 2 mom. 8 punkten får uppgifter ur befolkningsdatasystemet skall den vid behandling av uppgifterna beakta den eventuella begränsning av utlämnande av uppgifter som avses i 25 § 4 mom. befolkningsdatalagen (507/1993) (det s.k. skyddsförbudet)

14 §. *Utlämnande av andra myndigheters uppgifter till polisen genom registrering vid direkt anslutning eller för registrering i maskinläsbar form.* I 14 § i gällande lag om polisens personregister finns bestämmelser om vissa myndigheters möjligheter att genom direkt anslutning registrera uppgifter i polisens personregister. Den föreslagna paragrafen motsvarar med nedan nämnda preciseringar nuvarande reglering. Regleringen utvidgas till att gälla även utlämnande av uppgifter för registrering i maskinläsbar form. Då uppgifter registreras genom direkt anslutning ligger detta i allmänhet i den myndighets intresse som lämnar ut uppgifter. Utlämnande av uppgifter i maskinläsbar form har igen ofta som syfte att uppdatera uppgifterna i polisens register, dvs. ligger i polisens intresse.

Det föreslås att justitieförvaltningsmyndigheternas rätt att lämna ut uppgifter om efterlysta regleras uttrycksmässigt på ett något vidare sätt. Jämsides med fängvårdsmyndigheterna nämns även kriminalvårdsmyndigheterna. Militärmyndigheterna kan lämna ut uppgifter om personer som de har efterlyst. Utlämnande av tull- och gränsbevakningsmyndigheternas uppgifter kopplas inte endast till narkotikabrott utan mera allmänt till brott som hör till tull- och gränsbevakningsmyndigheternas behörighet. Även uppgifter om straffanspråk som har framställts och ordningsböter som har förelagts av tull- och gränsbevakningsmyndigheterna kan anses vara sådana uppgifter som behövs för förebyggande och utredning av brott. Utrikesförvaltningsmyndigheterna ges möjlighet att lämna ut uppgifter angående beslut om pass, visum, uppehålls- och arbetstillstånd, vilka är beslut som även fattas av polisen.

Bestämmelser om behöriga Europolmyndigheters rätt att registrera uppgifter i Europolinformationssystemet finns i 30 § 3 mom. och bestämmelser om behöriga Schengenmyndigheters rätt att registrera uppgifter i Schengenregistret finns i 31 § 4 mom.

4 kap. **Användning och utlämnande av uppgifter**

Innehållet i regleringen av användning och utlämnande av uppgifter förblir oförändrat i

sina huvuddrag, men för att regleringen skall bli bättre utformad ändras dess struktur.

Bestämmelserna om polisorganisationens interna användning och utlämnande av personuppgifter ändras så att först föreskrivs om användning av uppgifter och sedan om utlämnande av dem. I anslutning till detta nämns de utgångspunkter för användning av personuppgifter som nu uttryckligen inte nämns.

Den nuvarande paragrafen som gäller utlämnande av uppgifter till andra myndigheter delas upp i fyra paragrafer, varvid det i det föreslagna 6 kap. i tre särskilda paragrafer bestäms om utlämnande av uppgifter ur internationella register och om utlämnande av uppgifter ur de nationella register som hänför sig till dessa. Även bestämmelser om utlämnande av personuppgifter till utlandet finns i det föreslagna 6 kap.

15 §. *Användning av uppgifter för sådant ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats.* Det föreslås att den grundläggande utgångspunkten vid användningen av personuppgifter som gäller kretsen av användare av register som inrättats för riksomfattande bruk samt kretsen av användare av register som inrättats för ett mer begränsat bruk än det riksomfattande skall nämnas uttryckligen. Denna utgångspunkt framgår indirekt av bestämmelserna i 4—8 § i den gällande lag om polisens personregister som gäller inrättande av personregister. Användarkretsen använder registeruppgifterna, men uppgifterna lämnas ut utanför användarkretsen.

Polisens icke-operativa enheter, dvs. Polisyrkeshögskolan, Polisskolan samt Polisens datacentral och Polisens teknikcentral, av vilka Polisens datacentral har föreslagits bli avskild från centralkriminalpolisen, har inte sedvanlig rätt att använda polisens riksomfattande register. Däremot kan de använda uppgifter för polisens forsknings-, planerings-, och utbildningsverksamhet och uppgifter kan lämnas ut till dem för att användas i detta syfte. Bestämmelser om användning av uppgifter för polisens forsknings-, planerings- och utbildningsverksamhet samt om utlämnande av dem för att användas i detta syfte finns i 16 § 2 mom. och 18 § 3 mom. När det gäller upprätthållande av Polisens datacen-

trals register i praktiken är det är fråga om handlande för den registeransvariges räkning, dvs. polisens högsta ledning.

Bestämmelserna om ändamålsbundenhet förblir oförändrade. Med tanke på ändamålen anses på samma sätt som nu de egentliga polisändamålen vara ett ändamål, medan däremot varje administrativt ändamål är ett särskilt ändamål.

16 §. *Användning av uppgifter för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats.* Innehållet i bestämmelserna om undantag från ändamålsbundenheten förblir lika som i 22 § i gällande lag om polisens personregister. Sådana grunder för undantag som nämns i det föreslagna 1 mom. och som motsvarar de nuvarande grunderna kan anses vara de i artikel 9 stycke 2 i konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter avsedda avvikelser som är nödvändiga i ett demokratiskt samhälle för att skydda statens säkerhet, den allmänna säkerheten och statens penningintressen eller brottsbekämpning samt för att skydda den registrerade personen eller andra personers fri- och rättigheter. I 1 mom. 5 punkten syftar omnämmandet om sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd på den tämligen ovanliga situationen att polisen i anslutning till skötseln av en annan uppgift fått kännedom om sådana uppgifter gällande en persons hälsotillstånd som kan ha betydelse vid en bedömning av personens tillförlitlighet, lämplighet eller andra dylika egenskaper. Även i detta fall sporrar den information som polisen har till att inhämta ytterligare uppgifter hos fackpersonalen inom hälsovården. Polisens rätt att i sina personregister registrera uppgifter om hälsotillstånd bestäms med stöd av den föreslagna 10 § som gäller behandling av känsliga uppgifter.

I paragrafen bestäms även om användning av uppgifter i polisens personregister för polisens forsknings-, planerings- och utbildningsverksamhet. En motsvarande bestämmelse om utlämnande av uppgifter finns i 18 § 3 mom.

Om polisens rätt att använda uppgifter för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har inhämtats och registrerats bestäms förutom i denna paragraf i fråga om Europolin-

formationssystemet i 30 § 4 mom. och i fråga om Schengens nationella informationssystem i 31 § 5 mom.

17 §. *Utlämnande av uppgifter till en annan polisenhet för sådant ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats.* Den föreslagna paragrafen motsvarar regleringen i 17 § i gällande lag om polisens personregister. Om utlämnande av uppgifter genom teknisk anslutning bestäms uttryckligen enligt villkoren i 29 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Bestämmelser om polisens rätt att få uppgifter ur Europeiska polisbyråns informationssystem och Schengens informationssystem finns i 33 och 34 §.

18 §. *Utlämnande av uppgifter till en annan polisenhet för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats.* Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar regleringen i 18 § i gällande lag om polisens personregister. Även här framhålls uttryckligen att uppgifterna får lämnas ut genom teknisk anslutning och dessutom även i maskinläsbar form.

Även om det är fråga om utlämnande av uppgifter för andra ändamål än de för vilka uppgifterna inhämtats och registrerats, skall det ändamål för vilket uppgifterna lämnas ut naturligtvis vara inom ramen för polisens uppgifter.

Om ett förbud som i princip motsvarar det nuvarande förbudet att vid tillståndsprövning använda uppgifter av tipsnatur bestäms i denna paragraf i fråga om en enhets tillfälliga register i enlighet med skyddspolisens funktionella informationssystem och ändringen av 12 §. Eftersom informationssystemet för misstänkta är ett riksomfattande register, bestäms om förbud i fråga om det i 16 § 3 mom. som gäller användning av uppgifter. Skyddspolisens får använda sitt eget funktionella informationssystem även vid tillståndsprövning. Det föreligger inte heller i övrigt några hinder för att de som har rätt att använda uppgifter av tipsnatur vidtar kontrollåtgärder utgående från dessa och att de kontrollerade uppgifterna används vid tillståndsprövning.

I fråga om polisens forsknings- och planeringsverksamhet föreslås att användningen inte längre begränsas till statistikföring. An-

vändning som hänför sig till forsknings- och planeringsverksamhet kan således vara annat än statistikföring, om bestämmelserna i 14 § personuppgiftslagen följs i tillämpliga delar i verksamheten. Även till polisens museiverksamhet kan höra en här avsedd forskningsverksamhet. En allmän bestämmelse om en myndighets planerings- och utredningsuppgifter finns i 16 § personuppgiftslagen. Utlämnande av uppgifter för annat än polisens forskningsverksamhet bestäms med stöd av 14 § personuppgiftslagen. Med polisens utbildningsverksamhet avses utbildning av polisens egen personal och av andra som har rätt att använda polisens personregister.

Det bör även noteras att användningen av ett personregister i samband med planerings- och utvecklingsuppgifter eller användningen av ett register i samband med utbildning hänför sig till den i 5 § personuppgiftslagen föreskrivna aktsamhetsplikten, som den registeransvarige eller den som är verksam för den registeransvariges räkning skall uppfylla. Av denna orsak behövs inte en särskild bestämmelse till grund för den.

19 §. *Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter.* Den föreslagna regleringen motsvarar med nedan nämnda undantag regleringen i 19 § 1 mom. i den nuvarande lagen om polisens personregister. För tydlighetens skull framhålls uttryckligen att uppgifter får lämnas ut utan hinder av sekretessbestämmelserna. Paragrafen gör det möjligt att lämna ut uppgifter förutom genom teknisk anslutning även i maskinläsbar form.

Det föreslås att det till utlämnande av uppgifter fogas nya möjligheter såsom utlämnande av uppgifter till kriminalvårdmyndigheterna för följande av efterlysningar som gäller personer som dömts till straff som riktar sig mot friheten, till fängvårds- och kriminalvårdsmyndigheterna för följande av beslut om besöksförbud och för behandlingen av tillståndsärenden samt övervakning av att tillståndsvillkoren iakttas och till försvarsmaktens huvudstab för fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten och för utförande av säkerhetsutredningar. Fängvårdsmyndigheterna kan beakta uppgifter om besöksförbud eller någon annan motsvarande omständighet som den fått på denna grund t.ex. när den beviljar tillstånd att avslägsna

sig, bedriva studier eller inneha civilt arbete samt när myndigheten ställer villkor för detta och övervakar att dessa villkor iakttas. Lagen om verkställighet av straff (39/1889) och lagen om rannsakningsfängelse (615/1974) har föreslagits bli ändrad så att information om att en fånge frigivits och avlägsnat sig från anstalten samt om ett avgörande som gäller tillstånd att avlägsna sig får lämnas till målsäganden eller någon annan person, om det på grund av fångens beteende eller av denna framförda hotelser finns grundad anledning att misstänka att fången gör sig skyldig till ett brott som riktar sig mot någondera av de ovan nämndas liv, hälsa eller frihet eller mot en sådan persons liv, hälsa eller frihet som står någondera av dem nära (RP 217/2001 rd). Allmänna åklagares erhållande av uppgifter blir en egen punkt med hänvisning till bestämmelsen gällande rätten att få uppgifter i lagen om allmänna åklagare (199/1997). I praktiken kan en åklagare som är undersökningsledare för brott som en polis misstänks ha begått ges teknisk anslutning till informationssystemet för polisärenden och en åklagare som sköter ordinarie åklagaruppgifter teknisk anslutning till brottsanmälningsindex- och påföljdsuppgifterna inom informationssystemet för polisärenden. Med hjälp av brottsanmälningsindex- och påföljdsuppgifterna kan en åklagare få information om andra förundersökningar som pågår eller har avslutats gällande en viss person som är föremål för åtalsprövning, vilket möjliggör en samtidig åtalsprövning av samtliga mål som är oavslutade i fråga om en person och vidare en domstolsbehandling.

I fråga om användningsändamålet för uppgifter som lämnas ut till Fordonsförvaltningscentralen nämns för fullständighetens skull förutom upprätthållande av fordonsregistret tillverkning av körkort. Här är det fråga om användning av de föreslagna nya bilduppgifterna inom informationssystemet för förvaltningsärenden vid tillverkning av körkort. Punkterna gällande gränsbevakningsväsendets och tullverkets erhållande av uppgifter blir för tydlighetens och avgränsningens skull två separata punkter.

Det föreslås att om utlämnande av uppgifter till behöriga Europolmyndigheter beskrivs i 35 §.

En ny möjlighet är att polisens högsta ledning av särskilda skäl kan ge teknisk anslutning till informationssystemet för misstänkta till tjänstemän vid försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet eller tullverket, vilka förordnats till uppgifter som gäller kriminalunderrättelseverksamhet eller observation. Det samma gäller sådana tjänstemän vid fångvårdsväsendet vilka förordnats till uppgifter som gäller kriminalunderrättelse eller observation och som har de särskilda polisbefogenheter som regleras i 8 § polislagen. Begreppet kriminalunderrättelse- och observationsuppgifter har behandlats ovan i anslutning till 5 §. Begreppet kriminalunderrättelseverksamhet täcker inte militär underrättelseverksamhet. Bestämmelsen kan tillämpas t.ex. i sådana situationer där tjänstemän vid polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet bildar en samarbetsgrupp som utför brottunderrättelseuppgifter. Bestämmelser om försvarsmaktens, gränsbevakningsväsendets, tullverkets och fångvårdsväsendets erhållande av andra uppgifter genom teknisk anslutning än de i informationssystemet för misstänkta finns i 1 mom. 2—4 och 6 punkten.

20 §. *Beslut om utlämnande av uppgifter.* Gällande bestämmelser om beslut om utlämnande av uppgifter finns i 21 § lagen om polisens personregister.

Det föreslås att beslutsnivån för utlämnande av uppgifter höjs så att den registeransvarige eller en annan polisenhet som den registeransvarige har förordnat till uppgiften beslutar om utlämnande av uppgifter. Den polisenhet som beslutar om utlämnande av uppgifter skall utse ett tillräckligt antal personer som beslutar om utlämnande av enskilda uppgifter ur personregistren i enlighet med de allmänna linjedragningar som den registeransvarige gjort.

I punkten som gäller beaktande av arten av de uppgifter som skall lämnas ut nämns jämsides med tryggande av datasäkerheten i fråga om den registrerade även tryggande av datasekretessen i fråga om den registrerade. I bestämmelsen hänvisas inte längre till internationella avtal som är bindande för Finland eller till internationella rekommendationer som Finland har godkänt. En allmän hänvisning till internationella avtal som är bindande för Finland föreslås tas in i 1 § 2 mom.

21 §. *Säkerhetsutredningar.* Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar regleringen i 23 § i gällande lag om polisens personregister, dock så, att i 1 mom. nämns uttryckligen att den gäller skyddspolisens verksamhet. Enligt lagen om säkerhetsutredningar beslutar för polisens del skyddspolisens om utförande av normala och omfattande säkerhetsutredningar.

5 kap. **Utplåning och arkivering av uppgifter**

Såsom ovan konstaterats har riksdagens grundlagsutskott och förvaltningsutskott betonat tillräckligt detaljerade bestämmelser om förvaringstiden för uppgifter som registrerats i personregistren. Vid bedömningen av förvaringstidernas längd bör noteras att polisens grundläggande uppgifter och därmed ändamålen med behandlingen av uppgifter inte har förändrats under den tid lagen om polisens personregister och förordningen som utfärdats med stöd av den varit i kraft. Av denna orsak motiveras här närmast de förvaringstider för uppgifter som föreslås bli ändrade.

Såsom ovan konstaterats är det med tanke på såväl individens personliga integritet som polisverksamhetens effektivitet otjänligt att bevara onödiga och felaktiga uppgifter i registren. Såväl den nuvarande som den föreslagna regleringen bygger på å ena sidan skyldigheten att utan dröjsmål utplåna en uppgift som konstaterats vara felaktig och å andra sidan på utplånandet av en uppgift senast då den maximala tiden för förvaring löpt ut.

Bestämmelser om den registeransvariges skyldighet att se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas finns i 9 § 2 mom. Om den registeransvariges skyldighet att utan obefogat dröjsmål på eget initiativ eller på yrkande av den registrerade rätta, utplåna eller komplettera en personuppgift som ingår i ett personregister och som med hänsyn till ändamålet med behandlingen är oriktig, onödig, bristfällig eller föråldrad bestäms i 29 § personuppgiftslagen.

Polisen skall rätta, utplåna eller komplettera en sådan oriktig, onödig, bristfällig eller föråldrad personuppgift i ett personregister

som polisen fått kännedom om. Polisen har dock inte allmän skyldighet att kontrollera om registeruppgifterna är riktiga eller uppdaterade innan förvaringstiden löpt ut, om det inte bestäms särskilt om en sådan skyldighet att kontrollera uppgifter. Att regelbundet se över alla registeruppgifter kräver orimligt med resurser. Om en särskild skyldighet att kontrollera uppgifter bestäms i fråga om uppgifter som hänför sig till en persons egen säkerhet eller polisens säkerhet i arbetet samt i fråga om sådana situationer där en uppgift av särskilda skäl kan bevaras även efter det att förvaringstiden i regel löpt ut. En märkbar förbättring när det gäller uppdateringen av uppgifter i polisens personregister är dock en automatisk uppdatering av uppgifterna med åklagares och domstolars återrapporteringar. De lagstiftningsmässiga möjligheterna för detta klarläggs. Efter det är det närmast fråga om att göra de olika myndigheternas informationssystem kompatibla med varandra.

De maximala tiderna för förvaring har fastställts så att i största delen av fallen kan polisåtgärder vidtas inom ramen för förvaringstiderna på ett sätt som tryggar de olika parternas rättigheter. Detta kan t.ex. betyda att förvaringstiden är bunden till tidpunkten för åtalspreskription. För att enhetligheten hos en anmälan som gäller en viss helhet med handlinger skall tryggas är det dock ändamålsenligt att de olika brott samt de för brotten misstänkta personerna som hänför sig till anmälan behandlas inom ramen för en enda förvaringstid. Arten av de uppgifter som skall bevaras kan även ha betydelse för förvaringstidens längd. I fråga om uppgifter av tipsnatur kan en kort förvaringstid motiveras med att i synnerhet sådana uppgifter är bundna till den person som registrerar dem och till personens bedömning av informationskällans tillförlitlighet och uppgifternas riktighet. Å andra sidan innebär det faktum att uppgifterna är av tipsnatur att polisen i fråga om dessa behöver tid för att kontrollera och behandla uppgifterna. Det är således inte fråga om ett register med faktauppgifter i likhet med straffregistret, avsett att utgöra grund för andra åtgärder, utan uttryckligen om ett register som är avsett att vara polisens eget interna arbetsredskap. Då t.ex. uppgifter av tipsnatur som registrerats i informations-

systemet för misstänkta har bearbetats överförs de till uppgifterna om undersökning och handräckning inom informationssystemet för polisärenden. Det bör även noteras att de olika personer som har samband med händelsen, såsom den som är misstänkt för brottet, målsäganden och vittnet, kan ha olika intressen i fråga om förvaringstiden. Det kan ligga i den misstänktes intresse att förvaringstiden är så kort som möjligt, medan en mycket lång förvaringstid kan vara ändamålsenlig t.ex. med tanke på tryggnad av målsägandens skadeståndsyorkande. När det gäller vittnet kan frågan om förvaringstidens längd även knyta an till aspekter som hänför sig till skyddet för ett vittne. För att man skall spara resurser bör uppgifterna i allmänhet kunna utplånas maskinellt, vilket innebär att fastställandet av förvaringstiderna skall vara tämligen mekaniskt.

Efter det att registeruppgifterna inte längre skall användas aktivt kan polisen ha rätt eller skyldighet att bevara de handlingar som gäller uppgifterna i ett arkiv. I fråga om undersöknings- och handräckningssystemet (uppgifter om undersökning och handräckning) har sökningen av handlingar i arkivet underlättats genom att arkivindexet (arkivuppgifter om undersökning och handräckning) förs med hjälp av automatisk databehandling.

22 §. *Utplåning av uppgifter ur informationssystemet för polisärenden.* Den föreslagna regleringen motsvarar med de kompletteringar som det redogörs för nedan regleringen i 24 c § i nuvarande lag om polisens personregister.

I fråga om efterlysningssuppgifter fastställs olika förvaringstider för uppgifter om näringsförbud, uppgifter om besöksförbud och för andra efterlysningssuppgifter.

I fråga om uppgifter om anhållna förkortas förvaringstiden för uppgifter om personer som gripits med stöd av 11 § polislagen från tio år till då fem år har förflutit sedan uppgiften antecknades. Något funktionellt behov av en längre förvaringstid har inte framkommit.

Då det till brottanmälningsindex- och påföljdsuppgifterna har fogats uppgifter om straff eller andra uppgifter om påföljder utplånas uppgifterna enligt förslaget från det beslutet vann laga kraft enligt påföljdernas

stränghet. Förvaringstiderna skall i princip motsvara straffregistrets förvaringstider. Avvikande från straffregistret skall det vid fastställandet av förvaringstider i fråga om fängelsestraff inte ha någon betydelse huruvida straffet är ovillkorligt eller villkorligt. Med tanke på de uppgifter som åligger polisen har det ingen avgörande betydelse om ett fängelsestraff är villkorligt eller ovillkorligt. Såsom ovan konstaterats underlättar de återrapporteringar gällande åklagares och domstolars beslut som polisen får uppfyllandet av kravet på felfrihet vid behandling av personuppgifter.

Vid utplåning av uppgifter om tillvägagångssätt och om signalement föreslås att i fråga om åklagares beslut skall även beslut om åtalseftergift av påföljdsnatur beaktas. Förutom i fråga om åklagares beslut skall även förvaringstiden i fråga om domstolars lagakraftvunna avgöranden beräknas från den tidpunkt då den registrerade fått kännedom om avgörandet. Genom att de olika myndigheternas informationssystem görs kompatibla med varandra får de myndigheter som behandlat ett ärende i ett tidigare skede snabbare kännedom om avgörandet i följande skede.

I fråga om undersöknings- och handräckningssuppgifter föreslås även att en särskild bestämmelse i enlighet med den nuvarande vedertagna tolkningen tas in i lagen. Bestämmelsen innebär att i fall en brottanmälan gäller flera brott utplånas uppgifterna enligt det grävsta misstänkta brottet. Det kan vara fråga om flera med varandra sammanhängande brott som en person gjort eller om flera med varandra sammanhängande brott som flera personer gjort. Om brotten utplånas vid olika tidpunkter blir anmälan oenhetlig, vilket kan vara problematiskt såväl med tanke på alla parter rättskydd som med tanke på polisverksamhetens effektivitet. På motsvarande sätt förstärks den tolkning, enligt vilken tiden för utplåning av uppgifter i anslutning till brott för vilka endast en tidsperiod under vilken brottet har begåtts har kunnat fastställas beräknas från och med den senare tidpunkten.

I fråga om utplåning av DNA-profiler föreslås för informativitetens skull att en hänvisning till tvångsmedelslagen tas in i lagen.

Det föreslås att bestämmelserna om en för-

varingstid som är kortare än normalt i fråga om uppgifter om personer under 15 år som misstänks för brott för tydlighetens skull kompletteras. Enligt kompletteringen skall naturligtvis i första hand tillämpas den normala förvaringstid som hänför sig till ärenden av mindre betydelse och som eventuellt är kortare än den särskilda förvaringstid för uppgifter som gäller unga. Å andra sidan nämns som ett sådant nytt undantag från huvudregeln som innebär förlängd förvaringstid, den situation där förutom den person som är under 15 år även en eller flera äldre personer som misstänks för brott har samband med en helhet med händelser.

För närvarande finns i fråga om identifieringsregistret, egendomsregistret och registret över efterspanande motorfordon en möjlighet att av särskilda skäl avvika från de normala förvaringstiderna. Det föreslås att en motsvarande möjlighet även fogas till undersöknings- och handräckninguppgifterna, dock så att det i fråga om alla nämnda uppgiftskategorier uttryckligen föreskrivs i lagen att ett sådant särskilt skäl är att en fortsatt lagring av uppgifterna är nödvändig med tanke på undersökning eller övervakning som hänför sig till anmälan i fråga. Det kan t.ex. vara fråga om att det i undersöknings- och handräckningsuppgifter som gäller ett redan preskriberat brott ingår sådana uppgifter som sannolikt kommer att behövas vid undersökningen av ett annat icke preskriberat brott eller att uppgifterna sannolikt i övrigt har betydelse med tanke på någon parts rättsskydd. Nödvändigheten att fortfarande bevara uppgifterna skall i dessa fall undersökas senast tre år efter att deras nödvändighet senast kontrollerades och den nya kontrollen skall antecknas. En motsvarande kontrollskyldighet gäller även uppgifter som hänför sig till en persons säkerhet eller polisens säkerhet i arbetet.

23 §. *Utplåning av uppgifter ur informationssystemet för förvaltningsärenden.* Den föreslagna regleringen motsvarar regleringen i 24 d § i nuvarande lag om polisens personregister, dock så att när det gäller uppgifter om vapentillstånd, uppgifter om identitetskort och pass samt säkerhetsbranschens tillsynsuppgifter ändras uttryckssättet i bestämmelsen till ett mera kärnfullt på samma sätt

som föreslås i fråga om 3 § gällande definitionen av uppgifternas datainnehåll. Även förvaringstiden för uppgifter i vapentillståndsuppgifter föreslås för enhetlighetens skull bli överförda till den allmänna lagen gällande behandling av polisens personuppgifter. De nuvarande bestämmelserna finns i 113 § 3 mom. skjutvapenlagen (1/1998), vilket i detta sammanhang föreslås upphävas. Bilduppgifterna skall utplånas då tre år har förflutit sedan giltighetstiden för det senaste administrativa tillståndet eller administrativa beslutet gått ut. I fråga om uppgifter om en person som dött ges en möjlighet att av särskilda skäl avvika från huvudregeln, enligt vilken uppgifterna skall utplånas senast ett år efter den registrerades död. Detta kan vara nödvändigt bl.a. för att den registrerades rättsinnehavares ställning skall kunna tryggas. Om man avviker från huvudregeln skall nödvändigheten att fortfarande bevara uppgifterna undersökas senast fem år efter att deras nödvändighet senast kontrollerades.

24 §. *Utplåning av uppgifter ur informationssystemet för misstänkta.* Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar regleringen i 24 d § i nuvarande lag om polisens personregister. Med införande av den sista uppgiften avses här en uppgift om misstanke, inte t.ex. endast en iakttagelse i fråga om vistelseort eller en uppdatering av kontaktuppgifter.

25 §. *Utplåning av uppgifter ur skyddspolisens funktionella informationssystem.* Den föreslagna regleringen motsvarar regleringen i 24 b § i nuvarande lag om polisens personregister.

26 §. *Utplåning av uppgifter ur övriga personregister.* Den föreslagna regleringen motsvarar med nedan förklarade kompletteringar regleringen i 24 f § i nuvarande lag om polisens personregister.

I fråga om personregister som har inrättats för en eller flera polisenheters bruk ges en möjlighet att i likhet med vissa uppgiftskategorier inom informationssystemet för polisärenden på grund av undersökning eller övervakning fortfarande bevara uppgifterna efter utgången av den normala förvaringstiden. Nödvändigheten att fortfarande bevara uppgifterna skall då undersökas senast tre år efter att deras nödvändighet senast kontrollerades.

rades och den nya kontrollen skall antecknas.

Det föreslås att den gällande bestämmelsen, enligt vilken uppgifter ur register som inrättats för egentliga polisändamål skall utplånas då ett år har förflutit sedan åtalet förkastades eller från någon annan dylik händelse, skall slopas. I fråga om andra personregister än de som förs med hjälp av automatisk databehandling är det svårt att skapa system, där registren uppdateras automatiskt med sådana återrapporteringar. Med tanke på datasekretessen är de register som avses i paragrafen även i övrigt av mindre betydelse, eftersom registren har ett begränsat antal användare och ofta är av tillfällig natur. Av denna orsak har det till dessa register inte heller fogats ett krav på att uppgifter om minderåriga skall behandlas på ett sätt som avviker från huvudreglerna.

Till bestämmelserna om en längre förvaringstid än vanligt för uppgifter som gäller en persons egen säkerhet eller polisens säkerhet i arbetet föreslås en komplettering, enligt vilken nödvändigheten att fortfarande bevara uppgifterna skall omprövas med tre års intervaller.

Redan med stöd av 9 § 2 mom. och 29 § personuppgiftslagen skall ur tillfälliga personregister uppgifter utplånas när de med hänsyn till det ändamål som registret används för är onödiga. I fråga om tillfälliga personregister bör även noteras att enligt 34 § personuppgiftslagen skall ett personregister som inte längre behövs för den registeransvariges verksamhet förstöras, om det inte särskilt bestäms att de registrerade uppgifterna skall bevaras eller om registret inte skall överföras till ett arkiv. Det föreslås att en bestämmelse om polisens tillfälliga register som följer denna allmänna bestämmelse för informativitetens skull tas in i paragrafens 4 mom.

27 §. *Uppgift som konstaterats vara felaktig.* Den föreslagna regleringen motsvarar regleringen i 24 § i nuvarande lag om polisens personregister, kompletterad så att det i paragrafen uttryckligen framhålls att en felaktig uppgift som bevaras skall utplånas genast när den med tanke på tryggandet av rättigheter inte längre är behövlig. Om en uppgift bevaras med stöd av bestämmelsen, skall den antecknas som felaktig. Av anteckningen skall

framgå på vilket sätt uppgiften är felaktig.

28 §. *Arkivering av uppgifter.* Det föreslås att en informativ hänvisning till arkivlagen tas in i bestämmelsen. Arkiveringsskyldigheten och den förvaringsskyldighet som hänför sig till den kan gälla handlingar som dels innehåller registeruppgifter som används aktivt, dels sådana som tagits ur aktivt bruk.

6 kap. **Specialbestämmelser om behandling av personuppgifter i samband med internationellt polissamarbete**

I syfte att göra regleringen i fråga om den behandling av personuppgifter som hänför sig till det internationella polissamarbetet klarare föreslås att bestämmelserna om detta samlas under ett och samma kapitel. Avsikten är att kapitlet utöver de definitioner som behövs skall innehålla bestämmelser om internationella register (Europeiska polisbyråns informationssystem och den tekniska stödfunktionens upprätthållad datafil i Schengens informationssystem) och de nationella register som hänför sig till dem (Europolinformationssystemet och Schengens nationella informationssystem), om polisens rätt att inhämta uppgifter ur internationella register, utlämnande av uppgifter från sådana nationella register som hänför sig till internationella register, utlämnande av uppgifter till utlandet samt om utplåning av uppgifter från nationella register som hänför sig till internationella register.

Det föreslås att lagförslagets bestämmelser om lagens tillämpningsområde (1 kap.), registeransvarig och inrättande av personregister (2 kap.), specialdrag gällande behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet (3 kap.) samt den registrerades rättigheter (7 kap.) även skall tillämpas på behandlingen av personuppgifter som hänför sig till det internationella polissamarbetet.

Avsikten är att den nuvarande paragrafen om utlämnande av uppgifter till andra myndigheter delas upp i fyra paragrafer, varvid bestämmelserna om utlämnande av uppgifter ur Europeiska polisbyråns informationssystem samt om de nationella register som hänför sig till Europeiska polisbyråns informationssystem och den tekniska stödfunktio-

nens upprätthållad datafil i Schengens informationssystem skall ingå i tre separata paragrafer i detta kapitel.

Det föreslås att den nuvarande ena paragrafen om utlämnande av personuppgifter till utlandet delas upp i fyra paragrafer. I den allmänna personuppgiftslagstiftningen särskiljs översändandet av personuppgifter till stater inom och utanför Europeiska unionens område. De allmänna bestämmelserna om översändande av personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen finns i 5 kap. personuppgiftslagen. Bestämmelsen i den tidigare personregisterlagen om utlämnande av uppgifter till utlandet hänförde sig till massutlämnande och känsliga stickprov. Eftersom en dylik bestämmelse inte ingår i personuppgiftslagen, föreslås att utlämnandet av uppgifter ur polisens personregister till utlandet genom teknisk anslutning inte heller längre uttryckligen skall vara bundet till nivån av dataskyddet i den mottagande staten, såsom enligt personregisterlagen. I synnerhet när uppgifter utlämnas genom teknisk anslutning accentueras likväl de allmänna kraven på översändande av uppgifter enligt 22 § personuppgiftslagen. På grundval av 30 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan en myndighet lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling till en utländsk myndighet eller ett internationellt organ, om samarbetet mellan den utländska och den finska myndigheten regleras i en för Finland bindande internationell överenskommelse eller föreskrivs i en rättsakt som är bindande för Finland och om uppgifter ur handlingen enligt denna lag kan lämnas ut till den finska myndighet som bedriver samarbetet. Med stöd av 23 § 5 punkten personuppgiftslagen kan undantag från de i lagens 22 § angivna allmänna förutsättningarna för översändande av personuppgifter till stater utanför Europeiska unionens medlemsstaters territorium eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet göras om översändandet behövs för att säkerställa ett viktigt lagbestämt allmänt intresse eller för att uppgöra, framföra, försvara eller avgöra ett rättsligt anspråk.

29 §. *Definitioner.* Avsikten är att i den nya lagen, på samma sätt som i 1 § 3 mom. i den gällande lagen om polisens personregister, definiera Schengenkonventionen, Schengen-

stat, behöriga Schengenmyndigheter och Schengens informationssystem. Det föreslås att de behöriga Schengenmyndigheterna inte räknas upp på samma sätt som för närvarande, utan att man i fråga om detta hänvisar till den förteckning som överlämnats till den verkställande kommitté som avses i Schengenkonventionen. Då behöver lagen framöver inte ändras enbart på grund av sådana eventuella ändringar av Schengenkonventionen som gäller innehållet i nästa förteckning. För närvarande utgörs de behöriga Schengenmyndigheterna av polisen, gränsbevakningsväsendet, tullverket, utlänningsverket, utrikesministeriet, Finlands diplomatiska beskickningar, konsulat som förestås av en utsänd konsul och, om utrikesministeriet har beviljat en namngiven finsk medborgare som tjänstgör där fullmakt att bevilja visum och uppehållstillstånd, Finlands andra beskickningar. Det föreslås att definitionen av Schengens informationssystem ändras så att den bättre motsvarar de begrepp som används i Schengenkonventionen. Då är en särskild definition av den centrala databasen i Schengens informationssystem inte längre nödvändig.

Med tanke på information och följdriktighet föreslås nu att även Europolkonventionen, Europeiska polisbyrån, de behöriga Europolmyndigheterna och Europeiska polisbyråns informationsregister definieras. Av dessa nämns Europeiska polisbyrån och Europeiska polisbyråns informationsregister redan nu i lagen om polisens personregister.

30 §. *Europolinformationssystemet.* Definitionen av Europolinformationssystemet och dess informationsinnehåll motsvarar definitionen av Europolregistret och dess informationsinnehåll enligt 2 § i den gällande lagen om polisens personregister. Medan det i den nuvarande bestämmelsen hänvisas till uppgifter som motsvarar uppgifterna i det nuvarande registret över misstänkta, föreslås att i den nya bestämmelsen i större utsträckning skall hänvisas till de uppgifter om brottslighet som hör till Europols behörighet, vilka motsvaras av uppgifterna i informationssystemet för polisärenden och det nya informationssystemet för misstänkta.

I fråga om undantag från ändamålsbundenheten föreslås att regleringen i sak skall mot-

svara nuvarande 18 § 2 mom. lagen om polisens personregister.

31 §. *Schengens nationella informationssystem.* I den nuvarande lagen om polisens personregister används enligt definitionen i 1 § 3 mom. 4 punkten benämningen nationell del i Schengens informationssystem och i 3 b § benämningen Schengenregistret för förfrågningar om ett och samma register. För klarhetens skull föreslås att på bägge ställen används benämningen den nationella enheten i Schengens informationssystem.

Avsikten är att den nationella enheten i Schengens informationssystem sålunda skall motsvara det nuvarande Schengenregistret för förfrågningar i Schengens nationella informationssystem. I fråga om användningsändamålet och datainnehållet i både Schengens nationella informationssystem och Schengenregistret för förfrågningar föreslås en kortare hänvisning till bestämmelserna i Schengenkonventionen. Utgångspunkten är att den nationella enheten således är identisk med den tekniska stödfunktionens upprätthållad datafil.

Avsikten är att i fråga om undantag från ändamålsbundenheten skall i lagen på ett enklare sätt än i 22 § 2 mom. lagen om polisens personregister enbart hänvisas till bestämmelserna i Schengenkonventionen.

32 §. *Datafil som upprätthålls av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem.* Definitionen av det datafil som förs av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem och dess informationsinnehåll motsvarar definitionen i nuvarande 3 a § lagen om polisens personregister. Schengens informationssystem är ju till sin natur en slags kombination av det gemensamma registret för staterna och de nationella register som ursprungligen varit identiska med det. Eftersom bestämmanderätten i fråga om den tekniska stödfunktionens upprätthållad datafil inte endast hör till Finland, föreslås att dess reglering begränsas till en hänvisning till Schengenkonventionen.

33 §. *Rätt att få uppgifter ur Europeiska polisbyråns informationssystem.* I den föreslagna paragrafen hänvisas på ett enklare sätt än i nuvarande 13 a § och 19 § 2 mom. lagen om polisens personregister till bestämmelserna i Europokonventionen. I bestämmel-

sen föreskrivs att på samma sätt som för närvarande skall uppgifterna inhämtas genom förmedling av centralkriminalpolisen, som är Finlands nationella enhet inom Europol.

34 §. *Polisens rätt att få uppgifter ur Schengens informationssystem.* Beträffande rätten att få uppgifter hänvisas i den föreslagna bestämmelsen på ett jämfört med nuvarande 13 b § lagen om polisens personregister förenklat sätt endast till bestämmelserna i Schengenkonventionen.

35 §. *Utlämnande av uppgifter ur Europolinformationssystemet.* Om utlämnande av uppgifter till behöriga Europolmyndigheter bestäms för närvarande i 19 § 1 mom. 8 punkten lagen om polisens personregister. I den föreslagna paragrafen konstateras mer exakt att det uttryckligen är fråga om uppgifterna i Europolinformationssystemet. En enskild uppgift kan från detta nationella register lämnas ut till andra myndigheter med stöd av andra bestämmelser, t.ex. 43 § polislagen.

Avsikten är att bestämmelserna gällande undantag från bestämmelserna om ändamålsbundenhet på samma sätt som i den föreslagna 30 § 4 mom., dvs. att regleringen i sak skall motsvara nuvarande 18 § 2 mom. lagen om polisens personregister.

36 §. *Utlämnande av uppgifter ur Schengens nationella informationssystem.* Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll regleringen i nuvarande 19 § 3 mom. lagen om polisens personregister. I fråga om undantag från ändamålsbundenheten föreslås att man på ett enklare sätt än för närvarande skall hänvisa enbart till bestämmelserna i Schengenkonventionen. Bestämmelsen om utlämnande av uppgifter genom teknisk anslutning föreslås vara uttrycklig. En enskild uppgift kan från detta nationella register lämnas ut till andra myndigheter med stöd av andra bestämmelser, t.ex. 43 § polislagen.

37 §. *Utlämnande av uppgifter inom Europeiska unionens medlemsstaters område och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.* Den föreslagna regleringen motsvarar till sitt innehåll i hög grad regleringen i gällande 20 § 1 mom. lagen om polisens personregister. Hänvisningarna i den nuvarande bestämmelsen, vilka har visat sig vara svåra att gestalta, har i den föreslagna bestämmelsen lämnats öppna. I den nuvarande bestämmelsen är ut-

gångspunkten att Europeiska unionens medlemsstater och stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (den föreslagna 37 §), Schengenstaterna (den föreslagna 39 §), medlemsstaterna i Interpol (det föreslagna 40 § 1 mom.) och övriga stater (det föreslagna 40 § 2 mom.) skiljs åt.

Sådana i paragrafen avsedda myndigheter vilka har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga och utreda brott och föra brott till åtalsprövning kan vara förutom myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater eller stater som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet också organ som dessa stater bildat tillsammans. Ett sådant är bland annat Eurojust som avses i rådets beslut om inrättande av Eurojust för att stärka kampen mot grov brottslighet.

Till de brott med hot om fängelsestraff som utgör en grund för utlämnande av uppgifter av tipsnatur enligt den föreslagna 12 § har inte fogats något krav om att för brottet kan fängelsestraff utdömas uttryckligen som ett brott som har begåtts i Finland. I lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) har kravet på dubbel straffbarhet ställts endast i fråga om användningen av tvångsmedel. I övriga fall begränsas lämnandet av rättshjälp i sista hand av de i nämnda lag angivna ovillkorliga grunderna för förvägrande i fall där hjälpen strider mot principerna om de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna eller mot grundprinciperna för Finlands rättsordning.

38 §. *Utlämnande av uppgifter till Europeiska polisbyrån.* Den föreslagna regleringen motsvarar regleringen i den nuvarande 20 § 5 mom. lagen om polisens personregister, dock kompletterad så att vid sidan om utlämnandet av uppgifter genom teknisk anslutning nämns även utlämnandet av uppgifter i maskinläsbar form. Det föreslås att även de uppgifter som lämnas ut i maskinläsbar form skall lämnas genom centralkriminalpolisens förmedling.

39 §. *Utlämnande av uppgifter till Schengenstater och till Schengens informationssystem.* Den föreslagna regleringen motsvarar regleringen i nuvarande 20 § 7 mom. lagen om polisens personregister.

Om brott med hot om fängelsestraff som

grund för utlämnande av uppgifter har behandlats i samband med motiveringen till 37 §.

40 §. *Annat utlämnande av uppgifter till utlandet.* Den föreslagna regleringen motsvarar med de undantag för vilka redogörs nedan i sak regleringen i nuvarande 20 § 1, 2 och 4 mom. lagen om polisens personregister.

Utgångspunkten är att Interpol inte har någon självständig roll vid behandlingen av uppgifter, utan uppgifterna lämnas ut till Interpol i det syfte att den förmedlar vidare uppgifterna i behövlig utsträckning till sina medlemsstater.

I motsats till situationen i dag föreslås att uppgifter inte genom teknisk anslutning skall kunna lämnas ut till Interpol eller någon av dess andra medlemsstater än de som hör till Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det bör beaktas att med teknisk anslutning avses optisk övervakning av register, inte t.ex. elektronisk överföring av uppgifter i sig med hjälp av elektronisk post eller något annat liknande system.

Det föreslås att i bestämmelsen slopas omnämningarna om utlämnande av uppgifter om tillförlitlighet till utlandet. Om saken föreskrivs för närvarande i lagen om säkerhetsutredningar.

Det föreslås att i bestämmelsen inte heller längre i fråga om utlämnande av uppgifter till utlandet skall hänvisas till vad som särskilt bestäms eller vad som bestäms i internationella fördrag. Den allmänna hänvisningen om internationella fördrag som är bindande för Finland tas in i 1 § 2 mom. I synnerhet när uppgifter lämnas ut till områden utanför Europeiska unionens medlemsstater eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är det viktigt att datasekretessen och dataskyddet i fråga om den registrerade tillses. Till utlämnandet av uppgifter skall då fogas begränsningar beträffande användningsändamål och vidare förmedling av uppgifterna.

41 §. *Utplåning av uppgifter ur Europolinformationssystemet.* I den föreslagna paragrafen hänvisas beträffande utplåning av uppgifter på ett enklare sätt än i nuvarande 24 a § lagen om polisens personregister till de principer om vilka bestäms i Europokonventionen. Att uppgifterna utlånas vid rätt tidpunkt

skall säkerställas genom samarbete mellan den polisenhet som sânt uppgifterna och centralkriminalpolisen, som fungerar som Finlands nationella enhet inom Europol.

42 §. *Utplåning av uppgifter ur Schengens nationella informationssystem.* I den föreslagna paragrafen hänvisas beträffande utplåning av uppgifter på ett enklare sätt än i nuvarande 24 e § lagen om polisens personregister till de principer om vilka bestäms i Schengenkonventionen. Liksom det konstateras i samband med 32 § föreslås att eftersom bestämmanderätten i fråga om den centrala databasen inte endast hör till Finland, skall regleringen av den till alla delar begränsas till en hänvisning till Schengenkonventionen.

7 kap. **Den registrerades rättigheter**

43 §. *Information om behandling av uppgifter.* Enligt 24 § 1 mom. personuppgiftslagen skall den registeransvarige vid insamling av personuppgifter se till att den registrerade kan få uppgift om den registeransvarige och vid behov om dennes företrädare, ändamålet med behandlingen av personuppgifterna samt vart uppgifter i regel lämnas ut, liksom om de uppgifter som behövs för att utöva den registrerades rättigheter vid behandlingen av personuppgifter. Uppgifterna skall ges då personuppgifter samlas in och registreras eller, om uppgifterna samlas in hos någon annan än den registrerade själv och avsikten är att lämna ut uppgifterna, senast då uppgifterna första gången lämnas ut. Enligt 2 mom. kan undantag från upplysningsplikten göras 1) om den registrerade redan har fått dessa uppgifter, 2) om det är nödvändigt på grund av statens säkerhet, försvaret eller den allmänna ordningen och säkerheten, för att förebygga eller utreda brott eller för en tillsynsuppgift som har samband med beskattningen eller den offentliga ekonomin, eller 3) då uppgifter samlas in hos någon annan än den registrerade själv, om det är omöjligt att ge uppgifter till den registrerade eller detta kräver oskäligt besvär eller orsakar väsentlig skada eller olägenhet för den registrerade eller för ändamålet med behandlingen av uppgifterna och de uppgifter som registreras inte används till sådant beslutsfattande som gäller den registrerade eller om insamling, registre-

ring eller utlämnande av uppgifter uttryckligen har reglerats i lag.

Liksom det konstateras i allmänna motiveringen kommer en betydande del av de personuppgifter som polisen samlar in i sinom tid till något av polisens personregister. Då personuppgifterna samlas in vet man dock inte alltid om detta kommer att ske. Det huvudsakliga syftet med den insamling av uppgifter som polisen utför är i allmänhet inte att registrera uppgifterna i personregistren, utan att sköta en enskild aktuell uppgift. I samband med uppgiften görs dock i dokumenterings- och statistiskt syfte i allmänhet anteckningar i registren, och dessa registeruppgifter kan framöver användas även för skötseln av nya separata uppgifter. Sålunda skiljer sig polisens metoder för inhämtande av uppgifter i flesta fall från sådan verksamhet där förandet av ett personregister utgör tyngdpunkten i verksamheten.

Det finns uttryckliga bestämmelser om insamling, registrering och utlämnande av personuppgifter i polisens verksamhet. Till följd av detta har var och en möjlighet att på det allmänna planet få uppgifter om hur polisen behandlar uppgifter och hurdana uppgifter om personen i fråga polisen således eventuellt behandlar. Närmare uppgifter, men alltså fortfarande allmänna uppgifter om dessa omständigheter finns att få i registerbeskrivningen. Dessutom skall det beaktas att personen i fråga med stöd av 11 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet i normalfall har rätt att hos den myndighet som behandlar eller har behandlat ärendet ta del av en myndighetshandling som kan eller har kunnat påverka behandlingen, även om handlingen inte är offentlig. Enligt 20 § lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) skall en uppgift som erhållits ur personregister och som kan inverka på ärendets avgörande antecknas i respektive handling.

För tryggande av statens säkerhet och upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt för förebyggande eller utredning av brott är det ofta nödvändigt att polisen inte informerar de berörda personerna om behandlingen av uppgifterna. Detta gäller utöver de egentliga polisuppgifterna även t.ex. ärenden om återkallelse av tillstånd, eftersom polisen har utsetts till tillståndsmyndighet

främst i situationer där tillståndet är av betydelse för den allmänna säkerheten.

På grund av vad som anförts ovan är det ofta omöjligt att lämna ut uppgifter till den registrerade eller så kräver detta oskäligt besvär eller orsakar detta väsentlig skada eller olägenhet för databehandlingen.

I syfte att avvärja de problem som gäller tolkningen av om 24 § personuppgiftslagen kan tillämpas i polisens verksamhet föreslås att en uttrycklig utgångspunkt är att skyldigheten att lämna upplysningar skall gälla de administrativa uppgifter som avses i 1 § 3 mom. polislagen, men att den inte skall gälla polisens egentliga uppgifter enligt 1 § 1 mom. polislagen. Avsikten är att man i fråga om de administrativa uppgifterna skall kunna göra undantag från upplysningsplikten enligt 24 § personuppgiftslagen t.ex. i ärenden som gäller återkallelse av tillstånd. I övrigt skall kunderna vid behandlingen av tillståndsförvaltningsärenden i samband med ansökan om tillstånd informeras om behandlingen av uppgifter t.ex. genom att information om detta anges på ansökningsblanketterna eller genom separata meddelanden. Att den som ansöker om tillstånd är medveten om hur eventuella förseelser inverkar på tillståndets varaktighet kan också fungera i förebyggande syfte.

44 §. *Rätt till insyn.* Det föreslås att de hänvisningar till förra personregisterlagen om utövande av rätten till insyn som ingår i nuvarande 16 § lagen om polisens personregister ändras till hänvisningar till den nuvarande personuppgiftslagen.

Det föreslås att begäran om utövande av rätten till insyn framställs till den registeransvarige enligt de principer som omfattats i personuppgiftslagstiftningen. I fråga om de personregister som är avsedda för polisens riksomfattande bruk föreslås dock att begäran enligt serviceprincipen kan riktas till någon annan polisenhet som utsetts av den registeransvarige, t.ex. den lokala polisen (polisinrättningen i häradet). Polisinrättningen skall utse ett tillräckligt antal personer som beslutar om hur rätten till insyn fullgörs och om utlämnandet av uppgifter i anslutning därtill. På samma sätt som för närvarande skall den registrerade av orsaker som hänför sig till datasekretess och dataskydd samt av

polisiära orsaker framställa begäran personligen samt styrka sin identitet.

45 §. *Inskränkningar i rätten till insyn.* Med stöd av föreslagna 45 § 3 mom. skall vid behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet tillämpas begränsningarna enligt 27 § personuppgiftslagen om inskränkningar i rätten till insyn. Enligt den finns rätt till insyn inte bl.a. om utlämnandet av informationen kan skada statens säkerhet eller den allmänna ordningen och säkerheten eller försvåra förebyggande eller utredning av brott eller om informationen kan medföra allvarlig fara för någon annans än den registrerades rättigheter.

I den föreslagna bestämmelsen finns dessutom en uppräkningslista av de polisregister till vilka rätt till insyn inte finns över huvud taget samt information om att dataombudsmannen på begäran av den registrerade kan kontrollera att uppgifterna om den registrerade i även dessa register är lagenliga. Den föreslagna regleringen motsvarar i sak regleringen i nuvarande 15 § lagen om polisens personregister. Med kontrollen av att uppgifterna är lagenliga avses inte kontroll av att det ursprungliga inhämtandet av uppgifterna varit lagenligt eller ändamålsenligt, utan att de behandlas på ett lagenligt sätt.

46 §. *Utövande av rätten till insyn i fråga om uppgifterna i Europeiska polisbyråns informationssystem.* Enligt artikel 19 i Europakonventionen kan en registrerad framställa en begäran om kontroll i valfri medlemsstat hos behörig nationell myndighet. På kontrollbegäran tillämpas lagstiftningen i den medlemsstat där personen i fråga har framställt sin begäran om rätt till tillgång till uppgifterna.

Den föreslagna regleringen motsvarar till sitt innehåll regleringen i nuvarande 16 a § lagen om polisens personregister. I fråga om begäran om kontroll och insyn föreslås att bestämmelsen förtydligas med en uppgift om att begäran skall framställas till polisinrättningen i häradet. Av informationsskäl föreslås dessutom att ett omnämnande om dataombudsmannens rätt att i övervakningssyfte få tillgång till Europeiska polisbyråns informationsregister fogas till bestämmelsen.

47 §. *Utövande av rätten till insyn i den datafil som upprätthålls av den tekniska stöd-*

funktionen i Schengens informationssystem. Enligt artikel 109 i Schengenkonventionen skall den registrerades rätt att kontrollera uppgifter höra under lagen hos den part som han vänder sig till.

Den föreslagna regleringen motsvarar i sak regleringen i nuvarande 16 b § lagen om polisens personregister. Det föreslås att beträffande begäran om kontroll skall även här förtydligas att en begäran hos polisen skall framställas till polisinsrättningen i häradet.

8 kap. Särskilda bestämmelser

48 §. *Närmare bestämmelser och anvisningar.* Den föreslagna regleringen motsvarar till sitt innehåll regleringen i nuvarande 25 § lagen om polisens personregister, dock med beaktande av de begränsningar gällande utfärdandet av förordningar och delegering av lagstiftningsbehörighet om vilka bestäms i grundlagen. Helheter, om vilka kan utfärdas närmare bestämmelser, skall uttryckligen nämnas. Sådana helheter är t.ex. procedurbestämmelser om givande av tekniska anslutning till andra myndigheter, beslut som gäller utlämnande av uppgifter och fullgörande av rätten till insyn.

49 §. *Ikraftträdande.* Lagen föreslås träda i kraft tidigast inom sex månader från det att den har blivit stadfäst.

1.2. Lagen om nödcentraler

8 §. *Rätt att få uppgifter ur register.* Det föreslås att hänvisningen till lagen om polisens personregister i den i lagen om nödcentraler ingående bestämmelsen gällande rätten för anställda vid nödcentraler att få uppgifter ur register ändras så att den överensstämmer med den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

12 §. *Utlämnande av larmuppgifter till nödcentralsverket.* Det föreslås att hänvisningen till lagen om polisens personregister i den i lagen om nödcentraler ingående bestämmelsen gällande utlämnandet av larmuppgifter till nödcentralsverket ändras så att den överensstämmer med den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

12 a §. *Den registrerades rättigheter.* Av

samordningsskäl föreslås att till lagen fogas en bestämmelse enligt vilken i fråga om den registrerades rätt till sådana uppgifter i nödcentralsdatasystemet för vilkas del polisen är registeransvarig tillämpas samma regler som i fråga om den registrerades rätt till uppgifter ur polisens egna personregister.

1.3. Lagen om utlänningsregistret

4 a §. *Den registrerades rättigheter.* Det föreslås att till lagen om utlänningsregistret av samordningsskäl fogas en bestämmelse enligt vilken i fråga om den registrerades rätt till sådana uppgifter i utlänningsregistret i fråga om vilka polisen är registeransvarig tillämpas samma regler som i fråga om den registrerades rätt till uppgifter ur polisens egna personregister.

1.4. Skjutvapenlagen

113 §. *Polisens skyldighet att föra register.* Det föreslås att om utplåningen av uppgifter om vapentillstånd föreskrivs i 23 § 1 mom. 1 punkten lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Därför föreslås att 113 § 3 mom. skjutvapenlagen upphävs såsom onödig.

1.5. Lagen om privata säkerhetstjänster

44 §. *Uppgifter som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen.* Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att den överstämmer med 3 § 3 mom. 5 punkten i föreslaget till lag om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Paragrafens hänvisningar till författningar föreslås ändras så att man i författningstexten hänvisar till lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet samt till statsrådets förordning i anslutning till denna i stället för lagen om polisens personregister. I paragrafen föreslås intas ett omnämnande om anordnare av sådan specialutbildning för väktare i att använda maktmedel som avses i 29 § 2 mom., varvid de uppgifter som gäller dessa skall också kunna inkluderas uppgifter som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen.

47 §. *Återkallande av godkännande som ansvarig föreståndare.* Till paragrafen före-

slås fogas ett nytt 3 mom. med stöd av vilken den som godkänts som ansvarig föreståndare i de fall som anges i 2 mom. kan ges en varning i stället för att godkännandet återkallas. Varning kan ges bl.a. i anslutning till överträdelse av villkoren för godkännandet eller brott eller oegentligheter i de fall där överträdelsen av villkoren för godkännandet eller brottet eller det felaktiga förfarandet är ringa. Dessutom förutsätts att återkallande av godkännandet skall anses vara oskäligt med hänsyn till förhållandena. En varning får i många fall en person som förfarit klandervärt att skärpa sig, om det blir fråga om hans möjligheter att fortsätta i sitt arbete och yrke. I mycket obetydliga fall kan också en inofficiell varning som inte baserar sig på några bestämmelser i praktiken vara ett effektivt medel.

Den ansvariga föreståndaren kan också ges en varning när det har inträffat sådana förändringar i förhållanden som hänför sig till hans redbarhet, pålitlighet eller personliga egenskaper som gör att auktorisationsmyndigheten bör överväga att återkalla godkännandet. Om återkallande av godkännandet med anledning av dylika förändringar kan betraktas som oskäligt med hänsyn till förhållandena, kan personen i fråga ges en varning.

Varningens effekt som påföljd förbättras i och med att säkerhetsbranschens riksomfattande tillsynsuppgifter tas i bruk. Alla auktorisations- och tillsynsmyndigheter får då tillgång till information om en varning som getts en ansvarig föreståndare.

48 §. *Återkallande av godkännande som väktare eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter.* Vad gäller motiveringen, hänvisas till det som anförts i samband med 47 §. När det gäller väktare och utförare av säkerhetsskyddsuppgifter skall en varning dock ges av häradets polisinställning.

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter

Med stöd av den nuvarande lagen om polisens personregister har utfärdats en förordning om polisens personregister. I förordningen bestäms närmare om innehållet i registerbeskrivningen, datainnehållet i perma-

nenta riksomfattande personregister som förs med automatisk databehandling, utlåtanden om tillförlitlighet och bemyndigande att meddela föreskrifter.

Om innehållet i registerbeskrivningen bestäms för närvarande mycket detaljerat i 10 § personuppgiftslagen. Eftersom det föreslås att datainnehållet i permanenta riksomfattande personregister som förs med automatisk databehandling skall regleras på lagnivå och om säkerhetsutredningar föreskrivs i lagen om säkerhetsutredningar finns det inte längre något behov av att med stöd av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet utfärda bestämmelser på förordningsnivå.

Enligt 48 § i den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet kan genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förfaringssätt som gäller givande av teknisk anslutning, beslut om utlämnande av uppgifter och utövande av rätt till insyn.

Avsikten är att polisens högsta ledning kan meddela närmare anvisningar om vidtagande av åtgärder som hör till polisen samt fastställa formulären för de blanketter som skall användas i anslutning till dessa åtgärder.

De föreskrifter och anvisningar som för närvarande meddelas av polisens högsta ledning skall sålunda uppdateras till behövliga delar.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft cirka sex månader efter det att riksdagen har antagit dem och lagarna blivit stadfästa. Eftersom den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet förutsätter behövlig information och utbildning har en sådan övergångsperiod ansetts vara behövlig.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 10 § 1 mom. grundlagen är vars och ens privatliv tryggt. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Riksdagens grundlagsutskott har vid bedömning av bestämmelserna i 8 § 1 mom. regeringsformen (senare 10 § 1 mom. grundlagen) generellt betonat betydelsen av

detaljerade och exakta bestämmelser i lagen. Utskottet påpekade särskilt att också frågan om hur länge uppgifter i personregister skall förvaras omfattas av kravet i nämnda grundlagrum att det skall bestämmas om den i lag (GrUU 8/1995 rd, 7/1997 rd och 29/1997 rd).

Genom förändret av polisens personregister går man in för att för egen del möjliggöra att polisen på ett effektivt sätt kan genomföra de uppgifter som ankommer på den, bl.a. att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt förebygga brott, reda ut brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning. Genom att sköta sina uppgifter på ett effektivt sätt säkerställer polisen att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna på det sätt som avses i 22 § grundlagen tillgodoses i fråga om olika personer, bl.a. personer som är potentiella eller verkliga offer för brott och ordningsstörningar. Därför finns det ett vägande samhälleligt behov av att föra register.

De föreslagna ingrepp i den enskildes pri-

vatliv, som till merparten motsvarar de nuvarande, har visat sig vara nödvändiga för att de mål som nämns ovan skall kunna uppnås. Såsom det konstateras ovan har polisens grundläggande uppgifter och sålunda även syftet med databehandlingen bibehållits oförändrade.

Avsikten är att den föreslagna lagen innehåller noggrant avgränsade och exakta grundläggande bestämmelser om polisens personregister, deras syfte och informationsinnehåll, om hur länge uppgifterna i registren skall förvaras, användningen och utlämnandet av uppgifter inom polisorganisationen samt om utlämnande av uppgifter genom teknisk anslutning och till utlandet.

På grund av vad som anförs ovan skall det anses att den föreslagna lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning. Det är dock skäl att av riksdagens grundlagsutskott begära utlåtande om propositionen.

Med stöd av vad som anförts ovan förläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på automatisk behandling av sådana personuppgifter som behövs för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § polislagen (493/1995) och på annan behandling av sådana personuppgifter, då personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant. På behandling av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om inte något annat föreskrivs i denna eller i någon annan lag.

Utöver vad som föreskrivs i denna lag iakttas internationella avtal som är bindande för Finland.

2 kap.

Polisens informationssystem

2 §

Informationssystemet för polisärenden

Informationssystemet för polisärenden är ett permanent personregister som är avsett för polisens riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling. Informationssystemet för polisärenden kan innehålla sådana uppgifter om personer som det är nödvändigt att behandla för skötseln av

de uppgifter som anges i 1 § 1 mom. polislagen.

I informationssystemet får, av de uppgifter som gäller identiteten i fråga om en person som är misstänkt för brott eller är föremål för förundersökning, polisundersökning, polisens åtgärder eller tvångsmedel, registreras persons fullständiga namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, nationalitet, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktuppgift, uppgift om att personen avlidit, uppgifterna i en utländsk persons resedokument samt sådana uppgifter om personen som påverkar hans eller hennes egen säkerhet eller polisens säkerhet i arbetet.

I informationssystemet får även annan nödvändig information som inhämtats för skötseln av de uppgifter som anges i 1 § 1 mom. polislagen registreras enligt följande:

1) för att en person skall kunna nås, övervakas, observeras och skyddas, i fråga om personer som är efterlysta eller som har meddelats närings-, besöks- eller reseförbud eller som är villkorligt frigivna samt personer som ett besöksförbud avses skydda eller som är föremål för observation, orsaken till åtgärden, de begärda åtgärderna, den myndighet som har hand om efterlysningen, preskription av efterlysningen och andra uppgifter som behövs vid övervakningen av efterlysningar (*efterlysningsuppgifter*),

2) för att man skall kunna finna fordon och registreringsskyltar som tillgripits eller efterspanas av någon annan orsak, identifieringsuppgifter gällande dessa, för att denna egendom skall kunna återställas till ägaren eller innehavaren, nödvändiga uppgifter samt för att personer som är efterspanade eller före-

mål för observation och som rör sig med motorfordon skall kunna nås, nödvändiga uppgifter om dessa personer (*uppgifter om efterspanade motorfordon*),

3) för att man skall kunna finna egendom som någon har förlorat genom brott, som har omhändertagits av polisen, som har förkommit eller innehafts av en försvunnen person, identifieringsuppgifter gällande denna egendom, för att egendomen skall kunna återställas till ägaren eller innehavaren nödvändiga uppgifter samt uppgifter som behövs för utredning av fall då någon har försvunnit (*egendomsuppgifter*),

4) för att tiden för frihetsberövande skall kunna följas och övervakas samt säkerheten vid förvaring tryggas, i fråga om personer som har gripits, anhållits eller häktats med stöd av förundersökningslagen (449/1997), tvångsmedelslagen (450/1987), polislagen eller någon annan författning, de i 22 § förordningen om förundersökning och tvångsmedel (575/1988) avsedda uppgifterna som gäller anhållande, uppgifter som hänför sig till brottsanmälningar och gripande samt i enskilda fall uppgifter som påverkar säkerheten vid förvaring av den som har förlorat sin frihet (*uppgifter om anhållna*),

5) för en samlad sökning av registrerade brottsanmälningar, i fråga om personer som är misstänkta för brott, brottsanmälningsnummer, gärningsdagen och gärningsplatsen, brottsbeteckning, tidpunkten för åtalprekription samt straff och andra påföljder för brott (*uppgifter om brottsanmälningsindex och påföljder*),

6) för att polisenheterna skall kunna under rättas och för inriktande av övervakningen, av polisen registrerade uppgifter om vilka det är skäl att särskilt informera på grund av att saken är brådskande, att det är fråga om en farosituation eller för att brott skall kunna förebyggas eller på grund av skäl som har samband med utredningen (*uppgifter för förmedling av meddelanden*),

7) för klassificering och analys av tillvägagångssättet i fråga om brott som misstänks ha skett, anmälningsuppgifter som baserar sig på anmälan om brott och undersökningsprotokoll, uppgifter om målsäganden, uppgifter om den som misstänks för brott, uppgifter som gäller individualisering av brott och be-

skrivning av händelseförloppet, uppgifter om egendom som har åtkommit genom brott, uppgifter som beskriver klassificeringen av gärningsmannen, händelsen eller gärningen samt uppgifter som behövs för sammanlänkning och teknisk undersökning av brott (*uppgifter om tillvägagångssätt*),

8) för att man skall kunna finna personer som anmäls försvunna, nödvändiga uppgifter om försvunna personer och för att man skall kunna identifiera okända avlidna för identifieringen nödvändiga uppgifter om okända avlidna (*identifieringsuppgifter*),

9) för identifiering av personer som misstänks för brott, för utredning av brott och för registrering av gärningsmän, i fråga om personer som misstänks för brott, signalement enligt 6 kap. 4 § tvångsmedelslagen och DNA-profiler enligt 5 § i nämnda kapitel, videobilder på en person och spår efter en persons skor, uppgifter som hänför sig till ett brott som misstänks ha skett samt uppgifter som gäller registrering samt klassificering av en person (*signalementsuppgifter*),

10) för utförande och registrering av undersökningar och handräckningsuppdrag, uppgifter som erhållits vid förundersökning som avses i förundersökningslagen, vid undersökning som avses i polislagen, i samband med polisåtgärder eller vid utförandet av ett handräckningsuppdrag eller i samband med tillämpning av tvångsmedelslagen (*uppgifter om undersökning och handräckning*) enligt följande:

a) om personer som misstänks för brott samt personer som gjort anmälan, uppträder som vittnen eller målsägande eller som har något annat samband med anmälan,

b) om rubriceringar i brottsanmälningar och övriga anmälningar, tvångsmedel, polisens åtgärder samt olika skeden i förundersökning och polisundersökning,

c) om andra nödvändiga beskrivningar, omständigheter och specificeringar som hänför sig till polisens uppgifter eller åtgärder eller till en händelse,

11) för sökning av en handling i polisens datorarkiv anmälan om uppgifter om undersökningen och handräckningen, identifieringsuppgifter i fallet samt sammandrag av redogörelsen (*arkivuppgifter om undersökning och handräckning*).

3 §

Informationssystemet för förvaltningsärenden

Informationssystemet för förvaltningsärenden är ett permanent personregister som är avsett för polisens riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling. Informationssystemet för förvaltningsärenden kan innehålla sådana uppgifter om personer som det är nödvändigt att behandla för skötseln av de uppgifter som anges i 1 § 3 mom. polislagen.

I informationssystemet får, av de uppgifter som gäller identiteten i fråga om en person, registreras personens fullständiga namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, nationalitet, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktuppgift, uppgift om att personen avlidit samt uppgifterna i en utländsk persons resedokument.

I informationssystemet får även annan nödvändig information som inhämtats för skötseln av de uppgifter som anges i 1 § 3 mom. polislagen registreras enligt följande:

1) för skötseln av polisens uppgifter enligt skjutvapenlagen (1/1998) sådan nödvändig information om ansökan, tillstånd, polisens åtgärder, beslut, hinder, anmärkning, anmälan och inspektion som avses i nämnda lag (*uppgifter om vapentillstånd*),

2) för skötseln av polisens uppgifter enligt lagen om identitetskort (829/1999) sådan nödvändig information om ansökan, beslut, tillstånd, polisens åtgärder, hinder, anmärkning och anmälan som avses i nämnda lag och för skötseln av polisens uppgifter enligt passlagen (642/1986), uppgifter om passansökningar och beslut i ärenden som gäller pass, uppgifter om pass eller andra resedokument som har utfärdats av en finsk myndighet, uppgifter om pass som förkommit, blivit stulna eller omhändertagits samt uppgifter om hinder mot utfärdande av pass och anmärkningar som hänför sig till ärenden som gäller pass (*uppgifter om identitetskort och pass*),

3) för identifiering av en person och för utarbetande av en handling som styrker identi-

teten, ett fotografi av personen och personens namnteckningsprov, vilka personen lämnat till polisen eller en myndighet inom utrikesförvaltningen vid ansökan om ett sådant tillstånd eller beslut för vars beredning fotografiet och namnteckningsprovet behövs; med personens samtycke får det fotografi och namnteckningsprov som registrerats i bilduppgifter även användas till beredningen av ett annat tillstånd eller ett annat beslut som personen ansökt om än till framställning av den handling för vilken fotografiet och namnteckningsprovet har lämnats (*bilduppgifter*),

4) i det syfte som anges i 4 kap. lagen om säkerhetsutredningar (177/2002), en anteckning om att en person har varit föremål för en i nämnda lag avsedd begränsad säkerhetsutredning samt den tidpunkt då utredningen lämnades och andra uppgifter som behövs för att specificera utredningen (*uppgifter om den lokala polisens säkerhetsutredningar*),

5) för skötseln av polisens uppgifter enligt lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002) och lagen om ordningsvakter (533/1999) sådan nödvändig information om ansökan, beslut, kort, polisens åtgärder, hinder, anmärkning, anmälan och inspektion som avses i lagen om privata säkerhetstjänster och i de bestämmelser som utfärdas med stöd av den samt sådan nödvändig information om ansökan, beslut, tillstånd, kort, polisens åtgärder, hinder, anmärkning och anmälan som avses i lagen om ordningsvakter och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den (*uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen*),

6) för skötseln av uppgifter enligt 53 a § utlänningslagen (378/1991) i nämnda paragraf avsedda signalement på en i paragrafen avsedd utlänningshandling samt uppgifterna i ett resedokument (*uppgifter för identifiering av utlänningshandlingar*).

4 §

Informationssystemet för misstänkta

Informationssystemet för misstänkta är ett permanent personregister som är avsett för polisens riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling.

Informationssystemet för misstänkta kan innehålla information som för skötseln av uppgifter enligt 1 § 1 mom. polislagen inhämtats genom kriminalunderrättelseverksamhet, observation eller iakttagelser som gäller personer som skäligen kan misstänkas

1) göra eller ha gjort sig skyldig till ett brott på vilket kan följa fängelse eller

2) medverka eller ha medverkat till ett brott på vilket kan följa fängelse i mer än sex månader eller till straffbart bruk av narkotika.

Av de uppgifter som gäller identiteten i fråga om en person får registreras personens fullständiga namn, födelsedatum, personbe-teckning, kön, modersmål, nationalitet, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktuppgift, uppgift om att personen avlidit samt uppgifterna i en utländsk persons resedokument.

Informationssystem för misstänkta får genom teknisk anslutning användas endast av polispersonal som förordnats till kriminalunderrättelse- och observationsuppgifter.

5 §

Skyddspolisens funktionella informationssystem

Skyddspolisens funktionella informationssystem är ett permanent personregister som är avsett för skyddspolisens bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling.

Skyddspolisens funktionella informationssystem kan innehålla uppgifter som det är nödvändigt att behandla för förebyggande eller utredning av förehavanden eller brott som äventyrar rätts- och samhällsordningen eller statens säkerhet.

Av de uppgifter som gäller identiteten i fråga om en person får registreras personens fullständiga namn, födelsedatum, personbe-teckning, kön, modersmål, nationalitet, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, adress och telefonnummer eller annan kontaktuppgift, uppgift om att personen avlidit samt uppgifterna i en utländsk persons resedokument.

I skyddspolisens funktionella informationssystem införs också uppgifter om en i lagen om säkerhetsutredningar avsedd normal sä-

kerhetsutredning och en omfattande säkerhetsutredning som skyddspolisen gjort, identitetsuppgifter för den som utredningen gäller och den tidpunkt då utredningen lämnades.

6 §

Polisens övriga personregister

Förutom de i 2—4 samt 30 och 31 § avsedda permanenta riksomfattande informationssystem som förs med hjälp av automatisk databehandling kan för polisens riksomfattande bruk användas temporära eller manuella personregister.

Med undantag för de informationssystem som avses i 2—5 § samt 30 och 31 § kan personregister för polisens bruk även inrättas

1) för flera än en polisenhets bruk eller

2) för en polisenhets bruk.

I personregister som polisen inrättat för skötseln av uppgifter enligt 1 § 1 mom. polislagen får endast information som behövs för skötseln av dessa uppgifter insamlas och registreras. I personregister som polisen inrättat för skötseln av uppgifter enligt 1 § 3 mom. polislagen får endast information som behövs för skötseln av dessa uppgifter registreras.

7 §

Registeransvarig

Polisens högsta ledning är registeransvarig för de personregister som avses i 2—4 § samt 30 och 31 § samt i 6 § 1 mom., skyddspolisen är registeransvarig för det personregister som avses i 5 § och den polisenhet som ansvarar för verksamheten är registeransvarig för det personregister som avses i 6 § 2 mom.

8 §

Inrättande av personregister

Om inrättande av ett personregister enligt 6 § 1 mom. beslutar polisens högsta ledning och om inrättande av ett personregister enligt 6 § 2 mom. beslutar den polisenhet som svarar för verksamheten.

För inrättande av andra än de i 2—5 § samt

30 och 31 § avsedda personregistren krävs ett skriftligt beslut. I beslutet om inrättande skall personregistrets ändamål anges.

9 §

Nödcentralsdatasystemet och utlänningsregistret

Bestämmelser om nödcentralsdatasystemet finns i lagen om nödcentraler (157/2000) och bestämmelser om utlänningsregistret i lagen om utlänningsregistret (1270/1997).

3 kap.

Specialbestämmelser om behandlingen av personuppgifter

10 §

Behandling av känsliga uppgifter

Uppgifter som avses i 11 § 3 punkten personuppgiftslagen får samlas in för och registreras i polisens personregister när de behövs med tanke på det ändamål som registret används för.

Uppgifter som avses i 11 § 1, 2 eller 4—6 punkten personuppgiftslagen får samlas in för och registreras i polisens personregister endast när det är nödvändigt för att ett visst uppdrag som ankommer på polisen skall kunna fullgöras. Uppgifter som avses i 4 punkten får dessutom samlas in för och registreras i ett personregister när det är nödvändigt för tryggnad av den registrerades egen säkerhet eller polisens skydd i arbetet.

Uppgifter som avses i 11 § 1, 2 och 4—6 punkten personuppgiftslagen får likväl inte samlas in för eller registreras i det personregister som avses i 31 §.

Bestämmelser om begränsningar i fråga om registrering av DNA-profiler finns i 6 kap. 5 § tvångsmedelslagen.

11 §

Uppgifter som erhållits genom avlyssning

Om en uppgift som har erhållits genom teknisk avlyssning som avses i polislagen

hänför sig till något annat brott än det för vars förhindrande eller avbrytande avlyssningen sker, får uppgiften inte införas i ett personregister, såvida inte uppgiften gäller ett brott för vars förhindrande eller avbrytande avlyssning får ske.

Om införande i personregister av uppgifter som erhållits genom teleavlyssning eller teknisk avlyssning enligt tvångsmedelslagen föreskrivs i tvångsmedelslagen.

12 §

Behandling av uppgifter som inte hänför sig till ett visst uppdrag

Information som erhållits i samband med ett visst uppdrag som ankommer på polisen och vilken behövs för att de uppgifter som avses i 1 § 1 mom. polislagen skall kunna skötas, men vilken inte hänför sig till uppdraget i fråga eller till ett annat uppdrag som redan sköts, får endast samlas in för eller registreras i personregister enligt 4, 5, 30 och 31 § samt i register som är avsedda att vara temporära enligt 6 § 2 mom. 2 punkten i de registreringssyften som anges i nämnda paragrafer.

13 §

Polisens rätt till uppgifter ur vissa register

Utöver vad som föreskrivs i polislagen eller i någon annan lag har polisen rätt att så som föreskrivs i 2 mom. ur vissa register få information som den behöver för att sköta sina uppgifter och föra sina personregister.

Polisen har, utan hinder av sekretessbestämmelserna, rätt att enligt avtal med den registeransvarige genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form få

1) ur Fordonsförvaltningscentralens informationssystem för vägtrafiken uppgifter som gäller fordon som polisen spanar efter eller som är föremål för förundersökning, polis- eller annan undersökning,

2) ur länsstyrelsernas informationssystem för trafik tillstånd uppgifter som behövs vid övervakningen av tillståndspliktig trafik och ur magistraternas motorbåtsregister uppgifter som behövs vid övervakningen av båttrafik,

3) ur justitieförvaltningens informationssystem uppgifter om brottmål som är eller har varit föremål för åtalsprövning, beslut av åklagare, brottmål som är eller har varit anhängiga vid domstol, domstolarnas laga-kraftvunna avgöranden, personer som efterlysts av justitieförvaltningsmyndigheterna, ur rättsregistercentralens informationssystem uppgifter om verkställigheten av bötesstraff samt ur kriminal- och fängvårdsmyndigheternas informationssystem uppgifter om personer som avtjänar eller har avtjänat straff som riktar sig mot friheten; om erhållande av uppgifter ur straffregistret föreskrivs dock i straffregisterlagen (770/1993),

4) ur Patent- och registerstyrelsens handelsregister anmälningar och meddelanden som gäller näringsidkare,

5) av ett teleföretag de uppgifter som avses i 5 a kap. 3 § tvångsmedelslagen, 31 c § polislagen eller 18 § lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom televerksamhet (565/1999),

6) ur utrikesministeriets informationssystem uppgifter angående beslut om pass, visum, uppehålls- eller arbetstillstånd,

7) ur utlänningsverkets informationssystem uppgifter som behövs vid behandlingen av ärenden som avses i utlänningslagen och vid tillsynen över att utlänningslagen iakttas,

8) ur befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem de uppgifter som avses i 4 och 5 § befolkningsdatalagen (507/1993).

14 §

Utlämnande av andra myndigheters uppgifter till polisen genom registrering vid direkt anslutning eller för registrering i maskinläsbar form

Till polisens personregister kan, enligt avtal med den registeransvarige, genom direkt anslutning eller i maskinläsbar form

1) justitieförvaltningsmyndigheterna, kriminal- och fängvårdsmyndigheterna samt rättsregistercentralen lämna ut uppgifter om personer som de har efterlyst,

2) gränsbevakningsväsendet, tullverket och militärmyndigheterna lämna ut uppgifter om personer som de har efterlyst, uppgifter om viseringspliktiga utlännningar, uppgifter som

gäller utlänningsars identitet och signalement samt uppgifter som behövs för förebyggande och utredning av brott som hör till gränsbevakningsväsendets och tullverkets behörighet,

3) myndigheterna inom utrikesförvaltningen lämna ut uppgifter angående beslut om pass, visum, uppehålls- eller arbetstillstånd.

4 kap.

Användning och utlämnande av uppgifter

15 §

Användning av uppgifter för sådant ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats

De personregister som polisen inrättat för riksomfattande bruk kan användas av polis-enheterna, med undantag av Polisyreshögskolan, Polisskolan, Polisens datacentral och Polisens teknikcentral. Det i 6 § 2 mom. avsedda personregister som inrättats för ett bruk som är mer begränsat än det riksomfattande får endast användas av de polisenheter för vilka det inrättats.

Polisen har rätt att använda informationen i ett personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som anges i 1 § 1 mom. polislagen, om informationen behövs för skötseln av dessa uppgifter. Polisen har rätt att använda informationen i ett personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som anges i 1 § 3 mom. polislagen, om informationen behövs för skötseln av de uppgifter för vilka den har samlats in och registrerats.

16 §

Användning av uppgifter för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats

Polisen har, om inte något annat föreskrivs nedan, rätt att använda uppgifterna i polisens personregister för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats, om uppgifterna behövs för

1) tryggande av statens säkerhet,

2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada,

3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse,

4) utredning av identitet i samband med ett visst uppdrag som ankommer på polisen och som nödvändigt kräver att någons identitet styrks,

5) beslut eller utlåtande som gäller beviljande eller giltighet av ett tillstånd, när tillståndet enligt gällande bestämmelser är beroende av sökandens eller tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet eller någon annan sådan egenskap, och bedömningen av egenskapen förutsätter uppgifter som hänför sig till sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av rusmedel, brottslighet eller våldsamma uppträdande.

Uppgifter i polisens personregister får användas även för polisens forsknings- och planeringsverksamhet. Uppgifter får också användas för polisens utbildningsverksamhet, om de är nödvändiga för att genomföra utbildningen.

Uppgifter i det i 4 § avsedda informationssystemet för misstänkta får inte användas för skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. 5 punkten.

17 §

Utlämnande av uppgifter till en annan polis-enhet för sådant ändamål för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats

En polisenhet har, för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 1 mom. polislagen, rätt att till en annan polisenhet lämna information ur ett personregister som inrättats för ett bruk som är mer begränsat än det riksomfattande, om informationen behövs för skötseln av dessa uppgifter.

Uppgifter som avses i 12 § får dock lämnas ut endast när de behövs för

1) tryggande av statens säkerhet,

2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av betydande egendomsskada,

3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse,

4) förebyggande och utredning av brottslighet som hör till Europeiska polisbyråns behörighet samt annan allvarlig brottslighet.

En polisenhet har, för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 3 mom. polislagen, rätt att till en annan polisenhet lämna information ur ett personregister som inrättats för ett bruk som är mer begränsat än det riksomfattande, om informationen behövs för skötseln av de uppgifter för vilka den har samlats in och registrerats.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får uppgifter lämnas ut även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

18 §

Utlämnande av uppgifter till en annan polis-enhet för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats

En polisenhet får till en annan polisenhet lämna uppgifter ur ett personregister som polisen inrättat för ett mer begränsat bruk än det riksomfattande för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats, om uppgifterna behövs för

1) tryggande av statens säkerhet,

2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada,

3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse,

4) utredning av identitet i samband med ett visst uppdrag som ankommer på polisen och som nödvändigt kräver att någons identitet styrks,

5) beslut eller utlåtande som gäller beviljande eller giltighet av ett tillstånd, när tillståndet enligt gällande bestämmelser är beroende av sökandens eller tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet eller någon annan sådan egenskap, och bedömningen av egenskapen förutsätter uppgifter som hänför sig till sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av rusmedel, brottslighet eller våldsamma uppträdande.

Uppgifter i skyddspolisens funktionella informationssystem som avses i 5 § eller det temporära personregister i 12 § som avses i 6 § 2 mom. 2 punkten får dock inte lämnas ut

för skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. 5 punkten.

Uppgifter i polisens personregister får även lämnas ut för polisens forsknings- och planeringsverksamhet. Uppgifter får också lämnas ut för polisens utbildningsverksamhet, om de är nödvändiga för att genomföra utbildningen.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får uppgifter lämnas ut även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

19 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Ur polisens personregister, med undantag för Europolinformationssystemet som avses i 30 § och Schengens nationella informationssystem som avses i 31 §, får polisen, utan hinder av sekretessbestämmelserna, genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form lämna ut behövliga uppgifter till

1) Fordonsförvaltningscentralen för upprätthållande av fordonsregistret inom informationssystemet för vägtrafiken och för tillverkning av körkort,

2) försvarsmaktens huvudstab för i lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten (1251/1995) avsedda säkerhets- och övervakningsuppgifter samt för brottsutredning och för i lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) avsedda säkerhetsutredningar,

3) gränsbevakningsväsendet för gränsbevakning, för genomförande av gränskontroller samt för övervakning av personers inresa och utresa,

4) tullverket för övervakning av utlandstrafiken, för förebyggande och utredning av tullbrott samt för övervakning av personers inresa och utresa,

5) domstolar för behandling av ärenden som gäller skjutvapen, vapendelar, patroner eller särskilt farliga projektiler,

6) domstolar för följande av efterlysningar, kriminal- och fängvårdsmyndigheter för följande av efterlysningar och beslut om besöksförbud som gäller personer som dömts till straff som riktar sig mot friheten samt för

behandlingen av tillståndsärenden och övervakningen av att tillståndsvillkoren iakttas samt till justitieministeriet och militärmyndigheterna för följande av dessas egna efterlysningar,

7) utrikesministeriet och finska beskickningar för beviljande av pass, visum och uppehålls- eller arbetstillstånd,

8) Utlänningsverket för behandling av ärenden som gäller finskt medborgarskap, utlänningars inresa till landet, vistelse och arbete i landet samt flyktingar och asyl,

9) allmänna åklagare i den utsträckning som föreskrivs i 11 § lagen om allmänna åklagare (199/1997),

10) en tjänsteman som har sådana särskilda polisbefogenheter som föreskrivs i 8 § polislagen för utförande av uppgifter som avses i 1 § polislagen; i fråga om utlämnande av uppgifter gäller bestämmelserna i 17 § 1—3 mom. och 18 § 1 och 2 mom.

Tjänstemän vid försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet eller tullverket, vilka förordnats till uppgifter som gäller kriminalunderrättelse eller observation, kan, utan hinder av sekretessbestämmelserna, av polisens högsta ledning av särskilda skäl få teknisk anslutning till det informationssystem för misstänkta som avses i 4 §. Detsamma gäller sådana tjänstemän vid fängvårdsväsendet vilka förordnats till uppgifter som gäller kriminalunderrättelse eller observation och som har de särskilda polisbefogenheter som regleras i 8 § polislagen.

20 §

Beslut om utlämnande av uppgifter

Beslut om utlämnande av uppgifter ur polisens personregister fattas av den registeransvarige eller av en annan polisenhet som den registeransvarige har förordnat till uppgiften. Polisenheten skall utse ett tillräckligt antal personer som beslutar om utlämnande av uppgifter ur personregistren.

När beslut om utlämnande fattas skall för trygghet av datasekretessen och datasäkerheten i fråga om den registrerade beaktas arten av de uppgifter som skall lämnas ut.

21 §

Säkerhetsutredningar

När skyddspolisen gör i lagen om säkerhetsutredningar avsedda normala säkerhetsutredningar och omfattande säkerhetsutredningar har den rätt att använda uppgifter som införts i informationssystemet för polisärenden, informationssystemet för förvaltningsärenden och skyddspolisens funktionella informationssystem och rätt att få uppgifter som finns i justitieförvaltningens informationssystem med uppgifter om brottmål som är eller har varit föremål för åtalsprövning samt uppgifter i domslutssystemet. Om skyddspolisens rätt att få andra uppgifter som kan användas i normala säkerhetsutredningar och omfattande säkerhetsutredningar bestäms särskilt.

När polisen gör en begränsad säkerhetsutredning har den rätt att använda uppgifter som finns i informationssystemet för polisärenden och rätt att få uppgifter som finns i justitieförvaltningens informationssystem med uppgifter om brottmål som är eller har varit föremål för åtalsprövning samt uppgifter i domslutssystemet, samt sådana andra uppgifter som polisen har rätt att få för detta ändamål av andra myndigheter enligt vad som bestäms någon annanstans i lag.

5 kap.

Utplåning och arkivering av uppgifter

22 §

Utplåning av uppgifter ur informationssystemet för polisärenden

Ur informationssystemet för polisärenden skall uppgifter utplånas enligt följande:

1) av efterlysningssuppgifterna uppgifter om näringsförbud då fem år har förflutit sedan näringsförbudet upphörde, uppgifter om besöksförbud då två år har förflutit sedan besöksförbudet upphörde och andra efterlysningssuppgifter då tre år har förflutit sedan efterlysningen återkallades,

2) uppgifter om efterspanade motorfordon då ett år har förflutit sedan efterlysningen

återkallades, dock senast då tio år har förflutit sedan efterlysningen antecknades,

3) egendomsuppgifter då ett år har förflutit sedan egendomen återställdes till innehavaren eller såldes på auktion eller förstördes, dock senast då tio år har förflutit sedan uppgiften antecknades,

4) uppgifter om anhållna då tio år har förflutit sedan den sista uppgiften antecknades, i fråga om en person som gripits med stöd av 11 § polislagen dock senast då fem år har förflutit sedan uppgiften antecknades,

5) uppgifter ur brottsanmälningsexet och uppgifter om påföljder då ett år har förflutit sedan åtalsrätten för det misstänkta brottet preskriberades; brottsanmälningssuppgifter, till vilka har fogats uppgifter om straff eller andra uppgifter om påföljder, utplånas dock från det beslutet vann laga kraft enligt följande:

a) uppgifter om böter eller samfundsböter, om ungdomsstraff eller avsättning sedan fem år har förflutit,

b) uppgifter om fängelsestraff på högst två år och om samhällstjänst sedan tio år har förflutit,

c) uppgifter om fängelsestraff på över två och högst fem år samt om dom genom vilken någon lämnats obestraftad med stöd av 3 kap. 3 § strafflagen (39/1889) sedan tjugo år förflutit,

6) uppgifter om förmedling av meddelanden då två år har förflutit sedan meddelandet har förmedlats,

7) uppgifter om tillvägagångssätt och om signalement då ett år har förflutit

a) sedan förundersökningen avslutats då den visat att inget brott begåtts,

b) sedan förundersökningsmyndigheten med stöd av 2 § 2 mom. förundersökningslagen beslutade avstå från åtgärder för att väcka åtal mot den som gjort sig skyldig till ett brott,

c) sedan åtalsrätten för det misstänkta brottet preskriberats då förundersökningen har visat att ingen kan åtalas,

d) sedan den registeransvarige fått kännedom om åklagarens beslut om att med stöd av 1 kap. 7 eller 8 § lagen om rättegång i brottmål (689/1997) eller något annat motsvarande lagrum avstå från åtgärder för att väcka åtal mot den som har gjort sig skyldig

till ett brott eller om åklagarens beslut enligt vilket det i saken inte är fråga om ett brott eller inte finns bevis på brott,

e) sedan den registeransvarige fått kännedom om en domstols lagakraftvunna avgörande enligt vilket ett åtal som väckts mot den registrerade förkastats eller ett åtal som väckts förkastats på grund av att åtalsrätten preskriberats,

8) identifieringsuppgifter då ett år har förflutit sedan en person påträffades eller en okänd avliden identifierades,

9) av undersöknings- och handräckningsuppgifterna brottsanmälningsuppgifter då ett år har förflutit sedan åtalsrätten för det misstänkta brottet preskriberades och övriga anmälningsuppgifter då fem år har förflutit sedan anmälningen registrerades; om en brottsanmälan gäller flera brott utplånas uppgifterna då ett år har förflutit sedan åtalsrätten för det grävsta misstänkta brottet preskriberats; om endast en tidsintervall under vilken brottet har begåtts har kunnat fastställas, beräknas tiden för utplåning av uppgifter från och med den senare tidpunkten.

Bestämmelser om utplåning av DNA-profiler finns i 6 kap. 6 § tvångsmedelslagen.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 och 2 mom. utplånas ur informationssystemet anteckningar om personer under 15 år som misstänks för brott, när ett år har förflutit sedan den registrerade fyllde 18 år, om inte en kortare tid för utplåning av uppgifterna föreskrivs. Uppgifterna skall dock inte utplånas på denna grund om

1) anmälan gäller andra misstänkta för brott och uppgifterna om dem inte ännu utplånas,

2) någon av anteckningarna gäller en brottslig gärning för vilken inte föreskrivs någon annan påföljd än fängelse, eller

3) det i fråga om en person under 15 år som registrerats som misstänkt för brott införs nya anteckningar om misstanke om brott innan personen har fyllt 18 år.

Utan hinder av bestämmelserna i 1—3 mom. skall alla uppgifter om en person utplånas ur informationssystemet senast ett år efter den registrerades död.

Utan hinder av vad som i 1—4 mom. föreskrivs om undersöknings- och handräckningsuppgifter, identifieringsuppgifter, egen-

domsuppgifter och uppgifter om efterspanade fordon, utplånas dock inte uppgifterna om en fortsatt lagring av dem är nödvändig med tanke på undersökning eller övervakning som hänför sig till anmälan i fråga. Personuppgifter skall inte heller utplånas om det till personuppgifterna har fogats uppgifter som hänför sig till en persons egen säkerhet eller polisens säkerhet i arbetet. Behovet av att fortfarande bevara uppgifterna undersöks senast tre år efter att deras nödvändighet senast kontrollerades och den nya kontrollen antecknas.

Oberoende av de förvaringstider som anges i 1—5 mom. utplånas dock arkivuppgifter som gäller undersökning och handräckning när 50 år har förflutit sedan anmälningen registrerades.

23 §

Utplåning av uppgifter ur informationssystemet för förvaltningsärenden

Ur informationssystemet för förvaltningsärenden skall uppgifter utplånas enligt följande:

1) av uppgifterna om vapentillstånd, uppgifter om beslut då tio år har förflutit sedan beslutet fattades eller förföll eller den i beslutet angivna giltighetstiden gick ut, tillståndsuppgifter då tio år har förflutit sedan utgången av tillståndets giltighetstid, uppgifter om hinder och anmärkningar samt andra registrerade uppgifter då tio år har förflutit sedan uppgiften antecknades,

2) av uppgifterna om identitetskort och om pass samt av uppgifterna som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen, uppgifter om beslut då tio år har förflutit sedan beslutet fattades eller förföll eller den i beslutet angivna giltighetstiden gick ut, uppgifter om hinder, anmärkningar och kontroll samt andra registrerade uppgifter då tio år har förflutit sedan uppgiften antecknades,

3) bilduppgifter då tre år har förflutit sedan utgången av giltighetstiden för det av polisen beviljade tillstånd eller det administrativa beslut för vars beredning fotografiet eller namnteckningsprovet av en person senast användes,

4) uppgifter om den lokala polisens säkerhetsutredningar då ett år har förflutit sedan

en ny begränsad säkerhetsutredning lämnades, dock senast då tio år har förflutit sedan utredningen lämnades,

5) uppgifter om identifiering av utlänningar då tio år har förflutit sedan registreringen; om den registrerade beviljats finskt medborgarskap utplånas dock uppgifterna då ett år har förflutit sedan den registeransvarige fått kännedom om att medborgarskapet erhållits.

Alla uppgifter om en person skall dock utplånas ur informationssystemet senast ett år efter den registrerades död, om inte särskilda skäl för en fortsatt lagring av uppgifterna föreligger. Behovet av att fortfarande bevara uppgifterna undersöks senast fem år efter att deras nödvändighet senast kontrollerades och den nya kontrollen antecknas.

24 §

Utplåning av uppgifter ur informationssystemet för misstänkta

Ur informationssystemet för misstänkta skall uppgifter utplånas då tio år har förflutit sedan den sista uppgiften infördes.

25 §

Utplåning av uppgifter ur skyddspolisens funktionella informationssystem

Uppgifter om en person skall utplånas ur skyddspolisens funktionella informationssystem då 25 år har förflutit sedan den sista uppgiften infördes. De uppgifter i informationssystemet som gäller normala säkerhetsutredningar samt omfattande säkerhetsutredningar utplånas då ett år har förflutit sedan en ny motsvarande utredning lämnades, dock senast då tio år har förflutit sedan utredningen lämnades.

26 §

Utplåning av uppgifter ur övriga personregister

Ur de i 6 § avsedda personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 1 mom. polislagen utplånas uppgifter enligt följande:

1) ur personregister som har inrättats för polisens riksomfattande bruk och som förs manuellt, då ett år har förflutit sedan den registrerades död,

2) ur personregister som har inrättats för en eller flera polisenheters bruk, då tio år har förflutit sedan den gärning, åtgärd eller händelse som föranledde registreringen antecknades, om inte en fortsatt lagring av uppgifterna är nödvändig på grund av undersökning eller övervakning. Behovet av att fortfarande bevara uppgifterna undersöks senast tre år efter att deras nödvändighet senast kontrollerades och den nya kontrollen antecknas.

Personuppgifter utplånas inte på de grunder som anges i 1 mom., om det till personuppgifterna har fogats sådana uppgifter som gäller en persons egen säkerhet eller polisens säkerhet i arbetet. Behovet av att fortfarande bevara uppgifterna undersöks senast tre år efter att deras nödvändighet senast kontrollerades och den nya kontrollen antecknas.

Ur de i 6 § avsedda personregister som har inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 3 mom. polislagen utplånas uppgifter då ett år har förflutit sedan den registrerades död.

Om ett tillfälligt personregister som inrättats för polisens bruk inte längre behövs skall det utplånas om det inte arkiveras.

27 §

Uppgift som konstaterats vara felaktig

En uppgift som har konstaterats vara felaktig skall antecknas som felaktig och den får bevaras, om det är nödvändigt för att trygga rättigheter som tillkommer någon annan part eller en person som hör till polispersonalen. En sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga dessa rättigheter.

En uppgift som har konstaterats vara felaktig får dock inte bevaras i det register som avses i 31 §.

En uppgift som konstaterats vara felaktig och som bevaras med stöd av 1 mom. skall utplånas genast när den med tanke på trygghandlet av rättigheter inte längre är behövlig, dock senast då fem år har förflutit sedan tiden för utplåning av uppgiften gått ut.

28 §

Arkivering av uppgifter

Om arkivväsendets uppgifter och om handlingar som skall arkiveras gäller vad som föreskrivs i arkivlagen (831/1994) eller bestäms med stöd av den.

6 kap.

Specialbestämmelser om behandling av personuppgifter i samband med internationellt polissamarbete

29 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) Europolkonventionen konventionen om upprättandet av en europeisk polisbyrå (FördrS 79/1998) som ingåtts på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen,

2) Europeiska polisbyrån den polisbyrå som Europeiska unionens medlemsstater upprättat genom Europolkonventionen,

3) behöriga Europolmyndigheter polisen, undersökningsavdelningen vid försvarsmaktens huvudstab, gränsbevakningsväsendet samt tullverket,

4) Europeiska polisbyråns informationssystem det informationssystem som avses i artikel 7 i Europolkonventionen,

5) Schengenkonventionen konventionen om tillämpning av Schengenavtalet mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (FördrS 23/2001),

6) Schengenstat de avtalslutande parterna i Schengenkonventionen samt Island och Norge,

7) behöriga Schengenmyndigheter de finska myndigheter som nämns i den förteckning som Finland överlämnat till den verkställande kommitté som avses i artikel 101.4 i Schengenkonventionen och vilka enligt artikel 101.1 och 101.2 i Schengenkonventionen har rätt att genom en teknisk anslutning söka uppgifter i Schengens informationssystem,

8) Schengens informationssystem ett informationssystem som består av en nationell enhet för varje Schengenstat samt en teknisk stödfunktion; den tekniska stödfunktionen upprätthåller en datafil som garanterar att de nationella enheternas datafiler är enhetliga till sitt innehåll.

30 §

Europolinformationssystemet

Europolinformationssystemet är ett permanent personregister som är avsett för polisens riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling.

Europolinformationssystemet kan innehålla sådana i 2—4 § avsedda uppgifter som skall behandlas för att förebygga och utreda brottslighet som hör till Europeiska polisbyråns behörighet.

För Europolinformationssystemet får de behöriga Europolmyndigheterna samla in och registrera uppgifter som skall överföras till Europeiska polisbyråns informationssystem.

Polisen har rätt att använda uppgifterna i Europolinformationssystemet för andra ändamål än det för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats, om detta är nödvändigt för

- 1) tryggnade av statens säkerhet,
- 2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada eller
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse.

31 §

Schengens nationella informationssystem

Schengens nationella informationssystem är ett permanent personregister som är avsett för polisens riksomfattande bruk och som förs med hjälp av automatisk databehandling.

Schengens nationella informationssystem kan ha följande delregister:

1) den nationella enheten i Schengens informationssystem, och

2) Schengenregistret för registreringar.

Om användningsändamålet för och informationsinnehållet i den nationella enheten i

Schengens informationssystem bestäms i artiklarna 92—100 i Schengenkonventionen.

I Schengenregistret för registreringar får de behöriga myndigheterna samla in och registrera uppgifter som skall utlämnas till Schengens informationssystem för användning för ändamål som anges i artiklarna 95—100 i Schengenkonventionen.

Polisen har rätt att använda uppgifterna i Schengens nationella informationssystem för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats enligt vad som bestäms i artikel 102 i Schengenkonventionen.

32 §

Datafil som upprätthålls av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem

Om den datafil som upprätthålls av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem bestäms i avdelning IV och VI i Schengenkonventionen.

33 §

Rätt att få uppgifter ur Europeiska polisbyråns informationssystem

Om rätt för polisen, undersökningsavdelningen vid försvarsmaktens huvudstab, gränsbevakningsväsendet och tullverket att få uppgifter ur Europeiska polisbyråns informationssystem bestäms i artiklarna 2 och 17 i Europokonventionen.

Uppgifterna i Europeiska polisbyråns informationssystem skall inhämtas genom centralkriminalpolisens förmedling.

34 §

Polisens rätt att få uppgifter ur Schengens informationssystem

Om polisens rätt att få uppgifter ur Schengens informationssystem bestäms i artiklarna 101 och 102 i Schengenkonventionen.

35 §

Utlämnande av uppgifter ur Europolinformationssystemet

Polisen får till de behöriga Europolmyndigheterna lämna ut uppgifter ur det i 30 § avsedda Europolinformationssystemet för användning för ändamål som bestäms i artiklarna 4—9 i Europokonventionen.

Polisen får till de behöriga Europolmyndigheterna lämna ut uppgifter ur Europolinformationssystemet för användning för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats, om uppgifterna behövs för

- 1) tryggnad av statens säkerhet,
- 2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada eller
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse.

Utän hinder av sekretessbestämmelserna får polisen lämna ut uppgifter även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

36 §

Utlämnande av uppgifter ur Schengens nationella informationssystem

Polisen får till de behöriga Schengenmyndigheterna lämna ut uppgifter ur Schengens nationella informationssystem som avses i 31 § för användning för ändamål som bestäms i artiklarna 95—100 i Schengenkonventionen. Polisen får till de behöriga Schengenmyndigheterna lämna ut uppgifter som registrerats i informationssystemet för användning för andra ändamål än de för vilka uppgifterna har samlats in och registrerats enligt vad som bestäms om detta i artikel 102 i Schengenkonventionen.

Utän hinder av sekretessbestämmelserna får polisen lämna ut uppgifter även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

37 §

Utlämnande av uppgifter inom Europeiska unionens medlemsstaters område och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Polisen får inom Europeiska unionens medlemsstaters område och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ur polisens personregister, som inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 1 mom. polislagen, lämna ut uppgifter till polismyndigheter och andra myndigheter som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller att förebygga brott, utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, om uppgifterna behövs för utförande av nämnda uppdrag. Uppgifterna i polisens personregister, som inrättats för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 3 mom. polislagen, får lämnas ut, om uppgifterna behövs för att utföra de uppdrag för vilka uppgifterna i fråga har samlats in och registrerats.

Uppgifter som avses i 12 § får dock lämnas ut endast om dessa behövs för

- 1) tryggande av statens säkerhet,
- 2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada,
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse eller
- 4) förebyggande eller utredning av sådan brottslighet som hör till Europeiska polisbyråns behörighet och annan grov brottslighet.

Polisen får till de myndigheter som nämns i 1 mom. lämna ut uppgifter ur polisens personregister för användning för andra ändamål än det för vilket uppgifterna har samlats in och registrerats, om uppgifterna behövs för

- 1) tryggande av statens säkerhet,
- 2) avvärjande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärjande av en betydande egendomsskada,
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse,
- 4) utredning av identitet i samband med ett visst uppdrag som ankommer på polisen och som nödvändigtvis kräver att någons identitet styrks eller
- 5) beslut eller utlåtande som gäller beviljande eller giltighet av ett tillstånd, när till-

ståndet enligt gällande bestämmelser är beroende av sökandens eller tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet eller någon annan sådan egenskap, och bedömningen av egenskapen förutsätter uppgifter som hänför sig till sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av rusmedel, brottslighet eller våldsamma uppträdande.

Uppgifter i skyddspolisens funktionella informationssystem som avses i 5 § eller uppgifter enligt 12 § i de register som avses i 6 § 2 mom. 2 punkten och som är temporära får dock inte lämnas ut för utförande av uppgifter som avses i 3 mom. 5 punkten.

Uppgifter i informationssystemet för miss-tänkta som avses i 4 § får dock inte lämnas ut för utförande av uppgifter som avses i 3 mom. 5 punkten.

Utän hinder av sekretessbestämmelserna får uppgifter lämnas ut även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

38 §

Utlämnande av uppgifter till Europeiska polisbyrån

Polisen får ur polisens personregister lämna ut uppgifter till Europeiska polisbyrån och Europeiska polisbyråns nationella enheter samt för registrering i Europeiska polisbyråns informationssystem för förebyggande eller utredning av brottslighet som hör till Europeiska polisbyråns behörighet. Uppgifterna skall lämnas ut genom centralkriminalpolisens förmedling.

Utän hinder av sekretessbestämmelserna får centralkriminalpolisen lämna ut uppgifter till Europeiska polisbyråns informationssystem även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

39 §

Utlämnande av uppgifter till Schengenstater och till Schengens informationssystem

Polisen får till Schengenstaternas behöriga myndigheter och för registrering i Schengens informationssystem lämna ut uppgifter ur polisens personregister som avses i artikel 94 i Schengenkonventionen, om uppgifterna be-

hövs för ändamål som anges i artiklarna 95—100 i Schengenkonventionen. Uppgifterna skall lämnas ut genom centralkriminalpolisens förmedling.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får centralkriminalpolisen lämna ut uppgifterna även genom teknisk anslutning eller i maskinläsbar form.

40 §

Annat utlämnande av uppgifter till utlandet

Polisen får under de förutsättningar som anges i 37 § 1—4 mom. ur polisens personregister lämna ut uppgifter till internationella kriminalpolisorganisationen (I.C.P.O.-Interpol) eller till polismyndigheter eller andra myndigheter i andra medlemsstater i organisationen än de som avses i 37 § och som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller att förebygga brott, utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning.

Polisen får ur polisens personregister lämna ut uppgifter till polismyndigheter eller andra myndigheter i andra stater än de som avses i 1 mom. och som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller att förebygga brott, utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning. Uppgifterna får lämnas ut, om de behövs för

- 1) tryggande av statens säkerhet,
- 2) avvärijande av fara som omedelbart hotar liv eller hälsa eller avvärijande av en betydande egendomsskada eller
- 3) förebyggande eller utredning av ett brott på vilket kan följa fängelse.

Polisen får till de myndigheter som ansvarar för vapentillsynen i en annan stat ur polisens personregister lämna ut sådana uppgifter som gäller förvärv, innehav, överföring, införsel och utförsel av skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler, om det är nödvändigt för vapentillsynen att uppgifterna lämnas ut.

41 §

Utplåning av uppgifter ur Europolinformationssystemet

Uppgifter i Europolinformationssystemet utplånas med iakttagande av vad som bestäms i artikel 21 i Europolkonventionen.

Om personuppgifter som har lämnats ut till Europeiska polisbyråns informationssystem utplånas ur informationssystemet, skall Europeiska polisbyrån underrättas om utplåningen av uppgifterna.

42 §

Utplåning av uppgifter ur Schengens nationella informationssystem

Uppgifter i Schengens nationella informationssystem utplånas med iakttagande av vad som bestäms i artiklarna 112 och 113 i Schengenkonventionen.

7 kap.

Den registrerades rättigheter

43 §

Information om behandling av uppgifter

Vid insamling av personuppgifter för skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 3 mom. polislagen skall polisen fullgöra sin informationsskyldighet enligt 24 § 1 mom. personuppgiftslagen. Polisen omfattas inte av denna skyldighet när den samlar in, registrerar och lämnar ut personuppgifter som är nödvändiga för skötseln av uppgifter som avses i 1 § 1 mom. polislagen.

44 §

Rätt till insyn

I fråga om utövande av rätten till insyn tillämpas 26 och 28 § personuppgiftslagen. Den registeransvarige ger information för kontroll. Även en annan polisenhet som förordnats av den registeransvarige kan ur det personregister som inrättats för polisens riks-

omfattande bruk ge information för kontroll. Polis enheten skall utse ett tillräckligt antal personer som fattar beslut om hur rätten till insyn skall utövas och om hur information ges i anslutning därtill.

Den registrerade skall vid utövandet av sin rätt till insyn framställa en personlig begäran om detta till den registeransvarige eller någon annan i 1 mom. avsedd polis enhet samt styrka sin identitet.

45 §

Inskränkningar i rätten till insyn

Rätt till insyn finns över huvud taget inte i fråga om

- 1) uppgifterna i informationssystemet för misstänkta,
- 2) uppgifterna i Europolinformationssystemet,
- 3) uppgifterna i skyddspolisens funktionella informationssystem,
- 4) uppgifterna i Schengens nationella informationssystem i de fall som avses i artikel 109.2 i Schengenkonventionen eller
- 5) andra sådana uppgifter om klassificering, övervakning och tillvägagångssätt i fråga om en person eller gärning vilka registrerats i polisens personregister.

Dataombudsmannen kan på begäran av den registrerade kontrollera att de uppgifter om den registrerade som avses i 1 mom. är lagliga.

I fråga om inskränkningar i rätten till insyn gäller dessutom vad som bestäms i 27 § personuppgiftslagen.

46 §

Utövande av rätten till insyn i fråga om uppgifterna i Europeiska polisbyråns informationssystem

Europeiska polisbyrån ger information ur Europeiska polisbyråns informationssystem för utövande av insyn. Begäran om detta skall framställas till polis inrättningen i häradet, som utan dröjsmål skall föra ärendet till behandling hos Europeiska polisbyrån. Polis inrättningen i häradet skall underrätta den som framställt begäran att Europeiska polis-

byrån kommer att sända sitt svar direkt till honom eller henne.

Var och en har rätt att be dataombudsmannen kontrollera att centralkriminalpolisen har förfarit lagligt när den har registrerat information om honom eller henne i Europeiska polisbyråns informationssystem och förmedlat denna till Europeiska polisbyrån samt att informationen används på ett lagligt sätt.

Var och en har dessutom rätt att begära att Europeiska polisbyråns gemensamma tillsynsmyndighet skall kontrollera att Europeiska polisbyrån samlar in, registrerar, behandlar och använder hans eller hennes personuppgifter på ett lagligt och riktigt sätt. Begäran om detta skall framställas till dataombudsmannen eller polis inrättningen i häradet, som utan dröjsmål skall föra ärendet till behandling av Europeiska polisbyråns gemensamma tillsynsmyndighet.

En begäran om insyn enligt 1 mom. och en begäran om kontroll till polis inrättningen i häradet enligt 3 mom. skall framställas personligen hos polis inrättningen i häradet, varvid den som framställer begäran samtidigt skall styrka sin identitet.

Dataombudsmannen har rätt att få tillgång till Europeiska polisbyråns informationssystem för att övervaka att registreringen och användningen av de personuppgifter som är nödvändiga för förebyggande och utredning av den brottslighet som hör till Europeiska polisbyråns behörighet i informationssystemet och förmedlingen av dem till Europeiska polisbyrån sker lagenligt och så att individens rättigheter inte kränks.

47 §

Utövande av rätten till insyn i den datafil som upprätthålls av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem

Var och en har rätt att begära att den tillsynsmyndighet som avses i artikel 115 i Schengenkonventionen kontrollerar att insamlingen, registreringen, behandlingen och användningen av personuppgifter som gäller honom eller henne i den datafil som upprätthålls av den tekniska stödfunktionen i Schengens informationssystem sker på ett lagligt och riktigt sätt. Begäran om detta skall

framställas till dataombudsmannen eller polisinrättningen i häradet. En begäran om kontroll som framställts hos polisinrättningen i häradet skall av denna utan dröjsmål överföras till dataombudsmannen.

En i 1 mom. avsedd begäran om kontroll som framställs hos polisinrättningen i häradet skall framställas personligen hos polisinrättningen i häradet, och den som framställer begäran skall samtidigt styrka sin identitet.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

48 §

Närmare bestämmelser och anvisningar

Närmare bestämmelser om förfaringssätt som gäller givande av teknisk anslutning enligt 19 §, beslut om utlämnande av uppgifter

enligt 20 § och utövande av rätt till insyn enligt 44 § kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Polisens högsta ledning kan meddela närmare anvisningar om vidtagande av åtgärder som enligt denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den ankommer på polisen. Polisens högsta ledning fastställer formulären för de blanketter som skall användas i anslutning till dessa åtgärder.

49 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 .

Genom denna lag upphävs lagen den 7 april 1995 om polisens personregister (509/1995) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om nödcentraler**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 februari 2000 om nödcentraler (157/2000) 8 § 1 mom. 1 och 12 punkten och 12 § samt
fogas till lagen en ny 12 a § som följer:

8 §

Rätt att få uppgifter ur register

En anställd vid nödcentralverket har för skötseln av uppgifter som enligt lag ankommer på nödcentralerna rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna för att säkerställa de förberedande åtgärderna i anslutning till ett uppdrag eller skyddet i arbete eller för att stödja enheten i fråga, avgiftsfritt få behövliga uppgifter på det sätt som överenskommits med den behöriga registeransvariga. I detta syfte kan fås

1) uppgifter ur informationssystemet för polisärenden enligt 2 § lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (/200), ur informationssystemet för förvaltningsärenden enligt 3 § i nämnda lag och ur Schengens nationella informationssystem enligt 31 § i nämnda lag,

12) uppgifter ur de personregister enligt 6 § 2 mom. lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som inrättats för verksamheten vid polisens alarmeringscentraler.

12 §

Utlämnande av larmuppgifter till nödcentralverket

De nödcentraler som kommunerna driver och de registeransvariga för larmsystemen vid polisens alarmeringscentraler är skyldiga att utan ersättning till nödcentralverket lämna ut uppgifterna i de larmdataregister som avses i 66 § lagen om räddningsväsendet och i 6 § 2 mom. lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet samt annat material som behövs vid alarmering av enheter när nödcentralverksamheten överförs till staten.

12 a §

Den registrerades rättigheter

I fråga om den registrerades rätt till uppgifter som polisen förvarar i nödcentralsinformationssystemet gäller vad som bestäms i 43—45 § lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 200 .

3.

Lag**om ändring av lagen om utlänningsregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till lagen den 19 december 1997 om utlänningsregistret (1270/1997) en ny 4 a § som
 följer:

1 kap. Allmänna bestämmelser 4 a §	ter som polisen förvarar i 2 § utlänningsre- gistret gäller vad som bestäms i 43—45 § la- gen om behandling av personuppgifter i poli- sens verksamhet (/200).
---	---

Den registrerades rättigheter

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .

I fråga om den registrerades rätt till uppgif-

4.

Lag**om upphävande av 113 § 3 mom. skjutvapenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	2 §	
Genom denna lag upphävs 113 § 3 mom. skjutvapenlagen av den 9 januari 1998 (1/1998).	Denna lag träder i kraft den	200 .

5.

Lag**om ändring av lagen om privata säkerhetstjänster**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 april 2002 om privata säkerhetstjänster (282/2002) 44 § samt
fogas till 47 § ett nytt 3 mom. och till 48 § ett nytt 3 mom. som följer:

44 §

Uppgifter som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen

Polisen förvarar uppgifter om bevakningsföretagen och om deras i 4 § 2 mom. 2 punkten avsedda ansvarspersoner och ansvariga föreståndare samt om väktare, utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, ordningsvakter som avses i 1 § lagen om ordningsvakter samt om dem som anordnar sådan utbildning av maktmedel som avses i 29 § 2 mom. (*uppgifter som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen*). Närmare bestämmelser om uppgifter som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen ingår i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (/200) och i statsrådets förordning om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

47 §

Återkallande av godkännande som ansvarig föreståndare

I de fall som avses i 2 mom. kan inrikesmi-

nisteriet i stället för att återkalla godkännandet ge den ansvariga föreståndaren en varning, om återkallande av auktorisationen vore oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

48 §

Återkallande av godkännande som väktare eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter

I de fall som avses i 2 mom. kan polisinspektionen i stället för att återkalla godkännandet ge väktaren eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter en varning, om återkallande av godkännandet vore oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Nådendal den 28 juni 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Kimmo Sasi*

2.

Lag

om ändring av lagen om nödcentraler

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 februari 2000 om nödcentraler (157/2000) 8 § 1 mom. 1 och 12 punkten och 12 § samt
fogas till lagen en ny 12 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagna lydelse*

8 §

Rätt att få uppgifter ur register

En anställd vid nödcentralverket har för skötseln av uppgifter som enligt lag ankommer på nödcentralerna rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna för att säkerställa de förberedande åtgärderna i anslutning till ett uppdrag eller skyddet i arbete eller för att stödja enheten i fråga, avgiftsfritt få behövliga uppgifter på det sätt som överenskommits med den behöriga registeransvariga. I detta syfte kan fås

1) uppgifter ur datasystemet för polisärenden enligt 1 a § lagen om polisens personregister (509/1995), ur datasystemet för förvaltningsärenden enligt 1 b § i nämnda lag och ur Schengens nationella informationssystem enligt 3 b § i nämnda lag,

12) uppgifter ur de personregister enligt 6 och 7 § lagen om polisens personregister som inrättats för verksamheten vid polisens alarmeringcentralen.

1) uppgifter ur *informationssystemet* för polisärenden enligt 2 § *lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (/200)*, ur *informationssystemet* för förvaltningsärenden enligt 3 § i nämnda lag och ur Schengens nationella informationssystem enligt 31 § i nämnda lag,

12) uppgifter ur de personregister enligt 6 § 2 mom. *lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet* som inrättats för verksamheten vid polisens alarmeringscentraler.

12 §

*Utlämnande av larmuppgifter till nödcen-
tralsverket*

De nödcentraler som kommunerna driver och de registeransvariga för larmsystemen vid polisens alarmeringscentraler är skyldiga att utan ersättning till nödcentralsverket utlämna uppgifterna i de larmdataregister som avses i 66 § lagen om räddningsväsendet och i 6 och 7 §. lagen om polisens personregister samt annat material som behövs vid alarmering av enheter när nödcentralsverksamheten överförs till staten.

12 §

*Utlämnande av larmuppgifter till nödcen-
tralsverket*

De nödcentraler som kommunerna driver och de registeransvariga för larmsystemen vid polisens alarmeringscentraler är skyldiga att utan ersättning till nödcentralsverket lämna ut uppgifterna i de larmdataregister som avses i 66 § lagen om räddningsväsendet och i 6 § 2 mom. lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet samt annat material som behövs vid alarmering av enheter när nödcentralsverksamheten överförs till staten.

12 a §

Den registrerades rättigheter

I fråga om den registrerades rätt till uppgifter som polisen förvarar i nödcentralsinformationsystemet gäller vad som bestäms i 43—45 § lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .

3.

Lag**om ändring av lagen om utlänningsregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 19 december 1997 om utlänningsregistret (1270/1997) en ny 4 a § som
följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 a §

Den registrerades rättigheter

I fråga om den registrerades rätt till uppgifter som polisen förvarar i utlänningsregistret gäller vad som bestäms i 43—45 § lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (/200).

Denna lag träder i kraft den _____ 200 .

4.

Lag**om upphävande av 113 § 3 mom. skjutvapenlagen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

113 §

Polisens skyldighet att föra register

Ur de register som avses i 1 mom. skall uppgifter om tillståndsbeslut, förhandssamtycke, samtycke och godkännande som vapensamlare utplånas ur register sedan 10 år förflutit räknat från det giltighetstiden för tillståndet, förhandssamtycket, samtycket eller godkännandet har löpt ut. Uppgift om ett tillstånd, förhandssamtycke, samtycke eller godkännande som vapensamlare, som har återtagits eller förfallit, skall utplånas när 10 år förflutit från beslutet om återtagande eller förfallet. Uppgift om en avslagen ansökan skall utplånas sedan 10 år förflutit från det ansökan avslogs. Uppgifter om förhinder eller anmärkningar och andra uppgifter i register skall utplånas sedan 10 år förflutit från det uppgiften antecknades.

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 200 .

5.

Lag**om ändring av lagen om privata säkerhetstjänster**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 april 2002 om privata säkerhetstjänster (282/2002) 44 § samt
fogas till 47 § ett nytt 3 mom. och till 48 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

44 §

Säkerhetsbranschens tillsynsregister

Polisen för ett register över bevakningsföretagen och över deras i 4 § 2 mom. 2 punkten avsedda ansvarspersoner samt över deras ansvariga föreståndare, väktare och utförare av säkerhetsskyddsuppgifter samt över ordningsvakter som avses i 1 § lagen om ordningsvakter (*säkerhetsbranschens tillsynsregister*). Om säkerhetsbranschens tillsynsregister bestäms närmare i lagen om polisens personregister (509/1995) och i förordningen om polisens personregister (1116/1995).

Föreslagen lydelse

44 §

Uppgifter som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen

Polisen förvarar uppgifter om bevakningsföretagen och om deras i 4 § 2 mom. 2 punkten avsedda ansvarspersoner och ansvariga föreståndare samt om väktare, utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, ordningsvakter samt om dem som anordnar sådan utbildning av maktmedel som avses i 29 § 2 mom. (***uppgifter som gäller tillsyn över säkerhetsbranschen***). Närmare bestämmelser om uppgifter för tillsyn över säkerhetsbranschen ingår i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (/200) och i statsrådets förordning om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

47 §

Återkallande av godkännande som ansvarig föreståndare

I de fall som avses i 2 mom. kan inrikesministeriet i stället för att återkalla godkännandet ge den ansvariga föreståndaren en varning, om återkallande av auktorisationen vore oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

48 §

*Återkallande av godkännande som väktare
eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter*

I de fall som avses i 2 mom. kan polisinspektionen i stället för att återkalla godkännandet ge väktaren eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter en varning, om återkallande av godkännandet vore oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

Denna lag träder i kraft den 200 .